

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย
ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
MONKS' PARTICIPATION IN THE SOLID WASTE MANAGEMENT
AT BANG PA-IN DISTRICT, AYUTTHAYA PROVINCE

พระสมพล ยสชาโต (คล้ายสุบรรณ)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยใน
อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระสมพล ยสชาโต (คล้ายสุบรรณ)

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๓

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

Monks' Participation in the Solid Waste Management
at Bang Pa-In District, Ayutthaya Province

Phra Sompon Yasajāto (Khlaisuban)

A Research Paper Submitted in Partial Fulfillment of
The Requirements for the degree of
Master of Arts
(Buddhist Management)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University
C.E. 2020

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้นับสารนิพนธ์
เรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชา
การจัดการเชิงพุทธ .

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบสารนิพนธ์

(พระสุธีวีรบัณฑิต, รศ.ดร.)

ประธานกรรมการ

(ผศ.ดร.อุทัย สติมัน)

กรรมการ

(อ.ดร.สุภัทรชัย สีสะไบ)

กรรมการ

(พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.)

กรรมการ

(พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.)

กรรมการ

คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์

พระมหาสุนันท์ สุนนโท, ผศ.ดร.

ประธานกรรมการ

พระมหากฤษฎา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร.

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(พระสมพล ยสชาโต)

- ชื่อสารนิพนธ์** : การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
- ผู้วิจัย** : พระสมพล ยสชาโต (คล้ายสุบรรณ)
- ปริญญา** : พุทธศาสตรมหาบัณฑิต (การจัดการเชิงพุทธ)
- คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์**
- : พระมหาสุเมธี สุนนโท, ผศ. ดร., ป.ธ. ๔,
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
 - : พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ. ดร., ป.ธ. ๖,
พธ.บ. (การจัดการเชิงพุทธ), พธ.ม. (การจัดการเชิงพุทธ),
พธ.ด. (การจัดการเชิงพุทธ)
- วันสำเร็จการศึกษา** : ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี โดยการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลภาคสนามสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง คือพระสงฆ์ในพื้นที่อำเภอบางปะอิน จำนวน ๑๙๔ รูป วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐาน โดยการทดสอบค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นคู่ ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด และในส่วนของ การวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๙ รูปหรือคน และการพรรณนาความ

ผลการวิจัยพบว่า

๑. พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๙, S.D. = ๑.๐๓๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน คือ ๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ($\bar{X} = ๓.๐๓, S.D. = ๑.๐๙๓$) ๒) ด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติการ ($\bar{X} = ๒.๙๗, S.D. = ๑.๐๙๔$)

๓) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ($\bar{X} = 3.27$, S.D. = 1.181) ๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ($\bar{X} = 2.71$ S.D. = 1.122) ตามลำดับ

๒. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ พรรษา วุฒิการศึกษา สามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม ต่างกัน มีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน ต่างกัน มีความเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย ส่วนพระสงฆ์ที่มีวุฒิกศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

๓. ปัญหาและอุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พบว่า ๑) ถึงขยะมีปริมาณน้อยไม่เพียงพอต่อการใช้งาน ๒) ประชาชนขาดความร่วมมือและไม่เข้าใจในปัญหาขยะมูลฝอย ๓) ประชาชนขาดการทำความเข้าใจและนำมาประยุกต์ใช้และรู้คุณค่าในการนำมาใช้ประโยชน์ ข้อเสนอแนะ พบว่า ๑) เทศบาลจัดหาถังขยะมูลฝอยมาบริการให้เพียงพอต่อความต้องการ ๒) จัดส่งเสริมให้ความรู้เรื่องขยะแก่คนในชุมชน และมีความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง ๓) ชุมชนจัดตั้งกลุ่มจิตอาสารักษากัน ดูแลแก้ไข ปัญหาเรื่องสิ่งแวดล้อมด้วยจิตสำนึก ให้เกิดประโยชน์ในชุมชนตนเอง

Thesis Title : Monks' Participation in the Solid Waste Management at Bang Pa-In District, Ayutthaya Province

Researcher : Phra Sompon Yasajāto (Khlaisuban)

Degree : Master of Arts (Buddhist Management)

Dissertation Supervisory Committee

: Phramaha Sunan Sunando, Asst. Prof. Dr., Pali IV,
B.A. (Buddhist Management),
M.A. (Buddhist Management),
Ph.D. (Buddhist Management)

: Phramaha Krisada Kittisobhano, Asst. Prof. Dr., Pali VI,
B.A. (Buddhist Management),
M.A. (Buddhist Management),
Ph.D. (Buddhist Management)

Date of Graduation : December 16, 2020

Abstract

Objectives of this research were: 1. To study the monks' participation in solid waste management a Bang Pa-In District, Ayutthaya Province, 2. To compare the monks' opinions on the solid waste management at Bang Pa-In District, Ayutthaya Province classified by personal data, and 3. To study the problems, obstacles of the monks' participation in the solid waste management a Bang Pa-In District, Ayutthaya Province.

Methodology was the mixed methods: The quantitative research, data were collected by questionnaires from 194 samples and analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test, one way ANOVA and analyzed the differences between the means of the paired variables by the Least Significant Difference, LSD. The qualitative research, data were collected from 9 key informants by in-depth-interviewing and analyzed by content descriptive interpretation.

Findings were as follows:

1. The monks' opinions on the monks' participation in the solid waste management a Bang Pa-In District, Ayutthaya Province, by overall, were at moderate

level ($\bar{X}$ = 2.99 S.D. = 1.038) and each aspect was at the moderate levels: 1) the aspect of participation in decision making was at $\bar{X}$ = 3.03 S.D. = 1.093, 2) the aspect of decision in operation was at $\bar{X}$ = 2.97 S.D. = 1.094. 3) participation in benefit sharing was at $\bar{X}$ = 3.27 S.D. = 1.181, 4) participation in evaluation was at $\bar{X}$ = 2.71 S.D. = 1.122 respectively.

2. The comparison of the monks' participation in the solid waste management at Bang Pa-In District, Ayuthaya Province, classified by personal factors: ages, rain retreats, formal education, Dhamma and Pali education levels. It was found that the monks with different ages, rain retreats, formal and Dhamma educational levels had different opinions on the monks' participation in the solid waste management at Bang Pa-In District, Ayuthaya Province at the statistically significant level of 0.05, accepting the set hypothesis. The monks with different rain retreats and Pali educational levels did not have different opinions on the monks' participation in the solid waste management at Bang Pa-In District, Ayuthaya Province, rejecting the set hypothesis.

3. Problems and obstacles of the monks' participation in the solid waste management at Bang Pa-In District, Ayuthaya Province were found that 1) garbage bins were limited, not enough for utilization, 2) people did not participate in the operation and did not have knowledge of the problems of the solid waste, 3) people lacked understanding the value of the waste re-use.

Recommendations were that: 1) the Municipality provided enough garbage bins for utilization, 2) promote and support the knowledge enhancement of solid waste knowledge and people participation in the solid waste management, 3) community set up the locality loving volunteer groups to look after the environments with consciences for the benefits of their own communities.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์เรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ประสบความสำเร็จ ได้รับความอนุเคราะห์คำปรึกษา แนะนำและช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอระบุนามเพื่อแสดงความขอบคุณไว้

กราบขอบพระคุณ พระมหาสุพันธ์ สุนนโท, ผศ. ดร., ประธานกรรมการควบคุมสารนิพนธ์ พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ. ดร., กรรมการควบคุมสารนิพนธ์ และคณาจารย์ทุกท่านในการเรียนการสอนและพัฒนาความรู้จนทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยดี

กราบขอบพระคุณ/ขอขอบคุณ ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง ๕ ท่าน คือ พระเมธาวิเชียร, รศ. ดร. พระปลัดระพี พุทธิสาร, ผศ. ดร. พระมหานิกุล ฐานุตโต, ดร. รศ. ดร. สุรินทร์ นิยมามูร, รศ. ดร. อำนาจ บัวศิริ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจเครื่องมือเพื่อใช้ในการวิจัย พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขแบบเครื่องมือเพื่อให้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณ/ขอขอบคุณ พระครูสุธีปริยัตยาภรณ์ เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน วัดชุมพลนิกายาราม ราชวรวิหาร พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา เจ้าคณะตำบลขนอน เจ้าอาวาสวัดขนอนใต้ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปัญญา เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง นายวัชร กระแสร์ฉัตร นายอำเภอบางปะอิน นายจิระเดช หาธานี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง นางสาวสิริกานต์ สิทธิขันแก้ว ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด นายมนตรี ยมนา นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน นายประดับ โพธิกาญจน์วัตร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นายสุรพจน์ โอริส นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตั้งชัน ที่ท่านได้อนุเคราะห์ในการให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์และยังให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบคุณ โยมพ่อสังเวียน โยมแม่เอื้อน คล้ายสุบรรณและพี่น้องๆ ได้สนับสนุนปัจจัยในเรื่องค่าเทอมและกำลังใจ และตลอดทั้งเพื่อนนิสิตทุกรูป/คนที่มีส่วนช่วยเหลือในด้านการเรียนและให้กำลังใจในการทำสารนิพนธ์ พร้อมทั้งบุคคลที่ให้กำลังใจในเรื่องการเรียน คุณงามความดีที่เกิดจากการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ขอยกคุณความดีนี้บูชาต่อองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า พร้อมทั้งขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา ขออานิสงส์ทั้งปวงจงดลบันดาลให้มารดา บิดา ครู อุปัชฌาย์ อาจารย์ ผู้ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนผู้มีบุญคุณที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนเป็นกำลังใจจนมีความสุข จนทำให้การศึกษาครั้งนี้ประสบผลสำเร็จได้ตามความมุ่งหวังและตั้งใจ

พระสมพล ยสชาติ

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญแผนภาพ	ฅ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฒ
บทที่ ๑ บทนำ	
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๔
๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๔
๑.๔ ขอบเขตการวิจัย	๔
๑.๕ สมมติฐานการวิจัย	๖
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๖
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๗
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	๘
๒.๒ แนวคิด เกี่ยวกับการบริหารจัดการ	๑๘
๒.๓ แนวคิด เกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย	๒๓
๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย	๔๒
๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๔๗
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖๐
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	
๓.๑ รูปแบบการวิจัย	๖๒
๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ	๖๓
๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ	๖๘

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
๔.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	๗๒
๔.๒ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๔
๔.๓ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๗๙
๔.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๐๘
๔.๕ ผลการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๑๕
๔.๖ องค์ความรู้	๑๔๒
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๑๔๗
๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย	๑๕๒
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๑๕๗
บรรณานุกรม	๑๕๘
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก หนังสือขออนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	๑๖๕
ภาคผนวก ข ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถาม	๑๗๑
ภาคผนวก ค ผลการหาค่าความตรงตามเนื้อหา (CVI) แบบสอบถาม	๑๗๗
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบ ความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม (TRY OUT)	๑๘๐
ภาคผนวก จ ผลความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม	๑๘๒
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์อนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย	๑๘๕
ภาคผนวก ช หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (Key Information)	๑๘๗
ภาคผนวก ซ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	๑๙๖
ภาคผนวก ฌ แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย	๒๐๖
ภาคผนวก ญ ภาพถ่ายการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๒๑๐
ประวัติผู้วิจัย	๒๑๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑	สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
๒.๒	สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ
๒.๓	สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย
๒.๔	สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดการขยะมูลฝอย
๒.๕	สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย
๓.๑	แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย
๔.๑	ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
๔.๒	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม
๔.๓	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
๔.๔	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
๔.๕	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
๔.๖	ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน กกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
๔.๗	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านอายุ
๔.๘	ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านภาพรวม

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๘๒
๔.๑๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	๘๓
๔.๑๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๘๔
๔.๑๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๘๕
๔.๑๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านพรรษา	๘๖
๔.๑๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านภาพรวม	๘๗
๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๘๘

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๑๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	๘๙
๔.๑๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๙๐
๔.๑๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๙๑
๔.๑๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาสามัญ	๙๒
๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านภาพรวม	๙๓
๔.๒๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๙๔
๔.๒๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	๙๕

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๒๓ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๙๖
๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๙๗
๔.๒๕ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาทางธรรม	๙๘
๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านภาพรวม	๑๐๐
๔.๒๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๐๑
๔.๒๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	๑๐๒
๔.๒๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์	๑๐๓

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๓๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๐๔
๔.๓๑ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วุฒิการศึกษาปริญญาตรี	๑๐๕
๔.๓๒ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑ - ๖ แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน	๑๐๖
๔.๓๓ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๐๘
๔.๓๔ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๑๐๙
๔.๓๕ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	๑๑๐
๔.๓๖ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติการ	๑๑๐
๔.๓๗ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๑๑๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
๔.๓๘ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๑๑๒
๔.๓๙ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๑๓
๔.๔๐ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๑๑๔
๔.๔๑ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเป็นอย่างไร	๑๑๘
๔.๔๒ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรเป็นอย่างไร	๑๒๕
๔.๔๓ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรเป็นอย่างไร	๑๓๑
๔.๔๔ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเป็นอย่างไร	๑๓๘

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphof	๑๑
๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๖๑
๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๔๒
๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย	๑๔๕

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

๑. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

สารนิพนธ์ฉบับนี้ ได้ใช้พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นหลักในการอ้างอิง ซึ่งระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ที.ปา. (ไทย) ๑๑/ ๓๑๗/๒๕๗. หมายความว่า ระบุถึง สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค ฉบับภาษาไทย เล่มที่ ๑๑ ข้อ ที่ ๓๑๗ หน้าที่ ๒๕๗ เป็นต้น ทั้งนี้ โดยใช้ระบบคำย่อ ดังต่อไปนี้

คำย่อ		พระสุตตันตปิฎก			
		ชื่อคัมภีร์		ภาษา	
ที.ปา.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	ปาฎิกวรรค (ภาษาไทย)
ที.ม.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	ทีฆนิกาย	มหาวรรค (ภาษาไทย)
อง.ฉก.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	ฉกกนิบาต (ภาษาไทย)
อง.สตต.	(ไทย)	=	สุตตันตปิฎก	อังคุตตรนิกาย	สตตกนิบาต (ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวันของคนเรานั้นในสังคมที่มีการใช้ทรัพยากรมากเท่าใด ปริมาณขยะก็ยิ่งเกิดขึ้นมากตามไปด้วยโดยที่ขยะจะเกิดจากเศษอาหาร ผัก ผลไม้ ใบไม้ เสื้อผ้าและเศษวัสดุทุกชนิด เช่น กระดาษ ขวด กระจก พลาสติก ฯลฯ ที่เกิดขึ้นจากครัวเรือนในแต่ละวันเป็นตัวอย่างสำคัญประการหนึ่งที่เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม เมื่อมีขยะจำนวนมากแต่ละชุมชนไม่สามารถเก็บขนและกำจัดขยะได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือจัดการขยะอย่างไม่ถูกสุขลักษณะ ดังนั้นขยะจึงเป็นสาเหตุให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อม ปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะปัญหาขยะมูลฝอย ซึ่งเป็นปัญหาที่ทุกองค์กรเร่งให้การสนับสนุน ส่งเสริมและแนะนำให้ประชาชนได้รู้จักประโยชน์จากขยะมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการคัดแยกขยะก่อนทิ้งหรือการนำขยะมาใช้ใหม่ นอกจากนี้แล้วปัญหาขยะอินทรีย์ประเภทเศษอาหาร ซึ่งพบว่ามีเศษอาหารเป็นจำนวนมากที่เกิดขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจได้โดยเฉพาะนำไปเลี้ยงสัตว์แปรรูปเป็นปุ๋ย นำไปผลิตแก๊ส แต่จากการดำเนินงานที่ผ่านมา เศษอาหารที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกวิธีทำให้เป็นภาระของเทศบาลที่จะต้องเก็บขนไปสู่ระบบกำจัดทำให้สูญเสียค่าใช้จ่ายเป็นจำนวนมากและหากปล่อยทิ้งไว้ขยะอินทรีย์หรือเศษอาหาร เหล่านี้อาจเป็นแหล่งอาหารและแหล่งเพาะพันธุ์สัตว์นำโรค ถ้าคนเรารู้จักทิ้งขยะลงในภาชนะให้เป็นที่เป็นทางไม่มั่งง่ายทิ้งขยะเกลื่อนกลาด เป็นการช่วยให้พนักงานเก็บขยะนำไปยังสถานที่กำจัดได้สะดวกและรวดเร็วขึ้น^๑

จะเห็นได้ว่าขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นมีอัตราเพิ่มขึ้นและลดลงไม่มาก วิฤตปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างในบ่อกำจัดขยะมูลฝอยที่ยังไม่สามารถกำจัดเป็นจำนวนมาก และการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ให้บริการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนมีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ต้องลดลงทุกปี และยังมีสถานที่กำจัดขยะ

^๑ จรรยา ปานพรม, “การมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยของครัวเรือน : เทศบาลตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (การจัดการสิ่งแวดล้อม), (คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๔,) หน้า ๑-๒.

มูลฝอยชุมชนไม่ถูกต้องเพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้มีการเผากลางแจ้ง การเทกองในบ่อดินเก่า พื้นที่กร้าง และลักลอบทิ้งในพื้นที่สาธารณะเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะพื้นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขนาดเล็กและห่างไกล ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ไม่มีบริการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชนลดน้อยลงทุกปี ดังนั้น ปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนยังเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งด้านปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนที่ดำเนินการไม่ถูกต้องและยังคงไม่ได้รับการปรับปรุง และในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการบริโภคเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในสังคมเมืองเพิ่มขึ้นตามไปด้วย องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีหน้าที่ตามกฎหมายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ยังประสบปัญหาไม่สามารถแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนได้ โดยปัญหาที่พบ เช่น ปัญหาขยะมูลฝอยตกค้างสะสมจำนวนมาก สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยชุมชนที่ถูกต้องตามหลักวิชาการมีไม่เพียงพอ ประชาชนคัดค้าน นโยบายของผู้บริการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ให้ความสำคัญ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีข้อจำกัดเรื่องงบประมาณ การขาดความร่วมมือและความตระหนักของประชาชนในพื้นที่ ขาดกฎระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน (เทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติ) ขาดประสิทธิภาพของการจัดเก็บค่าธรรมเนียมให้ครอบคลุม การไม่สะท้อนต้นทุนการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนทั้งระบบ และขาดความร่วมมืออย่างแท้จริงระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านนโยบาย กฎหมาย แผนงานและงบประมาณ^๒

จากการประชาชนทั่วไปที่มำทำบุญหรือมีกิจกรรมที่เกิดขึ้นภายในวัดทำให้มีขยะเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้พระสงฆ์ต้องกำจัดขยะจำนวนมาก เมื่อมีขยะจำนวนมากอยู่ในวัดพระสงฆ์ได้ทำการเผาที่บริเวณวัดในเบื้องต้น แต่ก็ทำให้ประชาชนบางส่วนได้รับผลกระทบเรื่องควันไฟและกลิ่นเหม็น เพราะปัจจุบันนี้บ้านเรือนของประชาชนทั่วไปสร้างบ้านเรือนอยู่กับริเวณรั้ววัด ทำให้มีความไม่พอใจเกิดขึ้น พระสงฆ์จึงร่วมกันหาทางแก้ไขด้วยวิธีต่าง ๆ แต่ยังไม่เป็นผลสำเร็จมากนักที่ต้องจัดการและแก้ไขขยะมูลฝอยเป็นตุการสำคัญที่ทำให้เกิดความสกปรกและความไม่เป็นระเบียบของวัด การกำจัดขยะมูลฝอยส่วนใหญ่ใช้วิธีกองบนพื้นซึ่งเป็นวิธีการกำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง มีขยะมูลฝอยเพียงส่วนน้อยที่จะถูกนำไปกำจัด ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นควรเริ่มหาสาเหตุที่จะแก้ไขและมีวิธีอะไรที่จะแก้ไขให้ขยะมูลฝอยลดลงได้บ้าง โดยเฉพาะการมีส่วนร่วมกับประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง

^๒ ชัยวิชิต พลหลา, “แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ), (คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , ๒๕๕๙,) หน้า ๔-๕.

และที่มาใช้สถานที่ภายในวัด โดยมีพระสงฆ์ภายในวัดเป็นผู้นำในการจัดการขยะมูลฝอยนั้น และมีส่วนร่วมกับทางเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นนั้น ๆ ช่วยกันคิด ช่วยกันหาทางแก้ไขนำไปกำจัดด้วยวิธีที่ถูกต้อง

พระสงฆ์จึงมีแนวคิดใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในวัดร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขที่มีอยู่ การที่จัดการขยะมูลฝอยภายในวัด จะต้องมีความร่วมมือจากหลายฝ่ายด้วยแบบมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชนในชุมชนเพื่อลดปัญหาปริมาณขยะ เกิดการบูรณาการร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชนควบคู่กับการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง โดยสร้างกลไกเครือข่ายประสานงานร่วมกัน การแก้ไขปัญหามลพิษต้องจัดทำเป็นโครงการที่ทุกส่วนให้ความร่วมมือ เพราะหากส่วนใดส่วนเดียวทำการจัดการฝ่ายเดียวก็ไม่อาจสามารถที่ทำให้สำเร็จได้ ตั้งแต่กระบวนการตัดสินใจ การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา การวางแผนและการปฏิบัติตามแผน เพื่อที่จะนำไปสู่การพัฒนาชุมชน โดยการเพิ่มบทบาทของประชาชนให้มีมากขึ้น เช่น ขยะเปียกนำมาทำปุ๋ย การรีไซเคิลขยะ การแยกประเภทขยะก่อนทิ้ง การถังขยะตามประเภทจำนวนมาก และอยู่ใกล้ที่ประชาชนสามารถทิ้งขยะได้ง่าย ขยะที่มีค่าสามารถนำไปแลกกับสิ่งอื่นได้ เช่น ไข่ไก่ หรือสิ่งของอื่น ๆ ก็ได้ หรือขยะที่สามารถนำมาทำเป็นสิ่งของต่าง ๆ ได้ เช่น กระดาษหรือพลาสติกบางชนิด เพื่อลดปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น

จากสถานการณ์ที่ผ่านมา จะเห็นได้ว่า ขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นมีอัตราการเพิ่มขึ้นสูงทุกปี ในขณะที่อัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัด และอัตราขยะมูลฝอยที่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ทั้งนี้ วิฤตปัญหาขยะมูลฝอย จึงถือเป็นหนึ่งในปัญหาสิ่งแวดล้อมที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาทวีความรุนแรงมากขึ้นทั้งด้านปริมาณขยะมูลฝอยที่เพิ่มมากขึ้น รวมทั้ง สถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ดำเนินการไม่ถูกต้องยังคงไม่ได้รับการปรับปรุง รวมทั้งในสังคมเมืองที่มีการขยายตัวสูงตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น และการพัฒนาด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมทั้งเทคโนโลยี ส่งผลให้เกิดการบริโภคเพิ่มสูงขึ้น ทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยในสังคมเมืองเพิ่มขึ้นตามไป

จากปัญหาดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะทราบว่าการทำการวิจัยว่าการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พระสงฆ์มีการส่วนร่วมในการจัดการขยะภายในวัดอย่างไร มีปัญหาและอุปสรรคอย่างไรในการจัดการหรือไม่ เพื่อใช้ข้อมูลในการวางแผนและจัดการขยะมูลฝอยให้สะอาดภายในวัดให้มีประสิทธิภาพและบรรลุมูลค่าประสงคต่อการจัดการขยะมูลฝอยภายในวัดต่อไป

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑. ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับใด

๒. ผลการเปรียบเทียบ ความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร

๓. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีอะไรบ้าง

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓. เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาโดยสังเคราะห์จากหลักการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ๔ ด้าน^๓ ประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

^๓ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชน ในการพัฒนาท้องถิ่น เขตเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๑-๒๒.

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๑. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (๑) อายุ (๒) พรรษา (๓) วุฒิการศึกษาสามัญ (๔) วุฒิการศึกษาทางธรรม (๕) วุฒิการศึกษาทางบาลี

๒. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากหลักการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ๔ ด้าน^๔ ประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร และผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

๑) ประชากร (Population) ได้แก่ พระสงฆ์ที่อยู่ในเขตการปกครองอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๗๔ รูป^๕ โดยผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างได้คำนวณจากสูตรของ ทาโร่ ยามาเนะ^๖ กลุ่มตัวอย่าง ๑๙๔ รูป

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ได้แก่ พระสังฆาธิการ จำนวน ๙ รูป/คน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

พื้นที่ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ วัดที่ตั้งอยู่ในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๒๙ วัด

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านระยะเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย ตั้งแต่เดือนมิถุนายน ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๓ รวมเป็นระยะเวลา ๖ เดือน

^๔ อ้างแล้ว, หน้า ๒๑-๒๒.

^๕ สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, “บัญชีสำรวจพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด”, ประจำปี ๒๕๖๒, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, ๒๕๖๒), หน้า ๑.

^๖ Yamane M., “Strategies for teaching research for fonder bias western”. *Journal of Nursing Research*, 1973.: 125.

๑.๕ สมมติฐานการวิจัย

สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีจำนวนพรรษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

การมีส่วนร่วม หมายถึง พระสงฆ์ที่อยู่ในเขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอบางปะอิน มีความร่วมมือในการกำจัดขยะมูลฝอย ได้กำหนดการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ประกอบด้วยดังนี้

การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ หมายถึง การที่พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์แนวทางนำไปปฏิบัติเพื่อแก้ไขปัญหาในการกำจัดขยะมูลฝอยมีเกิดขึ้นในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ หมายถึง การที่พระสงฆ์มีการเข้ามาช่วยเหลือและให้คำแนะนำ ปรีกษาในการมีส่วนร่วมในการบริหารและการประสานงานในการปฏิบัติงานร่วมกันในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ หมายถึง การที่พระสงฆ์ได้รับประโยชน์ในทางสถานที่ คือวัดสะอาด ด้านคุณภาพชีวิต คือสุขภาพและสิ่งแวดล้อมสะอาดที่เกิดขึ้นในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การมีส่วนร่วมในการประเมินผล หมายถึง การที่พระสงฆ์ได้ร่วมติดตามผลของการดำเนินงานและพัฒนาปรับปรุงในการจัดการขยะมูลฝอยและกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดียิ่งขึ้น ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

พระสงฆ์ หมายถึง พระสงฆ์สังกัดมหานิกายในเขตปกครองอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง กระบวนการที่พระสงฆ์มีวิธีการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย การเก็บขยะ การกำจัดขยะมูลฝอย การบริหารจัดการขยะมูลฝอย อย่างถูกสุขลักษณะในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ขยะมูลฝอย หมายถึง วัสดุพลาสติก กระดาษ ขวดแก้ว และสิ่งเหลือใช้แล้วนำมาทิ้งในถังขยะที่ปรากฏอยู่ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑. ได้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๗.๒. ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑.๗.๓. ได้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑.๗.๔. ผลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องนี้จากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่างๆ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการวิจัย ได้กล่าวถึงไว้ ดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- ๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ
- ๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย
- ๒.๔ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย
- ๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๒.๑.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วมของประชาชนจะต้องมีลักษณะการเข้าร่วมอย่างครบวงจรตั้งแต่ต้นจนถึงสิ้นสุด ไม่ใช่เป็นการจัดเวทีการมีส่วนร่วมครั้งเดียว ควรเปิดให้ประชาชนเข้าร่วมตั้งแต่ต้นจนจบ ดังนี้

- (๑) เริ่มตั้งแต่การเกิดจิตสำนึกในตนเอง และถือเป็นภาระหน้าที่ของตนในฐานะที่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมหรือชุมชนที่ตนเองอยู่
- (๒) ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน มีสาเหตุอย่างไรและจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร และควรที่จะจัดการกับปัญหาใดก่อนหลัง
- (๓) ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกันอย่างไร ใช้งบประมาณมากน้อยเพียงใด จะจัดหางบประมาณมาจากที่ใด และใครจะเป็นผู้ดูแลรักษา
- (๔) ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ เต็มกำลัง ความรู้ความสามารถของตนเอง

(๕) ร่วมกันติดตามประเมินผลตลอดเวลาที่ทำงานร่วมกันประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรค และร่วมกันในการหาทางแก้ไขปัญหา เพื่อให้งานหรือภารกิจดังกล่าวสามารถสำเร็จลุล่วงตามเป้าหมาย

(๖) ร่วมรับผลประโยชน์ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมของชุมชนแล้วย่อมที่จะได้รับผลประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งอาจไม่จำเป็นที่จะต้องอยู่ในรูปของเงิน วัตถุสิ่งของ แต่อาจเป็นความสุขสบายความพอใจในสภาพของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นก็ได้ ทั้งนี้ ในการทำงานเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงเงื่อนไข หรือหลักการที่สำคัญ ๓ ประการคือ

- การมีส่วนร่วมต้องเกิดจากความเต็มใจและความตั้งใจที่จะเข้าร่วม เพราะ จะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนในการแก้ไขปัญหา/ตัดสินใจในเรื่องนั้น ๆ

- กระบวนการมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค และขีดความสามารถของแต่ละบุคคลที่จะเข้ามามีส่วนร่วม

- การมีส่วนร่วมต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของเสรีภาพอิสรภาพที่จะตัดสินใจว่าจะเลือกหรือจัดให้มีการมีส่วนร่วมหรือไม่ ข้อสำคัญคือการมีส่วนร่วมนั้นต้องไม่เกิดจากการบังคับหรือขู่เข็ญจากผู้ใดเหนือกว่า^๑

การมีส่วนร่วม (Participation) สามารถอธิบายความหมายในเชิงจิตวิทยาได้ว่าเป็นการเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (Group Situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้ (Contribution) บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นกับทั้งทำให้เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าวด้วย ดังรายละเอียดที่ให้คำอธิบายเพิ่มเติมคือ

๑) การเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์เป็นการเกี่ยวข้องทั้งตัว (Self) ไม่ใช่เฉพาะเพียงแต่เกี่ยวข้องกับด้านกำลังกายหรือทักษะ กล่าวคือ ผู้มีส่วนร่วมจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับทางจิต (Ego - involved) ไม่เพียงพอเฉพาะด้านการงาน (Task - involved)

๒) การกระทำการให้ (Contribution) เมื่อผู้มีส่วนร่วมได้บังเกิดความเกี่ยวข้องกับด้านจิตใจและอารมณ์แล้วก็เท่ากับเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความคิดริเริ่มสร้างสรรค์กระทำการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกลุ่ม โดยเหตุนี้การมีส่วนร่วมจึงเป็นการยินยอม (Consent) มากกว่าที่จะกระทำตามคำสั่ง ซึ่งเป็นการกระทำโดยปราศจากการยินยอมพร้อมใจและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์การมีส่วนร่วม

^๑ กิตติ มีศิริ, “ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนเขตไพเราะ ๓,๔,๕ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ, (คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๙,) หน้า ๒๗-๒๘.

จึงเป็นความสัมพันธ์ทางอารมณ์และจิตใจแบบ “ยุคลวิถี” คือมีการติดต่อสื่อสารทั้งไปและกลับระหว่างบุคคลนั้นและกลุ่ม

๓) การร่วมรับผิดชอบ (Participation and Responsibility) เมื่อเกิดการเกี่ยวข้องด้านจิตใจ อารมณ์และได้กระทำการให้แก่สถานการณ์กลุ่มนั้นแล้ว ผู้มีส่วนร่วมจะเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มนั้นด้วย เพราะการมีส่วนร่วมเป็นกระบวนการทางสังคมที่บุคคลเข้าไปเกี่ยวข้อง (Self - involved) กับกลุ่มและต้องการเห็นผลสำเร็จของการทำงานนั้นด้วย จึงเกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่ม^๒

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ ได้อธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น ๔ รูปแบบ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ริเริ่ม ตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

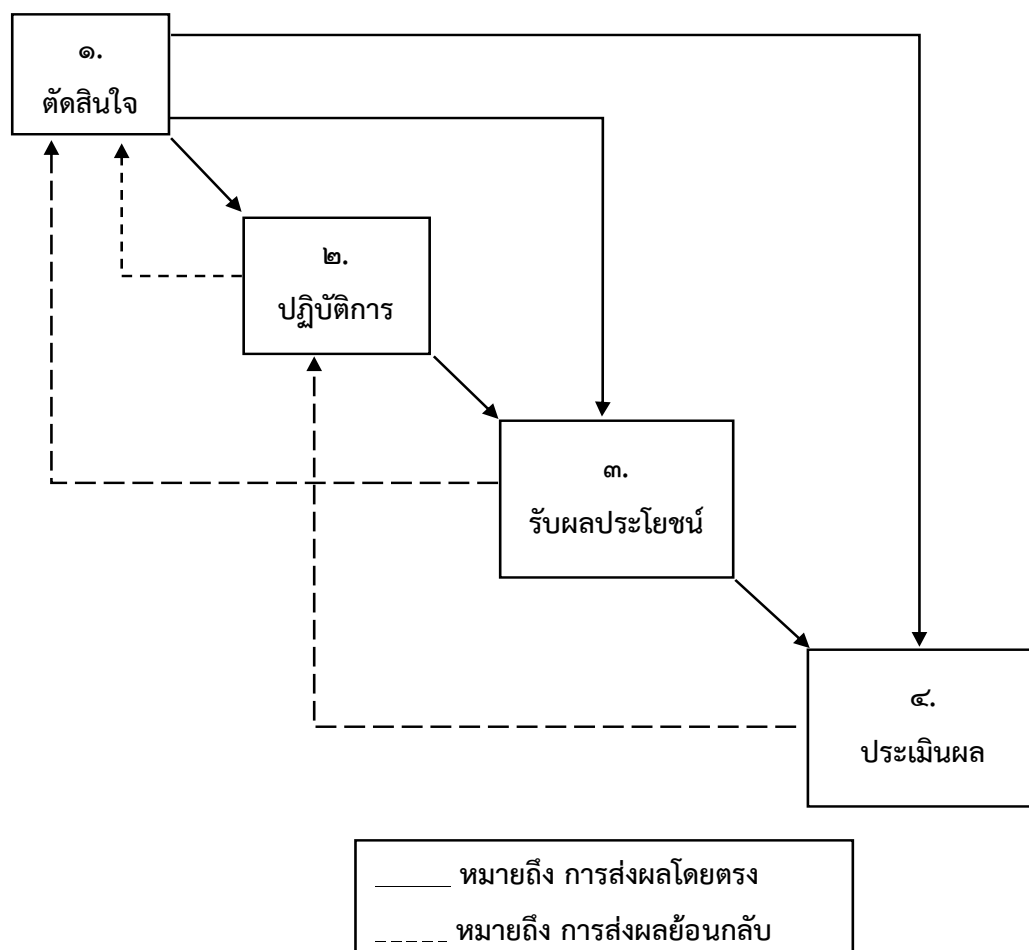
๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วยการสนับสนุน ทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบ การดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977) เสนอไว้สรุปได้ดังภาพที่ ๑ ที่แสดงให้เห็นว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นการตัดสินใจมีความสำคัญมาก สาเหตุว่าการตัดสินใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการจึงมีผลต่อไป ยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผลในขณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผล โดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วย^๓

^๒ สุจันทรา สะพุ่ม, “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ ททท. กรณีศึกษา : เขื่อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการอุตสาหกรรมบริการและการท่องเที่ยว (ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๙), หน้า ๒๑-๒๒.

^๓ โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำลีลานนท์, “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เขตเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๑-๒๒.

แผนภาพที่ ๒.๑ รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนตามแนวคิดของ Cohen and Uphof

สมาคม นานาชาติด้านการมีส่วนร่วมของประชาชน ได้กล่าวถึงตัวแบบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดย นำเสนอการแบ่งระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนออกเป็น ๕ ขั้น ซึ่งเป็นตามหลักการเดียวกับของ Arnstein คือ ยิ่งสูงขึ้นยิ่งสะท้อนอำนาจและอิทธิพลของประชาชนในการบริหารหรือตัดสินใจมากขึ้นด้วย จำแนกได้ดังนี้

๑. การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนสูงที่สุด เพราะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจด้วยตนเอง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะดำเนินการตามผลการตัดสินใจนั้น รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ที่รู้จักกันดีคือ การลงประชามติ หรือสภาเมือง การมีส่วนร่วมในรูปแบบนี้สะท้อนความยินยอมพร้อมใจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการยอมรับอำนาจการตัดสินใจของประชาชนหรือชุมชนอย่างใดก็ตาม การมีส่วนร่วมในระดับนี้ องค์กรส่วนท้องถิ่นต้องมีกระบวนการเสริมความสามารถของประชาชนให้สามารถตัดสินใจด้วยตัวเอง อาทิ เช่น ข้อมูลที่

ครอบคลุมเพียงพอ การเสริมทักษะให้ประชาชนวิเคราะห์ข้อมูลและตัดสินใจหาทางแก้ปัญหาที่มีคุณภาพ การใช้การมีส่วนร่วมในระดับนี้สะท้อนให้เห็นถึงอำนาจของประชาชนในระดับสูง

๒. การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ เป็นการให้บทบาทของประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะทำงานร่วมกันในกระบวนการของการตัดสินใจ ฉะนั้นความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในการตัดสินใจค่อนข้างสูง รูปแบบการมีส่วนร่วมในขั้นนี้เช่น คณะกรรมการร่วมภาครัฐและเอกชน และคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน ผลการตัดสินใจที่ออกมาเป็นผลการตัดสินใจร่วมกัน เชื่อว่าจะนำไปสู่การเสริมสร้างความสมานฉันท์ในสังคม เพราะประชาชนหรือตัวแทนของประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในองค์กรตัดสินใจด้วยไม่ใช่เพียงให้ความคิดเห็นต่อองค์กรตัดสินใจ

๓. การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับประชาชนอย่างจริงจังและมีจุดมุ่งหมายชัดเจน ข้อมูลความคิดเห็นของประชาชนจะสะท้อนออกมาในทางเลือกต่าง ๆ ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนขั้นนี้ใกล้เคียงกับการมีส่วนร่วมในระดับการร่วมมือ เพียงแต่รูปแบบการมีส่วนร่วมแบบร่วมมือมีลักษณะเป็นกิจกรรมถาวร มากกว่าการมีส่วนร่วมในขั้นนี้ อำนาจการตัดสินใจสุดท้ายยังเป็นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่ประชาชนมีส่วนร่วมตั้งแต่เริ่มต้นและมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างเข้มข้น ตัวอย่าง เทคนิคการมีส่วนร่วมที่ใช้มาก อาทิ เช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการตั้งคณะทำงานภาคประชาชน เป็นต้น

๔. การมีส่วนร่วมในระดับรับฟังความคิดเห็น เป็นลักษณะการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้สึก และความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ ดังนั้น ประชาชนมีบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข้อมูล การตัดสินใจเป็นบทบาทของหน่วยงานภาครัฐ เทคนิคการมีส่วนร่วมในลักษณะนี้ เช่น การสำรวจความคิดเห็น การประชุมสาธารณะ ปัจจุบันนี้กฎหมายส่วนใหญ่ มักกำหนดให้ หน่วยงานภาครัฐจัดการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่างน้อยในระดับการรับฟังความคิดเห็น

๕. การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร เป็นการมีส่วนร่วมของประชาชนในระดับต่ำที่สุด บทบาทของประชาชนน้อยมากเพียงแต่รับทราบว่าเกิดอะไรที่ไหน ปัจจุบันการที่ภาครัฐตัดสินใจในเรื่องที่กระทบประชาชนและแจ้งให้ประชาชนทราบสะท้อนความล่าสมัยในการบริหารงาน และสะท้อนภาครัฐทำตนเป็นพ่อรู้ดี แต่ในขณะเดียวกันจำเป็นต้องตระหนักว่า ไม่ว่าจะเปิดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในขั้นใด การให้ข้อมูลข่าวสารแก่ประชาชนเป็นเรื่องที่สำคัญมาก แต่ต้องไม่ใช่การ

ให้ข้อมูลลักษณะประชาสัมพันธ์ โดยให้มองแต่ด้านดีเท่านั้นหัวใจสำคัญ คือ การให้ข้อเท็จจริงและตัดสินใจ แสดงความคิดเห็นอย่างมีคุณภาพ^๔

การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นกระบวนการที่มีการบูรณาการในกระบวนการตัดสินใจของภาครัฐ ผ่านกระบวนการสื่อสารแบบสองทาง มองการมีส่วนร่วมลึกถึงจิตใจและอารมณ์ของบุคคล เพื่อกระตุ้นให้ เกิดความรู้สึกรับผิดชอบร่วมกันที่เกิดจากการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่าอะไรควรลงมือปฏิบัติและลงมือ ปฏิบัติอย่างไร พร้อมทั้งการมีส่วนร่วมในการเสียสละแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน อีกทั้ง ยังรวมถึงการมีส่วนร่วมตัดสินใจเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ด้วย ทั้งนี้ แนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนเชิงพุทธบูรณาการที่ได้อธิบายไว้ข้างต้นนั้น มีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกัน เป็นแนวคิดกระบวนการ มีส่วนร่วมที่จะช่วยให้สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน และนำมาซึ่ง ประโยชน์ต่อการอยู่ร่วมกันได้อย่างมีความสุข ทำให้เกิดสังคมแห่งสันติสุขได้นั่นเอง

แนวคิดการกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเชิงพุทธบูรณาการ มีอยู่ ๔ ประการ คือ ๑) การมีส่วนร่วมทางกาย มีส่วนร่วมประชุมปรึกษาหารือ โดยพร้อมเพรียงกัน พร้อมทั้งร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม ๒) การมีส่วนร่วมทางพฤติกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมกันสนับสนุน ส่งเสริม เสียสละให้ความร่วมมือและดำเนินการ เป็นอยู่อย่างเหมาะสม คัดค้านคนไม่ดี ปกป้องคนดีมีศีลธรรม ๓) การมีส่วนร่วมทางจิตใจ ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบนโยบายและโครงการต่าง ๆ ด้วยจิตใจเคารพ อ่อนน้อม ไม่ลุอำนาจแก่ความอยากโดยไม่ถูกต้อง และ ๔) การมีส่วนร่วมทางปัญญา ประชาชนมีส่วนร่วมใน การพิจารณาใคร่ครวญถึงกลยุทธ์และยุทธศาสตร์ต่าง ๆ ในการพิจารณาเป้าหมายโดยรวมและคัดเลือกหา คนดีมีศีลธรรม โดยปฏิบัติตามหลักการมีส่วนร่วมรับผิดชอบที่จะช่วยป้องกันความเสื่อม นำไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองโดยส่วนเดียว ที่เรียกว่า อปรีหานิยธรรม^๕ คือ หมั่นประชุมกันเนืองนิตย์ พร้อมเพรียงกันประชุม ไม่ทำตามอำเภอใจตนเอง ให้เกียรติผู้รู้ผู้มีประสบการณ์ ให้เกียรติและคุ้มครองสตรี เคารพสักการะโบราณสถาน และดูแลรักษาผู้ทรงศีล^๖

^๔ จูติอสิณา ใจเพียร, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน : ภายใต้กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตศึกษา, (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยเนชั่น, ๒๕๕๘), หน้า ๑๗-๑๘.

^๕ ที.ม.(ไทย) ๑๐/๖๘/๘๖.

^๖ อัง.สตตก.(ไทย) ๒๓/๒๐/๑๘.

อยู่ร่วมในหมู่ด้วยดี ในด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นที่เป็นเพื่อนร่วมงาน ร่วมกิจการ หรือร่วมชุมชน ตลอดจนพี่น้องร่วมครอบครัว พึงปฏิบัติหลักการอยู่ร่วมกัน ที่เรียกว่า สาราณียธรรม^๗ (ธรรมเป็นเหตุให้ระลึกถึงกัน) มี ๖ ประการคือ มีเมตตากายกรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งกายกรรมประกอบด้วย เมตตา นั่นคือ การอยู่ด้วยกันด้วยการกระทำดีต่อกัน ไม่เบียดเบียนทำร้ายกัน แต่มุ่งเน้นการสร้างความร่วมมือกัน เพื่อความผาสุกร่วมกัน เป็นต้น มีเมตตาวาจกรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งวาจกรรมประกอบด้วยเมตตา คือใช้หลักการพูด โดยการเจรจาให้เข้าใจกัน ไม่กล่าวร้ายเสียดสีกัน เป็นต้น มีเมตตามโนธรรม ได้แก่ การเข้าไปตั้งมโนกรรมประกอบด้วยเมตตา คือการไม่คิดทำร้ายซึ่งกันและกัน มีความซื่อสัตย์เคารพในความคิดเห็นซึ่งกันและกัน มีจิตเมตตาต่อกัน เป็นต้น แบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้มาด้วยความชอบธรรมแก่เพื่อร่วมสังคม ได้แก่ การแบ่งปันช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านอาหาร เครื่องอุปโภคบริโภคเครื่องมือการเกษตร ตลอดจนวิทยาการความรู้ต่างๆ ให้แก่เพื่อนร่วมสังคม รวมตลอดถึงการรู้จักใช้ทรัพยากรธรรมชาติร่วมกัน ไม่ทำลายระบบนิเวศน์สิ่งแวดล้อมที่ก่อให้เกิดผลกระทบมวลมนุษย์ เป็นต้น รักษาความประพฤติ(ศีล) เสมอกัน ได้แก่ การอยู่ร่วมกันอย่างให้เกียรติซึ่งกันและกัน มีความเสมอภาคกัน และ มีความเห็นร่วมกัน ไม่วิวาทเพราะมีความเห็นผิดกัน ได้แก่ การอยู่ร่วมกันจะต้องยอมรับในกฎกติกาทางสังคมที่กำหนดไว้ ไม่กระทำตนเสมือนว่าเป็นการฝ่าฝืนมติของสังคม ไม่เอารัดเอาเปรียบกันหรือข่มเหงกีดกันผู้อื่น มีแต่จะสร้างความเดือดร้อนให้แก่ตนเองและสังคมที่ตนอาศัยอยู่ด้วย^๘

หลักธรรมในการครองงานที่ดี อธิบา^๙ ๔ คุณเครื่องให้ถึงความสำเร็จ, คุณธรรมที่นำไปสู่ความสำเร็จแห่งผลที่มุ่งหมาย ๑. ฉันทะ ความพอใจ คือ ความต้องการที่จะทำ ใฝ่ใจรักจะทำสิ่งนั้นอยู่เสมอ และปรารถนาจะทำให้ได้ผลดียิ่งๆ ขึ้นไป ๒. วิริยะ ความเพียร คือ ขยันหมั่นประกอบสิ่งนั้นด้วยความพยายาม เข้มแข็ง อดทน เอาธุระไม่ทอดทิ้ง ๓. จิตตะ ความคิด คือ ตั้งจิตรับรู้ในสิ่งที่ทำและสิ่งนั้นด้วยความคิด เอาจิตฝึกใฝ่ไม่ปล่อยใจให้ฟุ้งซ่านเลื่อนลอยไป ๔. วิมังสา ความไตร่ตรอง หรือ ทดลอง คือ หมั่นใช้ปัญญาพิจารณาใคร่ครวญตรวจตราหาเหตุผลและตรวจสอบข้อยิ่งหย่อนในสิ่งที่ทำนั้น มีการวางแผน วัดผล คิดค้นวิธีแก้ไขปรับปรุง เป็นต้น^{๑๐}

แนวคิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในทางพระพุทธศาสนานั้น พระพุทธเจ้าไม่ได้กล่าวไว้ เจาะจงชัดเจนเกี่ยวกับกระบวนการหรือวิธีการมีส่วนร่วม แต่มีหลักธรรมเป็นชุดความคิดที่เกี่ยวกับ

^๗ ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๓๑๗/๒๕๗.

^๘ อ.จ.ฉก.ก.(ไทย) ๒๒/๒๘๒-๒๘๓/๓๒๑-๓๒๓.

^๙ ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓.

^{๑๐} ที.ปา.(ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓.

การมีส่วนร่วม คือ หลักอุปทานิยธรรม คือ ธรรมที่เป็นเหตุให้เกิดความเจริญ ได้แก่ การประชุมกันบ่อย ๆ เริ่มประชุม พร้อมเพรียงกันและเลิกประชุมพร้อมกัน เป็นต้น ซึ่งหลักอุปทานิยธรรมนี้สามารถประยุกต์ใช้เป็น หลักการมีส่วนร่วมของประชาชนได้ นอกจากนี้ยังมีหลัก “มัชฌิมาปฏิปทา” ซึ่งเป็นหลักแนวคิดเชิงรุก ที่สามารถปรับประยุกต์ใช้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนได้^{๑๑}

การแก้ไขปัญหายยะ ต้องแก้ด้วยการจัดการที่ดีซึ่งในปัจจุบัน องค์กรที่ทำหน้าที่ในการจัดการขยะ ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยอาศัยอำนาจของกฎหมาย คือ พระราชบัญญัติสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา มาตรา ๑๘ ที่บัญญัติว่า “การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใด ให้เป็นอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น” ดังนั้น การจัดการขยะจึงเป็นอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบ การกำจัดขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นมี ๓ วิธีที่ใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ๑) การนำมาหมักทำปุ๋ย ๒) การฝังกลบ ๓) การเผา ในเตาเผาขยะ ทั้งสามวิธีการกำจัดขยะที่กล่าวมานั้น มีทั้งข้อดีและข้อเสีย กล่าวคือ การนำขยะมาทำปุ๋ยหมักเป็นวิธีการที่อาจส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมบริเวณใกล้เคียง ได้แก่ น้ำบนผิวดินและน้ำใต้ผิวดิน นอกจากนี้บางครั้งยังอาจส่งกลิ่นรบกวน และเป็นที่มาของแมลงและพาหะนำโรคต่าง ๆ ด้วย ส่วนวิธีการฝังกลบนั้นแม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายน้อย แต่มีข้อเสียหลายประการ คือ ต้องใช้พื้นที่มาก กำจัดเชื้อโรคได้น้อย ส่งกลิ่นรบกวนทำให้เกิดมลพิษทางอากาศ และทำให้เกิดแมลงและสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรคได้ การกำจัดขยะอีกวิธีหนึ่งคือวิธีการเผาในเตาเผาขยะ เป็นวิธีการที่แม้ว่าจะมีค่าใช้จ่ายสูงแต่ก็สามารถกำจัดขยะได้หมด แต่ก็มีปัญหาระดับความร้อนของเตาเผาขยะที่ต้องมีอุณหภูมิสูงเกิน ๑,๐๐๐ องศาเซลเซียสขึ้นไปซึ่งต้องใช้งบประมาณเป็นค่าจ่ายสูงมาก และที่สำคัญก็คือจะต้องมีค่าบำรุงรักษาซึ่งในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ไม่มีบทบัญญัติให้อำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการจัดการขยะ คงทำได้เพียงเก็บค่าธรรมเนียมในการเก็บขนขยะตามอัตราค่าธรรมเนียมที่กำหนดไว้ในท้ายพระราชบัญญัติ ซึ่งก็ไม่เพียงพอต่อการนำมาใช้ในการจัดการขยะได้และหากจะใช้วิธีนี้ได้ดี ก็ต้องมีการดำเนินการคัดแยกขยะก่อนซึ่งในปัจจุบันก็ยังไม่มีความหมายกำหนดให้ประชาชน คัดแยกขยะก่อนทิ้งคงเป็นเพียงการรณรงค์เท่านั้น

การจัดการขยะ การจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น จำเป็นจะต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบ เนื่องจากกระบวนการในการจัดการนั้นมีความยุ่งยากหลายประการที่เกี่ยวข้องกัน เช่น ปริมาณและส่วนประกอบของขยะที่แตกต่างกันไปในแต่ละแห่ง การขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว งบประมาณอันจำกัด ผลกระทบจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ การลดลงของทรัพยากร เป็นต้น

^{๑๑} พระอดิศักดิ์ วชิรปญโญ, “แนวคิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนเชิงพุทธบูรณาการ”, วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม-ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๘๑๑.

เพื่อให้การจัดการขยะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในอันที่จะต้องทำความเข้าใจส่วนต่าง ๆ ของระบบการจัดการขยะ รวมถึงความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ เหล่านั้น กระบวนการในการจัดการขยะโดยมีเป้าหมายในการจัดระบบการจัดการขยะอย่างเหมาะสมในการจัดการจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีวิธีการทำได้หลายแนวทาง เช่น การลดขยะ การคัดแยกขยะ การกักเก็บหรือรองรับขยะ การเก็บขนและขนส่งขยะ การนำขยะมาใช้ประโยชน์ใหม่และการฟื้นฟูประโยชน์จากขยะ การกำจัดขยะ การลงทุนและการบริหารจัดการขยะหลักการ 3Rs คือการดำเนินงานเพื่อให้ การลดปริมาณขยะ อันเป็นการลดปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการกำจัดขยะ และเพื่อให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างคุ้มค่า ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประการ คือ การลดขยะ (Reduce) การคัดแยกขยะ (Waste hierarchy) และการนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ดังนี้ ๑. การลดขยะ (Reduce) คือการลดการใช้ทรัพยากรที่ไม่จำเป็นลง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติประเภทที่ใช้แล้วหมดไป ๒. การคัดแยกขยะ (Waste hierarchy) ถือเป็นหัวใจสำคัญ เนื่องจากการคัดแยกขยะจะทำให้ลดปริมาณขยะ ที่จะต้องกำจัดและสามารถใช้ประโยชน์จากขยะได้โดยการนำกลับมาใช้ซ้ำหรือการรีไซเคิล หรือนำไปใช้ประโยชน์ด้านอื่น ๆ ๓. การนำกลับมาใช้ซ้ำ (Reuse) เป็นการนำขยะกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ โดยนำมาใช้งานในรูปแบบเดิมหรือนำมาซ่อมแซมดัดแปลง หรือนำมาใช้ประโยชน์ในรูปแบบอื่น ๔. การนำขยะกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) เป็นการนำขยะที่ไม่สามารถใช้ซ้ำมาแปรรูปใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก โลหะ ที่ได้ทำการคัดแยกออกจากขยะประเภทอื่นแล้วไปผ่านกระบวนการย่อยสลายแล้วแปรรูปผลิตออกมาเป็นผลิตภัณฑ์ชิ้นใหม่^{๑๒}

สรุปการมีส่วนร่วม บุคคลในพื้นที่เข้าไปมีกระบวนการในการคิด การลงมือดำเนินการร่วมตรวจสอบ และพิจารณาในการที่จะเกิดประโยชน์กับชุมชนของตนเอง การร่วมกันคิดหาวิธีการในการกำจัดขยะในเบื้องต้นด้านการลดขยะมูลฝอย เป็นการร่วมกันรับผิดชอบปัญหาที่เกิดขึ้น ในส่วนที่เกินกำลังตนเองก็ให้ทางการที่มีหน้าที่รับผิดชอบรับภาระ แต่ก็ไม่ปล่อยให้ทำงานฝ่ายเดียว โดยเข้าไปร่วมมือกันช่วยเหลือและมีบทบาทในการทำงานนั้น ๆ ร่วมกันสร้างมาตรการในการร่วมกันทำงานด้วยผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นนั้นเป็นผลที่ร่วมกัน

^{๑๒} วรณวรารักษ์ ศุทธชัย และคณะ, “มาตรการทางกฎหมายเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน”, วิทยานิพนธ์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, (คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ๒๕๖๒), หน้า ๗-๘.

ตารางที่ ๒.๑ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

นักวิชาการ	แนวคิด
กิตติ มีศิริ, (๒๕๕๙, หน้า ๒๗-๒๘)	ร่วมคิดด้วยกันว่าอะไรที่เป็นปัญหาของชุมชน และจะจัดลำดับความสำคัญของปัญหาเป้าหมายอย่างไร ร่วมกันวางแผนการดำเนินงานว่าจะจัดกิจกรรมหรือโครงการอะไร จะแบ่งงานกันอย่างไร ร่วมดำเนินงาน ประชาชนจะต้องเข้าร่วมกิจกรรมด้วยความเต็มใจ ร่วมกันติดตามประเมินผลตลอดเวลาที่ทำงาน ประชาชนจะต้องมีส่วนร่วมในการตรวจสอบถึงปัญหาอุปสรรค
สุจันทร์ สะพุ่ม, (๒๕๕๙, หน้า ๒๑-๒๒)	การเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์เป็นการเกี่ยวข้องทั้งตัว (Self) ไม่ใช่เฉพาะเพียงแต่เกี่ยวข้องด้านกำลังกายหรือทักษะ การร่วมรับผิดชอบ (Participation and Responsibility) เมื่อเกิดการเกี่ยวข้องด้านจิตใจ อารมณ์และได้กระทำการให้แก่สถานการณ์
ฐิตติลีนา ใจเพียร, (๒๕๕๘, หน้า ๑๗-๑๘)	การมีส่วนร่วมในระดับเสริมอำนาจให้ประชาชน เป็นขั้นที่ให้บทบาทประชาชนสูงที่สุด การมีส่วนร่วมในระดับเข้ามามีบทบาท เป็นลักษณะการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วม ร่วมทำงานตลอดกระบวนการตัดสินใจ
วรรณวรงค์ ศุทธชัย และคณะ, (๒๕๖๒, หน้า ๗-๘)	การจัดการขยะ การขยายตัวของเมืองอย่างรวดเร็ว งบประมาณอันจำกัด ผลกระทบจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ การคัดแยกขยะจะทำให้ลดปริมาณขยะ ที่จะต้องกำจัดและสามารถใช้ประโยชน์จากขยะได้ ทำการคัดแยกออกจากขยะประเภทอื่นแล้วแปรรูปใหม่
พระอดิศักดิ์ วชิรปญโญ, (๒๕๖๑, หน้า ๑๘๑)	การมีส่วนร่วมทางกาย มีส่วนร่วมประชุมปรึกษาหารือโดยพร้อมเพรียงกัน ร่วมแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม การมีส่วนร่วมทางพฤติกรรม ประชาชนมีส่วนร่วมในการร่วมกัน สนับสนุน ส่งเสริม ให้ความร่วมมือและดำเนินการ การมีส่วนร่วมทางจิตใจ ประชาชนมีส่วนร่วมตรวจสอบนโยบายและโครงการต่าง ๆ

๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้

๒.๒.๑ แนวคิด เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย

ความหมายของมูลฝอย ระบุว่า มูลฝอย หมายถึง สิ่งปฏิกูลที่เป็นของแข็ง (Solid Waste) ทั้งที่เน่าเปื่อยได้ และไม่เน่าเปื่อย ยกเว้นสิ่งขับถ่ายของมนุษย์ ประเภทของขยะมูลฝอย ได้แบ่งชนิดของขยะเป็น ๓ ประเภท คือขยะจากชุมชน (Municipal Wastes) ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes) และขยะที่มีอันตรายสูง (Hazardous Wastes) และยังสามารถแบ่งได้เป็นชนิดต่าง ๆ ดังนี้

๑. ขยะเปียกสด (Garbage) เป็นขยะที่ประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ ที่สามารถเน่าเปื่อย ผุพัง หรือเกิดการย่อยสลายโดยจุลชีพได้โดยปกติขยะชนิดนี้จะมีความชื้นสูง เมื่อปล่อยทิ้งไว้ระยะเวลาหนึ่งขยะจะเกิดการเน่าเปื่อยทำให้เกิดกลิ่นเหม็น เป็นแหล่งเชื้อโรค มีแมลงวันตอม เป็นแหล่งอาหารของพวกหนูขยะชนิดนี้ ได้แก่ เศษอาหารเศษผักผลไม้ เป็นต้น

๒. ขยะแห้ง (Rubbish) เป็นขยะที่ย่อยสลายด้วยจุลชีพได้ยากเช่น เศษไม้ เศษกระดาษ เศษแก้วกระป๋อง พลาสติก เป็นต้น

๓. ขี้เถ้า (Ashes) เป็นกากขยะที่ได้ผ่านการเผาไหม้แล้ว เช่น ขี้เถ้าถ่าน ขี้เถ้าฟืน เป็นต้น

๔. เศษสิ่งก่อสร้าง (Construction Wastes) ได้แก่ เศษคอนกรีตที่แตกเป็นชิ้นเล็กชิ้นน้อย เศษอิฐเศษไม้เศษหิน ปูน ทราย เป็นต้น

๕. ซากสัตว์ (Dead Animals) เป็นซากสัตว์ที่ตายแล้ว ได้แก่ ซากสุนัข ซากหนู เป็นต้น

๖. ขยะจากถนน (Street Refuse) เป็นเศษขยะที่อยู่ตามริมถนน หรือบนถนน ได้แก่ เศษพลาสติก เศษใบไม้ ทราย เป็นต้น ทำให้ไม่ปลอดภัยในการขับรถบนถนนและดูไม่เรียบร้อย

๗. ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes) เป็นเศษขยะทุกประเภทที่มาจากโรงงานต่างๆ ซึ่งขยะแตกต่างกันในแต่ละประเภทของโรงงาน เช่น เศษอาหารกระป๋อง เศษผัก เป็นต้น

๘. ขยะจากการกสิกรรม (Agricultural Wastes) เป็นเศษขยะทุกประเภทที่มาจากพื้นที่ทำ กสิกรรม เช่น เศษฟาง เศษมูลสัตว์ เศษผัก เศษหญ้า เป็นต้น

๘. ขยะพิเศษ (Special Wastes) เป็นขยะที่จัดอยู่ในประเภทที่มีอันตรายสูง เช่น ขยะจากโรงพยาบาลทั่วไปจากโรงพยาบาลที่รักษาคนไข้เกี่ยวกับโรคติดต่อ ขยะที่มีกัมมันตภาพรังสี ขยะที่มีสารเคมีอันตราย เป็นต้น^{๑๓}

การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง หลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทิ้งการเก็บชั่วคราวการรวบรวมการขนถ่ายและการขนส่ง การกำจัดขยะมูลฝอยโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดในทางสุขภาพอนามัย ความสวยงาม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และที่สำคัญที่สุดจะต้องเป็นที่ยอมรับของสังคมในการจัดการขยะมาแล้วอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องอาศัยปัจจัยในหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ ความรู้ในเรื่องของขยะมูลฝอย การบริการ การรับรู้ข่าวสาร การประสานความร่วมมือทั้งของหน่วยงาน ราชการและประชาชนและการดำเนินการในการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสม การจัดการขยะมูลฝอยนั้นต้องมีการดำเนินการจัดการที่ดีและเหมาะสมโดยใช้วิธีการจัดการอย่างถูกวิธีและต้องถูกต้องตามหลักสุขาภิบาล โดยไม่ก่อให้เกิดมลพิษต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เช่น พื้นดิน แหล่งน้ำและอากาศ และจำต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ ๕ ประการ ได้แก่ ๑) ชนิด ปริมาณและลักษณะของขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นตามประเภทของกิจกรรมและแหล่งกำเนิด ๒) ค่าใช้จ่ายและการลงทุนที่ใช้ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดการในการกำจัด ๓) ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมที่ได้รับผลจากการเกิดมลพิษ อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์ ๔) การนำเอาทรัพยากรบางส่วนจากขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆ ๕) กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การยอมรับของสังคมในการจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องอาศัยปัจจัยในหลายด้านประกอบกัน ได้แก่ การบริการ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารด้านสิ่งแวดล้อม ประสพการณ์ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม และวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในแต่ละประเภท โดยวิธีการจัดการจะต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมที่มีในทุกแง่มุม กิจกรรมทั้ง หลายในการจัดการขยะมูลฝอยอันเริ่มตั้งแต่การทิ้งขยะมูลฝอยจนกระทั่งถึงการกำจัดขยะมูลฝอย^{๑๔}

ขยะมูลฝอย สามารถแบ่งตามลักษณะทางกายภาพของขยะได้เป็น ๔ ประเภท ดังนี้
๑. ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือ มูลฝอยย่อยสลายคือขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้

^{๑๓} สุภวัตร วิชัย, “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอดงขง จังหวัดพัทลุง”, **หลักสูตรปริญญาตรีวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป**, (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕), หน้า ๑๔.

^{๑๔} ยุวัลดา ชูรักษ์และคณะ, “รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของเทศบาลตำบลเขาหัวช้าง อำเภอดงขง จังหวัดพัทลุง”, **วิทยานิพนธ์สาขาวิชาพัฒนาศึกษา**, (คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๐), หน้า ๗๕.

เร็ว สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ เศษเนื้อสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยที่ขยะที่ย่อยสลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔ %

๒. ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือมูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่องเครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะอลูมิเนียม ยางรถยนต์ เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐ % ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๓. ขยะอันตราย (Hazardous waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อน วัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุธรรมชาติที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุติดไฟ วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคืองวัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์พืช ทรัพย์สินหรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืช กระป๋องสเปรย์บรรจุสีหรือสารเคมี เป็นต้น ขยะอันตรายนี้เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓ % ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ

๔. ขยะทั่วไป (General waste) หรือมูลฝอยทั่วไป คือขยะประเภทอื่น นอกเหนือจากขยะสลาย ขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อนเศษอาหาร โฟมเปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับขยะอันตราย กล่าวคือจะพบประมาณ ๓ % ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ^{๑๕}

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม ได้อธิบายวิธีการดำเนินงานในการจัดการขยะมูลฝอยนั้น มีอยู่หลายขั้นตอนที่สำคัญ ได้แก่ ๑. การเก็บรวบรวม เริ่มตั้งแต่การเก็บขยะมูลฝอยใส่ไว้ในภาชนะไปจนถึงการรวบรวม ขยะมูลฝอยจากแหล่งต่าง ๆ แล้วนำไปใส่ยานพาหนะเพื่อที่จะขนถ่ายต่อไปยังแหล่งกำจัดหรือทำประโยชน์อื่น ๆ แล้วแต่กรณี ๒. การขนส่ง เป็นการนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนใส่ยานพาหนะแล้วนั้น ไปยังสถานที่กำจัดหรือทำประโยชน์อย่างอื่น ซึ่งอาจเป็นการขนส่งโดยตรงจากแหล่งกำเนิดเลยทีเดียว หรืออาจขนไปพักรวมไว้ที่ใดที่หนึ่งซึ่งเรียกว่า สถานีขนถ่ายก่อนก็ได้ ๓. การแปรสภาพ เป็นวิธีการที่จะทำให้ขยะมูลฝอยสะดวกแก่การเก็บขนหรือนำไปใช้ทำประโยชน์อย่างอื่น การแปรสภาพนี้อาจทำได้โดยการบดอัดเป็นก้อน คัดแยกเอาส่วนที่ยังใช้ประโยชน์ ได้ออกไปใช้ทั้งโดยตรงและทางอ้อม ๔. การกำจัดหรือทำลาย เป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย

^{๑๕} ปนัดดา วิเศษรจนา, “การจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร”, วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๙), หน้า ๒๖.

เพื่อให้ขยะมูลฝอยนั้น ๆ ไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสภาพแวดล้อมอันมีผลกระทบต่อสุขภาพและความเป็นอยู่ของมนุษย์ต่อไป^{๑๖}

แนวทางการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ (Reduce, Reuse and Recycle: 3Rs) แนวคิดเพื่อการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างคุ้มค่า เพื่อก่อให้เกิดปริมาณขยะให้น้อยลง โดยมีการนำแนวทางการลด คัดแยก และนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ (Reduce, Reuse and Recycle: 3Rs) มาประยุกต์ใช้โดยมีตัวอย่างและวิธีง่าย ๆ ดังนี้ ๑. ลดการใช้ (Reduce) ๑.๑ ลดการขนขยะเข้าบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถุงพลาสติก ถุงกระดาษ กระดาษห่อของ โฟม หรือหนังสือพิมพ์ เป็นต้น ๑.๒ ใช้ผลิตภัณฑ์ชนิดเติม เช่น น้ำยาล้างจาน น้ำยาปรับผ้านุ่ม สบู่เหลว น้ำยารีดผ้า น้ำยาทำความสะอาด เครื่องสำอาง ถ่ายชนิดชาร์จได้ ฯลฯ ๑.๓ ลดปริมาณขยะมูลฝอยอันตรายนในบ้าน หลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีภายใน เช่น ยากำจัดแมลงหรือน้ำยาทำความสะอาดต่าง ๆ ควรจะหันไปใช้วิธีการทางธรรมชาติจะดีกว่า อาทิ ใช้เปลือกส้มแห้งนำมาเผาไล่ยุง หรือใช้ผลมะนาวเพื่อบดกลิ่นภายในห้องน้ำ ๑.๔ พยายามหลีกเลี่ยงการใช้โฟมและพลาสติกซึ่งกำจัดยาก โดยใช้ถุงผ้าหรือตะกร้า ในการจับจ่ายซื้อของ ๒. ใช้ซ้ำ (Reuse) ๒.๑ นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนก็ให้เก็บไว้ใช้ใส่ของอีกครั้งหนึ่ง หรือใช้เป็นถุงใส่ขยะในบ้าน ๒.๒ นำสิ่งของมาดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้อีก เช่น การนำยางรถยนต์มาทำเก้าอี้ การนำขวดพลาสติกมาดัดแปลงเป็นที่ใส่ของ แจกัน การนำเศษผ้ามาทำเป็นเปนอนอน เป็นต้น ๒.๓ ใช้กระดาษทั้งสองหน้า ๓. รีไซเคิล (Recycle) เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่างๆ นอกจากจะเป็นการลดปริมาณขยะมูลฝอยแล้ว ยังเป็นการลดการใช้พลังงานและลดมลพิษที่เกิดกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถทำได้โดย ๓.๑ คัดแยกขยะรีไซเคิลแต่ละประเภท ได้แก่ แก้ว กระดาษ พลาสติก โลหะ/อโลหะ ๓.๒ นำไปขาย/บริจาค/ นำเข้าธนาคารขยะ/กิจกรรมขยะแลกไข่ ๓.๓ ขยะเหล่านี้ก็จะเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล^{๑๗}

สรุปการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ขยะมูลฝอยแบ่งออกได้หลายประเภท ทั้งขยะเปียก ขยะพลาสติก และขยะอันตราย เป็นต้น การจัดการขยะด้วยการพยายามลดขยะ การแปรรูปขยะที่

^{๑๖} รณัน จุลชาต, “แนวทางการจัดการและปลูกจิตสำนึกของคนเมืองในการคัดแยกขยะ”, **งานวิจัยวิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร**, (หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐-๒๕๖๑), หน้า ๒๗.

^{๑๗} ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์, “ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการมูลฝอยของประชาชนเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา**, (วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘), หน้า ๑๒-๑๓.

นำมารีไซเคิล การควบคุมการทิ้งการเก็บชั่วคราวการรวบรวมการขนถ่ายและการขนส่ง การกำจัดขยะมูลฝอยโดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดในทางสุขภาพอนามัย การประชาสัมพันธ์เรื่องขยะมูลฝอยว่ามีโทษมีภัยต่อสิ่งแวดล้อมและประชาชนทุกคน การลดการเกิดขยะมูลฝอยเป็นเรื่องสำคัญ ใส่ใจการใช้วัสดุทดแทนหรือนำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่หรือหันไปใช้วิธีการทางธรรมชาติ เป็นต้น

ตารางที่ ๒.๒ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ

นักวิชาการ	แนวคิด
สุภวัตร วิชัย, (๒๕๕๕, หน้า ๑๔)	ขยะเปียกสด (Garbage) เป็นขยะที่ประกอบด้วยสารอินทรีย์ต่าง ๆ ที่สามารถย่อยสลายโดยจุลินทรีย์ได้โดยปกติ ขยะแห้ง (Rubbish) เป็นขยะที่ย่อยสลายด้วยจุลินทรีย์ได้ยาก เช่น เศษไม้ เศษกระดาษ เศษแก้ว กระจก ขยะจากโรงงานอุตสาหกรรม (Industrial Wastes) ที่มาจากโรงงานต่าง ๆ ซึ่งขยะแตกต่างกันในแต่ละประเภทของโรงงาน
ยุวัลดา ชูรักษ์และคณะ, (๒๕๕๕, หน้า ๑๔)	หลักการ ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมการทิ้ง การเก็บชั่วคราวการรวบรวมการขนถ่ายและการขนส่ง ความรู้ในเรื่องของขยะมูลฝอย การบริการ การรับรู้ข่าวสาร การประสานความร่วมมือทั้งของหน่วยงาน การจัดการขยะมูลฝอยนั้นต้องกำจัดขยะมูลฝอยอย่างเหมาะสม โดยใช้วิธีการจัดการอย่างถูกวิธี
ปนัดดา วิเศษจนา, (๒๕๕๙, หน้า ๒๖).	มูลฝอยย่อยสลายคือขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็ว สามารถนำมาหมักปุ๋ยได้ เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้ เศษอาหาร ใบไม้ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุอันตรายชนิดต่าง ๆ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ

ตารางที่ ๒.๒ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการ	แนวคิด
รณัน จุลชาต, (๒๕๖๑, หน้า ๒๔-๒๕)	การเก็บรวบรวม เริ่มตั้งแต่การเก็บขยะมูลฝอยใส่ไว้ในภาชนะไปจนถึงการรวบรวม ขยะมูลฝอยจากแหล่งต่าง ๆ การขนส่ง เป็นการนำขยะมูลฝอยที่เก็บรวบรวมจากชุมชนใส่ยานพาหนะแล้วไปยังสถานที่กำจัด การกำจัดหรือทำลาย เป็นวิธีการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อไม่ก่อให้เกิดปัญหามลพิษต่อสภาพแวดล้อม
ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์, (๒๕๕๘, หน้า ๑๒-๑๓)	ลดการใช้ (Reduce) ลดการขนขยะเข้าบ้าน ไม่ว่าจะเป็นถุงพลาสติก ถุงกระดาษ กระดาษห่อของ ใช้ซ้ำ (Reuse) นำสิ่งของที่ใช้แล้วกลับมาใช้ใหม่ เช่น ถุงพลาสติกที่ไม่เปรอะเปื้อนก็ให้เก็บไว้ใช้ใส่ของอีกครั้งหนึ่ง รีไซเคิล (Recycle) เป็นการนำวัสดุที่สามารถนำกลับมาใช้ใหม่ได้ เช่น กระดาษ แก้ว พลาสติก เหล็ก อลูมิเนียม มาแปรรูปโดยกรรมวิธีต่าง ๆ

๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๒.๓.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย

การวางแผนจัดการมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดปริมาณมูลฝอยที่จะต้องส่งเข้าไปทำลายด้วยระบบต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด สามารถนำมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ (Reuse & Recycle) รวมถึงการกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมักหรือพลังงาน โดยสรุปวิธีการดำเนินการตามแนวทาง มีดังนี้

๑. การลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย ภาครัฐให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดการผลิตมูลฝอยในแต่ละวัน ได้แก่

๑.๑ ลดการทิ้งบรรจุภัณฑ์โดยการใช้สินค้าชนิดเติมใหม่ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด และถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตใหม่ เป็นต้น

๒. เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบห่อบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนาน และตัวสินค้าไม่เป็นมลพิษ ลดการใช้วัสดุกำจัตยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก

๒.๑ จัดระบบการรีไซเคิล

๑) รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสียนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำ หรือนำไปขาย/รีไซเคิล เศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ยในรูปปุ๋ยน้ำ หรือ ปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในชุมชน

๓. จัดระบบที่เอื้อต่อการทำมูลฝอยรีไซเคิล

๓.๑ จัดภาชนะ (ถุง/ถัง) แยกประเภทมูลฝอยที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

๓.๒ จัดระบบบริการเก็บโดยอาจดำเนินการได้ ดังนี้

- ราชการส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง โดยการจัดเก็บแบ่งเวลาการเก็บ เช่น หากแยกเป็นถุง ๔ ถุง มูลฝอยย่อยสลายได้ มูลฝอยรีไซเคิล มูลฝอยอันตราย และมูลฝอยทั่วไป ให้จัดเก็บมูลฝอยย่อยสลาย และมูลฝอยทั่วไปทุกวัน ส่วนมูลฝอยรีไซเคิลและมูลฝอยอันตราย อาจจัดเก็บสัปดาห์ละครั้งหรือตามความเหมาะสม

- จัดกลุ่มประชากรที่มีอาชีพรับซื้อของเก่าให้ช่วยเก็บขยะมูลฝอยรีไซเคิลในรูปของการรับซื้อโดยการแบ่งพื้นที่ในการจัดเก็บและกำหนดเวลาให้เหมาะสม

- ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อมูลฝอยรีไซเคิล

- จัดระบบตามแหล่งการเกิดมูลฝอยขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงเรียน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

๔. จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรมหรือนักเรียนให้มีกิจกรรม/โครงการนำขยะมูลฝอยมาใช้ใหม่ เช่น โครงการมูลฝอยรีไซเคิลแลกล้างของ โครงการทำปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอีเอ็ม มูลฝอยหอม ปุ๋ยหมัก โครงการตลาดนัดมูลฝอยรีไซเคิล โครงการธนาคารวัสดุเหลือใช้ โครงการร้านค้าสินค้ารีไซเคิล

๕. จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล หากพื้นที่มีปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นปริมาณมาก ๆ อาจจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอย ซึ่งสามารถรองรับจากชุมชนใกล้เคียงหรือรับซื้อจากประชาชนโดยตรง ซึ่งอาจจะให้เอกชนลงทุนหรือสัมปทานเอกชนก็ได้

การขนส่ง

๑. ระยะทางไม่ไกลให้รถขนส่งมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง

๒. ระยะทางไกลและมีปริมาณมูลฝอยมากอาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่ายเพื่อถ่ายเทจากรถเก็บขนมูลฝอยลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่

ระบบกำจัด

เนื่องจากมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้จึงควรจัดการเพื่อกำจัดหรือทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสาน เนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่จึงควรพิจารณาปรับปรุง พื้นที่กำจัดขยะมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดมูลฝอย โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑. จัดระบบคัดแยกมูลฝอย

๒. ระบบกำจัดผสมผสานหลาย ๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่น ๆ เป็นต้น^{๑๘}

การจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลนั้นมีเทคนิคในการดำเนินการในหลายๆ ประการ ซึ่งเชื่อมโยงสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน การวางแผนจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลที่มีประสิทธิภาพข้อสำคัญประการหนึ่งที่จะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจคือข้อมูลในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลจำเป็นต้องมีการรวบรวมและจัดเก็บข้อมูลที่สามารถเรียกใช้งานได้อย่างรวดเร็วคล่องตัว และมีการจัดเก็บอยู่ในระบบเดียวกันง่ายต่อการสืบค้นข้อมูล สำหรับขั้นตอนในการจัดทำและจัดเก็บข้อมูลเพื่อการวางแผน มีดังนี้

๑. การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

การลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอยสามารถทำได้ ดังนี้

๑.๑ การลดปริมาณการผลิตขยะมูลฝอย (Reduce) ทำได้โดย

(๑) ใช้สินค้าชนิดเติม เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด และถ่านไฟฉายชนิดชาร์จใหม่

(๒) เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพ มีหีบบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนานและตัวสินค้าไม่เป็นพิษ

(๓) การใช้ภาชนะแทนบรรจุภัณฑ์ เช่น ปิ่นโต จานและกล่องใส่อาหารแทนการใช้ถุงพลาสติก

(๔) ลดการใช้วัสดุย่อยสลายยาก เช่น โฟมบรรจุอาหาร และถุงพลาสติก

(๕) ลดการใช้สินค้าฟุ่มเฟือย เช่น การใช้ผ้าเช็ดหน้าแทนการใช้กระดาษทิชชู

๑.๒ การลดปริมาณขยะโดยการใช้ซ้ำ (Reuse) โดยการใช้วัสดุสิ่งของต่างๆ ให้คุ้มค่าที่สุด ได้แก่

(๑) การใช้กระดาษทั้ง ๒ หน้า

(๒) การนำบรรจุภัณฑ์มาใช้ซ้ำ เช่น การนำกล่อง ถังมาใช้ประโยชน์ซ้ำหลายครั้ง

^{๑๘} กรรณิมา อาชานุสรณ์, “การศึกษาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเพื่อชุมชนน่าอยู่ กรณีศึกษา หมู่บ้าน บ้านบัวทอง ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”, วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และการจัดการเชิงธุรกิจ, (คณะวิศวกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ๒๔-๒๕.

(๓) ขวดน้ำดื่มที่หมดแล้วนำมาใช้ใส่น้ำดื่ม การนำขวดแก้วมาทำเป็นแจกันดอกไม้ เป็นต้น

๑.๓ การลดปริมาณขยะโดยการรีไซเคิล (Recycle) โดยการนำวัสดุที่ยังสามารถนำกลับมาใช้ใหม่ นำมาแปรรูปใช้ใหม่โดยกรรมวิธีต่างๆ โดยการคัดแยกขยะมูลฝอยแต่ละประเภท ทั้งที่บ้าน โรงเรียนและสำนักงาน เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการรีไซเคิล โดยการนำวัสดุรีไซเคิลไปขายหรือนำไปบริจาค นำเข้าธนาคารขยะรีไซเคิล เป็นต้น

๒ การคัดแยกขยะมูลฝอย

๒.๑ ประเภทของขยะมูลฝอย มี ดังนี้ คือ

- ขยะทั่วไป เป็นขยะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าในการนำไปรีไซเคิล เช่น ซองบะหมี่สำเร็จรูป เปลือกลูกอม ถูขนม ถูพลาสติกเปื้อนอาหาร ซึ่งจากปริมาณขยะมูลฝอยทั้งหมดมีอยู่ประมาณร้อยละ ๓

- คัดแยกขยะที่สามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้หรือขยะรีไซเคิลออกจากขยะย่อยสลาย ขยะอันตรายและขยะทั่วไป

- จัดเก็บขยะที่ทำการคัดแยกแล้วในบ้านเรือนไว้ในถุงหรือถังรองรับขยะแบบแยกประเภทที่หน่วยราชการจัดเตรียมไว้

- จัดวางภาชนะรองรับขยะแบบแยกประเภทในบริเวณที่มีอากาศถ่ายเทสะดวกมีแสงสว่างเพียงพอ ไม่กีดขวางทางเดิน อยู่ห่างจากสถานที่ประกอบอาหารที่รับประทานอาหาร แหล่งน้ำดื่ม

- ให้จัดเก็บขยะอันตราย หรือภาชนะบรรจุสารที่ไม่ทราบแน่ชัด เป็นสัดส่วนแยกต่างหากจากขยะอื่นๆ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของสารพิษ หรือการระเบิด แล้วให้นำไปรวบรวมไว้ในภาชนะหรือสถานที่รวบรวมขยะอันตรายของชุมชน

- ห้ามจัดเก็บขยะอันตรายไว้รวมกัน โดยให้แยกเก็บเป็นประเภทๆ หากเป็นของเหลวให้ใส่ถังหรือภาชนะบรรจุที่มีฉลากและไม่รั่วไหล หากเป็นของแข็งหรือกิ่งของแข็งให้เก็บใส่ถังหรือภาชนะที่แข็งแรง

- หลีกเลี่ยงการเก็บกักขยะ ที่ทำการคัดแยกแล้วและมีคุณสมบัติที่เหมาะสมแก่การเพาะพันธุ์ของพาหะนำโรค หรือที่อาจเกิดการรั่วไหลของสารพิษไว้เป็นเวลานาน

- หากมีการใช้น้ำทำความสะอาดวัสดุคัดแยกแล้วหรือวัสดุเหลือใช้ที่มีไขมัน หรือตะกอนน้ำมันปนเปื้อน จะต้องระบายน้ำเสียนั้นผ่านตะแกรงและบ่อดักไขมันก่อนระบายสู่ท่อน้ำสาธารณะ

- ห้ามเผา หลอม สกัดหรือดำเนินกิจกรรมอื่นใด เพื่อการคัดแยก การสกัดโลหะมีค่า หรือการทำลายขยะในบริเวณที่พักอาศัย หรือพื้นที่ที่ไม่มีระบบป้องกันและควบคุมของเสียที่จะเกิดขึ้น

๓. การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีหน้าที่รับผิดชอบด้านการจัดการขยะในชุมชน จะต้องจัดเตรียมภาชนะ และรถสำหรับเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

๓.๑ ภาชนะสำหรับรองรับขยะมูลฝอย

(๑) จัดวางภาชนะรองรับขยะในบริเวณพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่น เช่น ตลาด ที่พักอาศัย สถาบันการศึกษา ชุมชน อุตสาหกรรม หรืออื่นๆ ตามข้อกำหนดอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- จัดวางภาชนะรองรับขยะแบบแยกประเภทในอัตราไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ลิตร ต่อ ๕๐ - ๘๐ หลังคาเรือน หรือต่อประชากร ๓๕๐ คน หรือตามความเหมาะสมของชุมชน

- จัดให้มีภาชนะหรือสถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักขยะแบบแยกประเภท ณ จุดรวบรวมขยะ (Station) ของชุมชนเพื่อรอการเก็บขนไปกำจัดหรือดำเนินการอย่างอื่น โดยให้มีความจุไม่น้อยกว่า ๓ เท่าของปริมาณขยะที่เกิดขึ้นในแต่ละวันหรือตามความเหมาะสมของสถานที่

(๒) การจัดหาภาชนะรองรับขยะ หรือสถานที่เก็บกักขยะรวมในชุมชน จะต้องพิจารณาตามลักษณะของขยะที่จะทำการคัดแยก เช่น จัดหาภาชนะหรือสถานที่เก็บกักขยะย่อยสลาย และขยะรีไซเคิล หรือขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลาย และ ขยะทั่วไป หรือขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไปและ ขยะอันตราย

(๓) สถานที่ที่ใช้สำหรับเก็บกักขยะรวมในชุมชนจะต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

- ผนังต้องทำด้วยวัสดุถาวรและทนไฟ
- พื้นผิวภายในต้องเรียบและกันน้ำซึม
- ต้องมีการป้องกันกลิ่น น้ำฝน และสัตว์คุ้ยเขี่ยหรือพาหะนำโรคมีความสะดวกในการทำความสะดวกและรวบรวมน้ำเสียที่เกิดจากขยะเพื่อนำไปบำบัด

- ต้องมีระบบระบายและถ่ายเทอากาศที่ดีและป้องกันน้ำเข้าสู่สถานที่เก็บกัก
- ตั้งอยู่ห่างจาก แหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค สถานที่ประกอบอาหาร สถานที่รับประทานอาหาร บริเวณที่เลี้ยงเด็กอ่อน หรือสนามเด็กเล่นตามข้อกำหนดของท้องถิ่นหรือกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

- ตั้งอยู่ในบริเวณที่สาธารณชนเข้าถึงได้ง่าย และรถเก็บขนขยะสามารถเข้าไปดำเนินการขนถ่ายได้สะดวก

- มีเครื่องปิดกั้นให้พ้นจากสายตาสาธารณชนและมีรั้วรอบขอบชิด
- มีเครื่องหมายแสดงว่าเป็นสถานที่เก็บกักขยะ ป้ายแสดงแผนการเก็บขนและแผนฉุกเฉินสำหรับช่วงเวลาที่ความจุของสถานที่ไม่เพียงพอเนื่องจากความล่าช้าในการขนส่งขยะไปจัดการ

(๔) ภาชนะรองรับขยะ หรือสถานที่เก็บกักขยะรวมในชุมชน จะต้องตั้งอยู่ในที่ที่ไม่มีสิ่งกีดขวางทางจราจร และการสัญจรของประชาชน

(๕) ขยะจะต้องถูกเก็บรวบรวมไว้ในภาชนะรองรับแบบแยกประเภทตามที่ได้ระบุไว้ในภาชนะหรือสถานที่เก็บกักขยะซึ่งได้จัดเตรียมไว้สำหรับชุมชนนั้น

๓.๒ ผู้คัดแยกขยะมูลฝอย

(๑) ห้ามบุคคลใดดำเนินการคัดแยกขยะเพื่อประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ในภาชนะรองรับขยะหรือสถานที่เก็บกักขยะรวมของชุมชน เว้นแต่

- บุคคลดังกล่าวได้รับอนุญาตจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดการขยะในชุมชน

- บริเวณหรือสถานที่เก็บกักขยะดังกล่าวได้จัดไว้เป็นพื้นที่เฉพาะสำหรับการคัดแยกได้

- กรณีอื่น ๆ ตามที่หน่วยงานส่วนท้องถิ่นกำหนด

(๒) บุคคลใดที่ได้รับอนุญาตให้เป็นผู้คัดแยกขยะในภาชนะหรือสถานที่เก็บกักขยะในชุมชน จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

- ควบคุมมิให้มีการหกหล่น ปลิวฟุ้งของขยะและการรั่วไหลของน้ำชะขยะ ในขณะที่ดำเนินการคัดแยก

- จัดเก็บขยะและภาชนะรองรับให้อยู่ในสภาพเดิมหลังจากคัดแยกแล้วเสร็จ

- ของมีคม เช่น เศษแก้ว หรือเข็มฉีดยา จะต้องคัดแยกออกจากขยะอื่น ๆ และใส่ถุงมือที่มีความหนาเพียงพอ เพื่อป้องกันการเกิดบาดแผลในขณะที่ทำการคัดแยก

- ห้ามทำการคัดแยกวัตถุต้องสงสัยหรือภาชนะบรรจุวัสดุที่ไม่ทราบแน่ชัดหากพบเห็น ให้รีบแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตรวจสอบต่อไป

- ห้ามเผา หลอม สกัดหรือดำเนินกิจกรรมอื่นใด เพื่อการคัดแยก การสกัดโลหะมีค่าหรือทำลายขยะในบริเวณพื้นที่ที่ไม่มีระบบป้องกันและควบคุมของเสียที่จะเกิดขึ้น

- ไม่คัดแยกขยะในขณะที่ร่างกายมีบาดแผล หรือเจ็บป่วย

- ในขณะที่ดำเนินการคัดแยกขยะ จะต้องสวมเสื้อผ้าให้รัดกุม และสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันตนเอง เช่น ถุงมือ ผ้าปิดจมูก แว่นตา หมวกคลุมผม และรองเท้าบูท

- เมื่อคัดแยกขยะแล้วเสร็จให้ทำความสะอาดร่างกายโดยการอาบน้ำฟอกสบู่ทุกครั้ง

- ควรทำความสะอาดเสื้อผ้า หรืออุปกรณ์ป้องกันต่างๆ ภายหลังเลิกใช้งานในแต่ละครั้งและให้ทำความสะอาดแยกต่างหากจากอื่น ๆ

- ควรรับประทานอาหาร และดื่มน้ำที่สะอาด รวมทั้งล้างมือก่อนรับประทานอาหารทุกครั้ง

- ควรมีการตรวจสุขภาพประจำปี เช่น ตรวจเลือด ตับ ไต และปอด และฉีดวัคซีนป้องกันโรค เช่นบาดทะยัก ไทฟอยด์ และอื่น ๆ

๓.๓ จำนวนรถเก็บรวบรวมขยะ

๑) จัดหารถยนต์เก็บรวบรวมขยะ ๑ คัน ประเภทธรรมดาเปิดข้าง ขนาด ๔ ลูกบาศก์เมตร ต่อประชากร ๒๐๐๐ คน หรือ

๒) จัดหารถยนต์ เก็บรวบรวมขยะ ๑ คัน ประเภทธรรมดาเปิดข้าง ขนาด ๑๐ ลูกบาศก์เมตร ต่อประชากร ๕,๐๐๐ คน หรือ

๓) จัดหารถยนต์ เก็บรวบรวมขยะ ๑ คัน ประเภทธรรมดาเปิดข้าง ขนาด ๑๒ ลูกบาศก์เมตร ต่อประชากร ๖,๐๐๐ คน หรือ

๔) จัดหารถยนต์เก็บรวบรวมขยะ แบบอัดท้ายขนาดความจุ ๘ ลูกบาศก์เมตร ๑,๐๐๐ ต่อประชากร ๑๒๐๐๐ คน หรือ

๕) จัดหารถยนต์ เก็บรวบรวม ขยะแบบอัดท้ายขนาดความจุ ๑๐ ลูกบาศก์เมตร ๑ คัน ต่อประชากร ๑๕,๐๐๐ คน

๓.๔ การดำเนินการจัดเก็บ

๑) จัดเก็บขยะให้หมดทุกวัน หรือให้มีปริมาณขยะตกค้างน้อยที่สุด เพื่อป้องกันปัญหาเรื่องกลิ่น ทัศนียภาพ และพาหะนำโรค

๒) จัดเก็บขยะ แยกตามประเภท ชนิดของขยะที่ได้คัดแยกไว้ เช่น การจัดเก็บขยะรีไซเคิล แยกต่างหากจากขยะย่อยสลาย ขยะทั่วไป และขยะอันตราย

๓) จัดเก็บขยะอันตราย แยกต่างหากจากขยะรีไซเคิล ขยะย่อยสลายและขยะทั่วไป

๔) จัดให้มีวันเก็บรวบรวมพิเศษ สำหรับขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย อย่างน้อยสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง และห้ามใช้รถเก็บรวบรวมที่มีระบบอัดขยะ เก็บรวบรวมขยะอันตราย

๕) ควบคุมมิให้เกิดการฟุ้งกระจายของขยะ และการหกรั่ว ของน้ำชะขยะในขณะที่ จัดเก็บรวบรวม

๖) ห้ามมิให้ระบายน้ำเสียที่เกิดจากการ ล้างหรือทำความสะอาดภาชนะ และสถานที่ เก็บกับขยะลงสู่แม่น้ำ แอ่งน้ำ ลำน้ำ คลองระบายน้ำ แหล่งน้ำสาธารณะ หรือแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ โดยปราศจากการบำบัด ได้ค่าตามมาตรฐาน คุณภาพน้ำทั้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

๗) จัดเก็บขยะติดเชื้อ ตามมาตรฐานที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

๘) จัดการขยะอันตราย ตามที่กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมกำหนด

๓.๕ เส้นทาง การจัดเก็บ

๑) กำหนดเส้นทางให้จุดสุดท้ายของการเก็บขยะ อยู่ใกล้สถานี่ขนถ่ายขยะ หรือพื้นที่กำจัดขยะมากที่สุด ส่วนเส้นทาง การเก็บรวบรวมขยะรีไซเคิล ควรให้จุดสุดท้ายของการเก็บรวบรวม อยู่ใกล้โรงงานคัดแยกและแปรรูปขยะมากที่สุด

๒) ถ้าบริเวณใด มีการจราจรติดขัดมากๆ ให้หลีกเลี่ยงการเก็บรวบรวมในเวลานั้น โดยดำเนินการในเวลาที่มีการจราจรน้อยที่สุด

๓) ควรเก็บรวบรวมขยะ ในบริเวณที่มีปริมาณมากที่สุด ผ่อนในช่วงวันที่ทำการเก็บขยะ

๔) ในกรณีที่พบว่า มีพื้นที่ที่มีขยะปริมาณน้อย และมีจุดเก็บรวบรวมอยู่กระจัดกระจาย ให้ทำการเก็บรวบรวม ในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว เป็นที่สุดท้าย แต่เก็บให้หมดในวันเดียวกัน

๓.๖ การป้องกันอันตราย สำหรับพนักงาน เก็บขน

๑) จัดอุปกรณ์ ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล ให้เพียงพอ สำหรับพนักงานเก็บรวบรวมขยะ เช่น ถุงมือ รองเท้า ผ้าปิดจมูก เป็นต้น รวมทั้งกำชับ ให้พนักงาน แต่งกายให้ถูกสุขลักษณะ โดยใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายที่จัดเตรียมให้ ได้แก่ การสวมเสื้อผ้าที่รัดกุม ใส่ถุงมือให้มิดชิด สวมรองเท้าหุ้มส้น และใช้ผ้าปิดจมูกตลอดระยะเวลาการปฏิบัติงาน

๒) ตรวจสอบสุขภาพพนักงานเก็บรวบรวมขยะเป็นประจำ ทุกปีดูแลรักษาอุปกรณ์และรถเก็บรวบรวมขยะให้อยู่ในสภาพดีตลอดเวลา

๔. การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย

การขนส่ง หรือเคลื่อนย้ายขยะควรปฏิบัติตามข้อกำหนดดังต่อไปนี้

๔.๑ ควบคุมดูแล มิให้มีการบรรทุกขยะเกินพิกัดน้ำหนักที่กำหนดไว้ สำหรับรถเก็บรวบรวมขยะนั้นๆ

๔.๒ ปฏิบัติตามข้อจำกัดน้ำหนัก และระเบียบ วิธีการขนส่งวัสดุบนถนนสาธารณะซึ่งกำหนดโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๓ ขยะจะต้องถูกขนส่งในภาชนะบรรจุหรือตู้ที่ปิดของยานพาหนะขนส่ง อาทิ การปิดฝาด้านข้าง และด้านท้ายของรถยนต์เก็บขนขยะ แบบเปิดข้างเทท้ายในระหว่างการขนส่ง

๔.๔ การควบคุมการรั่วไหลของน้ำชะขยะ ระหว่างการขนส่งโดยการจัดให้มีถังรองรับน้ำชะขยะ (Holding tank)

๔.๕ ควบคุมการหกหล่น ปลิวฟุ้งของขยะออกนอกยานพาหนะขนส่งโดยจัดให้มีผ้าใบหรือตาข่ายปกคลุมขยะในระหว่างการขนส่ง

๔.๖ ขนส่งขยะรีไซเคิลแยกต่างหากจากขยะย่อยสลายขยะทั่วไปและขยะอันตราย

๔.๗ ขยะอันตรายจะต้องขนส่งแยกต่างหากจากขยะรีไซเคิลขยะย่อยสลายและขยะทั่วไป และปฏิบัติตามกฎระเบียบ ข้อกำหนดของการขนส่งวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๔.๘ กำหนดความเร็วของรถในช่วงที่วิ่งผ่านชุมชนบริเวณทางร่วมหรือทางแยกให้มีความเร็วไม่เกิน ๔๐ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เพื่อป้องกันปัญหาด้านการฟุ้งกระจายของฝุ่นละอองและอุบัติเหตุ

๔.๙ พนักงานขับรถจะต้องปฏิบัติหน้าที่ด้วยความระมัดระวังและปฏิบัติตามกฎจราจรอย่างเคร่งครัด

๔.๑๐ ห้ามมิให้ระบายน้ำชะขยะและน้ำเสียที่เกิดจากการล้าง หรือทำความสะอาดรถยนต์เก็บขนขยะลงสู่แม่น้ำ แหล่งน้ำลำน้ำคลองระบายน้ำแหล่งน้ำสาธารณะ หรือแหล่งน้ำธรรมชาติอื่น ๆ โดยปราศจากการบำบัดจนได้ค่ามาตรฐานคุณภาพน้ำทิ้งตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนดติดตั้งป้ายหรือเครื่องหมายแสดงทางเข้าสถานที่กำจัดขยะให้ชัดเจน เพื่อป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้นจากประชาชนที่สัญจรไปมา

๕. สถานที่กำจัดขยะ

๕.๑ เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่สถานีขนถ่ายขยะมูลฝอยและสถานที่นำวัสดุกลับคืน

(๑) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘

(๒) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

(๓) ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตรตามข้อกำหนดกรมควบคุมมลพิษ

๕.๒ เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ของสถานที่กำจัดโดยเตาเผาและสถานที่หมักทำปุ๋ย

(๑) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘

(๒) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

(๓) ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตรตามข้อกำหนดกรมควบคุมมลพิษ

๕.๓ เกณฑ์การคัดเลือกพื้นที่ของสถานที่ฝังกลบขยะมูลฝอย

(๑) ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘

(๒) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

(๓) ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตสนามบินไม่น้อยกว่า ๕ กิโลเมตร

(๔) ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่ม หรือโรงผลิตน้ำประปาในปัจจุบันไม่น้อยกว่า ๗๐๐ เมตร

(๕) ควรตั้งอยู่ห่างจากแหล่งน้ำธรรมชาติหรือมนุษย์สร้างขึ้นมารวมทั้งพื้นที่ชุ่มน้ำ (Wetland) ไม่น้อยกว่า ๓๐๐ เมตร

(๖) เป็นพื้นที่ซึ่งสภาพธรณีวิทยาหรือลักษณะใต้ดินมั่นคงแข็งแรงพอที่จะรองรับขยะมูลฝอย

(๗) ควรเป็นพื้นที่ตอนในกรณีเป็นพื้นที่ลุ่มที่มีโอกาสเกิดน้ำท่วมฉับพลันหรือน้ำป่าไหลหลากจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข

(๘) ควรเป็นพื้นที่ซึ่งระดับน้ำใต้ดินอยู่ลึกในกรณีที่ระดับน้ำใต้ดินอยู่สูงจะต้องมีมาตรการป้องกันแก้ไข

(๙) ควรเป็นพื้นที่ต่อเนื่องพื้นเดียวและมีขนาดเพียงพอสามารถใช้งานฝังกลบได้ไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี

๕.๔ การคัดแยกขยะในสถานที่กำจัดขยะ

การจัดให้มีการคัดแยกขยะในบริเวณสถานที่กำจัดขยะควรปฏิบัติดังต่อไปนี้

๕.๔.๑ จัดเตรียมบริเวณพื้นที่คัดแยกขยะไว้เฉพาะแยกต่างหากจากพื้นที่ที่ต้องใช้สำหรับการกำจัดขยะหรือพื้นที่ที่ติดตั้งอุปกรณ์สำหรับกำจัดขยะ

๕.๔.๒ บริเวณพื้นที่ดำเนินการคัดแยกขยะจะต้องมีลักษณะอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) สามารถรองรับขยะที่จะนำเข้ามาคัดแยกหรือกำจัดได้ไม่น้อยกว่า ๑ เท่าของปริมาณขยะที่สถานที่จัดการขายนั้นสามารถรองรับได้สูงสุดต่อวัน

(๒) มีระบบป้องกันน้ำฝนและน้ำท่าเพื่อป้องกันน้ำฝนสัมผัสกับขยะ

(๓) มีระบบป้องกันสัตว์คุ้ยเขี่ยและพาหะนำโรค

(๔) มีแสงสว่างเพียงพอและมีการระบายอากาศที่ดี

(๕) จัดให้มีมาตรการควบคุมความปลอดภัยในการทำงานให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานหรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

๕.๔.๓ บริเวณพื้นที่สำหรับเก็บรวบรวมวัสดุที่นำกลับคืนมาจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (๑) มีขนาดความจุไม่น้อยกว่า ๑ เท่าของปริมาณวัสดุที่คัดแยกไว้สูงสุด ต่อวัน
 - (๒) แบ่งเป็นสัดส่วนที่ชัดเจนตามหมวดหมู่หรือประเภทของขยะที่ได้คัดแยกไว้และที่จะนำไปกักเก็บ
 - (๓) บริเวณที่เก็บกักขยะอันตรายจะต้องแยกต่างหากจากพื้นที่สำหรับเก็บรวบรวมวัสดุที่สามารถใช้ประโยชน์ประเภทอื่นๆ
 - (๔) มีระบบระบายอากาศและระบบป้องกันอัคคีภัยตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
 - (๕) มีระบบป้องกันน้ำฝนกลืนแมลงพาหะนำโรคและเหตุรำคาญอื่นๆตามข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- ๕.๔.๔ อยากให้มีการอบรมผู้ที่คัดแยกขยะภายในบริเวณสถานที่ จัดการขยะทั้งในด้าน ความปลอดภัยในการดำเนินงานและการคัดแยกขยะอย่างถูกสุขลักษณะ

๖. ระบบการจัดการขยะมูลฝอย

๖.๑ การหมักทำปุ๋ย

(๑) ข้อกำหนดทั่วไป

การดำเนินการสถานที่หมักทำปุ๋ยจะต้องเตรียมรายละเอียดข้อมูลดังต่อไปนี้

- แผนที่หรือภาพถ่ายทางอากาศแสดงที่ตั้งและอาณาเขตของสถานที่หมักทำปุ๋ยการใช้ที่ดินโดยรอบในรัศมี ๑ กิโลเมตรโดยใช้มาตราส่วนที่เหมาะสม
- แสดงแผนผัง กระบวนการปฏิบัติงานของสถานที่หมักทำปุ๋ยแหล่งกำเนิดองค์ประกอบ ปริมาณขยะที่จะรับเข้ามาหมักทำปุ๋ย สารเติมแต่งที่ใช้รวมทั้งการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยในอนาคต
- กระบวนการหมักและกำลังการผลิตที่ออกแบบไว้เครื่องจักรและอุปกรณ์ที่ใช้ งานระยะเวลาที่ใช้ในการหมักการคัดแยกวัสดุและการแปรสภาพตอนการหมัก
- จำนวนวันและชั่วโมงปฏิบัติงานจำนวนบุคลากรทั้งหมดการจัดการวัสดุที่คัดแยกออกหรือสิ่งตกค้าง เพื่อนำไปกำจัดต่อไปปริมาณปุ๋ยหรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ผลิตได้ตลอดจนแนวทางการปรับปรุงคุณภาพปุ๋ยหมักและการใช้ประโยชน์

(๒) ข้อกำหนดที่ตั้ง

- ไม่ตั้งอยู่ในพื้นที่ลุ่มชั้นที่ ๑ และชั้นที่ ๒ ตามวันนี้คณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง กับการกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำเมื่อวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๒๘
- ตั้งอยู่ห่างจากแนวเขตโบราณสถาน ตามพระราชบัญญัติโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ไม่น้อยกว่า ๑ กิโลเมตร

- ควรตั้งอยู่ห่างจากชุมชนหลักไม่น้อยกว่า ๒ กิโลเมตรและควรตั้งอยู่ในที่โล่งแจ้งและไม่อยู่ในที่ที่มีน้ำท่วมถึง

- ควรตั้งอยู่ห่างจากบ่อน้ำดื่มแหล่งน้ำธรรมชาติ

(๓) ข้อกำหนดในการปฏิบัติการ

- กำหนดบุคลากรปฏิบัติในระหว่างชั่วโมงทำงานติดประกาศชั่วโมงปฏิบัติงานที่ประตูทางเข้าเพื่อให้สาธารณชนได้ทราบโดยทั่วกัน

- จัดเตรียมคู่มือการปฏิบัติงานและการบำรุงรักษามาตรการความปลอดภัยในระหว่างการทำงาน

- จัดเตรียมการตรวจสอบ และจัดการที่ให้มีผลยดติดต่อและขยะอันตรายหรือของเสียอันตรายปะปนกับขยะอินทรีย์ที่จะนำไปหมักทำปุ๋ย

- บันทึกปริมาณขยะในวันจากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ที่รับเข้ามาปริมาณและประเภทวัสดุที่คัดแยกออกหรือสิ่งตกค้าง

- ต้องจัดเตรียมมาตรการป้องกันอัคคีภัยแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไขปัญหากรณีเครื่องจักรอุปกรณ์เกิดขัดข้องหรือเกิดความล่าช้าด้วยสาเหตุอื่นใดในระหว่างปฏิบัติงาน

- ต้องควบคุมเศษขยะกินแมลงฝุ่นละอองและพาหะนำโรคเพื่อป้องกันปัญหารบกวนด้านสุขภาพอนามัยและสภาพที่ไม่น่าดู

- คัดแยกและเก็บรวบรวมเศษวัสดุที่ไม่ย่อยสลายจากการหมักหรือสิ่งตกค้างอื่นๆ จากการหมักปุ๋ย เช่น การวิเคราะห์สารอาหารที่จำเป็นสำหรับพืช ปริมาณโลหะหนักหรือสารปรุงแต่งอื่นๆ พร้อมทั้งจดบันทึกผลการวิเคราะห์ดังกล่าว

- ติดตามตรวจสอบน้ำผิวดินและแหล่งน้ำผิวดินภายนอกอาณาเขตสถานที่มาทำปุ๋ย ซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากสิ่งปนเปื้อนจากการดำเนินงานของสถานที่ ทำปุ๋ยแรงน้ำนิ่ง จะตรวจสอบอย่างน้อย ๑ จุด นายบริเวณใกล้ที่สุดกับสถานที่มาทำปุ๋ยสำหรับลำน้ำไหลจะต้องตรวจสอบอย่างเพียงพอทั้งจุดเหนือน้ำและท้ายน้ำ สำหรับน้ำทิ้งจากการบำบัดน้ำเสียจะตรวจสอบที่จุดปล่อยออกจากอาณาเขตของสถานที่หมักทำปุ๋ยโดยให้มีมาตรฐานคุณภาพน้ำตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกำหนด

- ข้อกำหนดการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำความถี่ของการสุ่มตัวอย่างและการตรวจวิเคราะห์มีดังนี้

- คุณภาพน้ำก่อนเริ่มโครงการ ทำการสุ่มตัวอย่างน้ำและตรวจวิเคราะห์คุณภาพจากแหล่งน้ำผิวดินภายนอกสถานที่หมักทำปุ๋ยก่อนเริ่มดำเนินการอย่างน้อย ๑ ครั้ง

- ดัชนีคุณภาพน้ำผิวดินตรวจสอบตามปกติทำการสุ่มตัวอย่างและวิเคราะห์ปีละ ๒ ครั้งโดยเฉพาะในช่วงต้นฤดูฝนและฤดูแล้งรายละเอียดดัชนีคุณภาพน้ำทั้งจากการบำบัดน้ำเสียหรือจากบ่อเก็บกักน้ำฝนให้สุ่มตัวอย่างและตรวจวิเคราะห์ปีละ ๒ ครั้งดัชนีคุณภาพน้ำที่ตรวจสอบอย่าง

น้อยต้องประกอบด้วยความเป็นกรดต่าง สารแขวนลอยทั้งหมดสารละลายทั้งหมด บีโอดี แอมโมเนีย ไนเตรท และฟอสเฟตทั้งหมด^{๑๙}

รูปแบบของการวางแผนจัดการขยะมูลฝอยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สามารถลดปริมาณขยะมูลฝอย ที่จะต้องส่งเข้าไปทำลายด้วยระบบต่าง ๆ ให้น้อยที่สุด สามารถนำขยะมูลฝอยมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและแปรรูปเพื่อใช้ใหม่ (Reuse & Recycle) รวมถึง การกำจัดที่ได้ผลพลอยได้ เช่น ปุ๋ยหมัก หรือพลังงาน โดยสรุปวิธีการดำเนินการตามแนวทาง มีดังนี้

๑. การลดปริมาณการผลิตมูลฝอย รณรงค์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการลดการผลิตมูลฝอยในแต่ละวัน ได้แก่

๑.๑ ลดการทิ้งบรรจุภัณฑ์โดยการใช้สินค้าชนิดเดิมใหม่ เช่น ผงซักฟอก น้ำยาล้างจาน น้ำยาทำความสะอาด และถ่านไฟฉายชนิดชาร์ตใหม่ เป็นต้น

๑.๒ เลือกใช้สินค้าที่มีคุณภาพมีหีบบรรจุภัณฑ์น้อย อายุการใช้งานยาวนานและตัวสินค้าไม่เป็นมลพิษ

๑.๓ ลดการใช้วัสดุกำจัตยากร เช่น โฟมบรรจุอาหารและถุงพลาสติก

๒. จัดระบบการรีไซเคิลหรือการรวบรวมเพื่อนำไปสู่การแปรรูปเพื่อใช้ใหม่

๒.๑ รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสียนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษพลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำ หรือนำไปขาย/ รีไซเคิล ขยะเศษอาหารนำมาหมักทำปุ๋ย ในรูปปุ๋ยน้ำหรือปุ๋ยหมักเพื่อใช้ในชุมชน

๒.๒ จัดระบบที่เอื้อต่อการทำขยะรีไซเคิล

๒.๒.๑ จัดภาชนะ (ถุง/ถัง) แยกประเภทขยะมูลฝอยที่ชัดเจนและเป็นมาตรฐาน

๒.๒.๒ จัดระบบบริการเก็บโดย

- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง โดยการจัดเก็บแบ่งเวลา การเก็บ เช่น หากแยกเป็นถุง ๔ ถุง ขยะย่อยสลายได้ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะทั่วไป ให้จัดเก็บขยะย่อยสลายและขยะทั่วไปทุกวัน ส่วนขยะรีไซเคิลและขยะอันตราย อาจจัดเก็บ สัปดาห์ละครั้งหรือตามความเหมาะสม

- จัดกลุ่มประชาชนที่มีอาชีพรับซื้อของเก่าให้ช่วยเก็บขยะรีไซเคิล ในรูปของการรับซื้อ โดยการแบ่งพื้นที่ในการจัดเก็บและกำหนดเวลาให้เหมาะสม

^{๑๙} กรมปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย, เทคนิคการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล, มาตรการลดปริมาณขยะมูลฝอย, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/stan9.htm [๒๕ มกราคม ๒๕๖๓].

- ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อขยะรีไซเคิล

- จัดระบบตามแหล่งการเกิดขยะขนาดใหญ่ เช่น ตลาด โรงเรียน สถานที่ราชการ ห้างสรรพสินค้า เป็นต้น

๒.๓ จัดกลุ่มอาสาสมัครหรือชมรมหรือนักเรียนให้มีกิจกรรม/โครงการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ใหม่ เช่น ๒.๓.๑ โครงการขยะรีไซเคิลแลกสิ่งของ เช่น ต้นไม้ ไข่ ๒.๒.๒ โครงการทำปุ๋ยน้ำ ปุ๋ยอีเอ็ม ขยะหอม ปุ๋ยหมัก ๒.๓.๓ โครงการตลาดนัดขยะรีไซเคิล ๒.๓.๔ โครงการธนาคารวัสดุเหลือใช้ ๒.๓.๕ โครงการร้านค้าสินค้ารีไซเคิล ๒.๔ จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล หากพื้นที่ที่ปริมาณขยะมูลฝอยเกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นปริมาณมาก ๆ อาจจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอยซึ่งสามารถจะรองรับจากชุมชนใกล้เคียง หรือรับซื้อจากประชาชนโดยตรงซึ่งอาจจะให้เอกชนลงทุนหรืออาจให้สัมปทานเอกชนก็ได้

๓. การขนส่ง

๓.๑ ระยะทางไม่ไกลให้รถขนส่งขยะมูลฝอยไปยังสถานที่กำจัดโดยตรง

๓.๒ ระยะทางไกลและมีปริมาณขยะมูลฝอยมากอาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่าย เพื่อถ่ายเทจากรถเก็บขนขยะมูลฝอยลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่

๔. ระบบกำจัด เนื่องจากขยะมูลฝอยใช้ประโยชน์ใหม่ได้จึงควรจัดการเพื่อกำจัดทำลายให้น้อยที่สุด ควรเลือกระบบกำจัดแบบผสมผสานเนื่องจากปัญหาขาดแคลนพื้นที่ จึงควรพิจารณาปรับปรุงพื้นที่กำจัดมูลฝอยที่มีอยู่เดิม และพัฒนาให้เป็นศูนย์กำจัดขยะมูลฝอย โดยมีขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ จัดระบบคัดแยกขยะมูลฝอย

๔.๒ ระบบกำจัดผสมผสานหลาย ๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ และวิธีอื่น ๆ เป็นต้น^{๒๐}

การจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้ระบบการจัดการขยะมูลฝอยเข้ามาช่วยจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นจำนวนมาก จำเป็นต้องมีวิธีการจัดการที่อาศัยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ขณะที่การจัดการขยะมูลฝอย หมายถึง หลักการในการดำเนินงานที่เกี่ยวกับการควบคุม การทิ้ง การเก็บชั่วคราว การรวบรวม การขนถ่ายและการขนส่ง การแปรรูปและการกำจัดขยะมูลฝอย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดในทางสุขอนามัย เศรษฐศาสตร์วิศวกรรม ความสวยงาม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และที่สำคัญ คือ

^{๒๐} ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์, “ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการมูลฝอยของประชาชนเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, (วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘), หน้า ๑๔-๑๕.

การมีส่วนร่วมและการยอมรับของสังคม ซึ่งต้องอาศัยแนวคิดทางวิชาการในหลาย ๆ ด้านประกอบกัน ทั้งต้องพิจารณาถึงความเหมาะสม

กิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอย อันเริ่มตั้งแต่การทิ้งขยะมูลฝอย จนกระทั่งถึงการกำจัดขยะมูลฝอยขั้นสุดท้าย อาจแบ่งได้เป็น ๖ ส่วน ประกอบด้วย ๑) การทิ้งขยะมูลฝอยเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการที่ผู้ทิ้งเล็งเห็นว่าวัสดุชิ้นใด ๆ นั้นไม่ สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้อีกต่อไปแล้วจึงทิ้งไว้ หรือเก็บรวบรวมไว้เพื่อกำจัดต่อไป ๒) การจัดการขยะมูลฝอย ณ แหล่งกำเนิดจะมุ่งความสนใจไปที่ขยะมูลฝอยที่มาจากชุมชน มากกว่าขยะมูลฝอยจากแหล่งอื่น ๓) การรวบรวมขนขยะมูลฝอย หมายถึง กิจกรรมตั้งแต่การขนถ่ายขยะมูลฝอยจากถังขยะ ซึ่งอาจเป็นถังขยะจากแต่ละบ้าน หรือถังขยะรวมเข้าสู่รถขยะไปจนถึงการขนขยะมูลฝอยนั้นไปถ่ายไว้ที่จุดปลายทาง ซึ่งอาจจะเป็นสถานีขนถ่าย หรือโรงแปลงรูปขยะมูลฝอย หรือสถานีกำจัดขยะมูลฝอย ในขั้นสุดท้าย ๔) การขนถ่ายและการขนส่ง สำหรับในส่วนนี้ ประกอบด้วย การดำเนินงาน ๒ ขั้นตอน ได้แก่ ๔.๑) การขนถ่ายขยะมูลฝอย ออกจากรถขยะขนาดเล็กเข้าสู่พาหนะขนส่งขนาดใหญ่ ๔.๒) การขนส่งขยะมูลฝอยโดยพาหนะขนส่งไปยังสถานีกำจัดขยะมูลฝอย ๕) การแปลงรูปและนำกลับมาใช้ใหม่ องค์ประกอบของระบบการจัดการขยะมูลฝอย ส่วนนี้ รวมตั้งแต่เทคนิคการใช้เครื่องมือและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพของส่วนอื่น ๆ และเพื่อแยกวัสดุและขยะที่ยังใช้ประโยชน์ได้กลับมาใช้ใหม่ ๖) การกำจัดขั้นสุดท้าย องค์ประกอบส่วนสุดท้ายของระบบการจัดการขยะมูลฝอย คือ การกำจัดในขั้นสุดท้าย วิธีการในส่วนนี้ใช้กำจัดได้ทั้งขยะมูลฝอยที่รวบรวมขนโดยตรงจากตามบ้าน ตามถนน กากตะกอนจากโรงงานกำจัดน้ำเสีย กากขี้เถ้า จากการเผาขยะมูลฝอย และเศษเหลือจากขบวนการทั้งหลายในการแปลงรูปขยะมูลฝอย^{๒๑}

จุดรวบรวมขยะมูลฝอยขนาดเล็ก เพื่อสะดวกในการเก็บรวบรวมและประหยัดจึงต้องมีการตั้งจุดรวบรวมขยะมูลฝอย ขึ้นโดยจุดรวบรวมขยะ มูลฝอยจะกำหนดไว้ตามสถานที่ต่าง ๆ ได้แก่ หมู่บ้าน โรงอาหาร โรงภาพยนตร์ โดยมีภาชนะรองรับตั้งไว้เป็นจุด ๆ เช่น หมู่บ้านจัดสรร กำหนดให้จุดรวบรวม ๑ จุดต่อจำนวนครัวเรือน ๕๐-๘๐ หลังคาเรือน จุดแรกจะตั้งที่ปากประตูทางเข้าหมู่บ้าน สำหรับบอร์ตเมนต์จะตั้งที่ลานจอดรถ บ้านที่อยู่ในซอยจุดแรกจะตั้งหน้าปากซอย แต่ละครัวเรือนจะรวบรวมขยะมูลฝอยที่คัดแยกได้ โดยถุงพลาสติกตามประเภทของสีต่าง ๆ มาทิ้งที่จุดรวบรวมขยะมูลฝอย

^{๒๑} เอกรินทร์ ตั้งนิธิบุญ และคณะ, “ขยะมูลฝอย แนวคิดขยะเหลือศูนย์ การจัดการขยะมูลฝอย”, สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, (คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๖๒), หน้า ๑๒.

การแปรสภาพขยะมูลฝอย ในการจัดการขยะมูลฝอย อาจจัดให้มีระบบที่ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพด้วยการแปรสภาพ ขยะมูลฝอย คือ การเปลี่ยนแปลงสภาพลักษณะทางกายภาพ เพื่อลดปริมาณเปลี่ยนแปลงรูปร่างโดย วิธีคัดแยกเอาวัสดุที่สามารถหมุนเวียนใช้ประโยชน์ได้ออกมา วิธีการบดให้มีขนาดเล็กลงและวิธีอัดเป็นก้อน เพื่อลดปริมาตรของขยะมูลฝอยให้ได้ร้อยละ ๒๐-๗๕ ของปริมาตรเดิม ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของเครื่องมือและลักษณะของขยะมูลฝอย ผลที่ได้รับจากการแปรสภาพมูลฝอยจะช่วยให้การเก็บรวบรวม ขนถ่ายและขนส่งได้สะดวกขึ้น สามารถลดจำนวนเที่ยวของการขนส่งช่วยให้ไม่ปลิวหล่นจากรถบรรทุก และช่วยรีดเอาน้ำออกจากขยะมูลฝอย ทำให้ไม่มีน้ำขยะมูลฝอยรั่วไหลในขณะขนส่ง ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดขยะมูลฝอยโดยวิธีฝังกลบ โดยสามารถจัดวางซ้อนได้อย่างเป็นระเบียบจึงทำให้ประหยัดเวลาและค่าวัสดุในการกลบทับ ช่วยยืดอายุการใช้งานของบ่อฝังกลบได้อีกทางหนึ่งด้วย เครื่องมือแปรสภาพขยะมูลฝอยสามารถเลือกใช้ได้ตามองค์ประกอบและลักษณะสมบัติขยะมูลฝอย ประเภทของแหล่งกำเนิดสถานที่ตั้งระบบโดยมีปัจจัยที่ควรพิจารณาดังนี้ ๑. ความสามารถในการทำงาน เครื่องมือจะช่วยทำงานอะไรบ้างให้ได้งานที่ดีขึ้นกว่าเดิม ๒. ความเชื่อถือได้ต้องการบำรุงรักษามากน้อยเพียงไร ๓. การบริการได้ การตรวจเช็คและซ่อมแซม สามารถทำได้เองและผู้ขายมีบริการหลังการขาย ๔. ความปลอดภัย เครื่องมือมีระบบป้องกันอันตรายแก่ผู้ใช้งาน ซึ่งอาจเกิดการเดินเลื้อย หรือขาดความรู้ความเข้าใจ ๕. ความสะดวกและง่ายในการใช้เครื่องมือประสิทธิภาพ เครื่องมือมีวิธีการใช้ง่ายและสะดวก มีกลไกควบคุมการทำงาน ๖. ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ไม่ก่อให้เกิดเสียงดัง กลิ่นรบกวน หรือมลพิษอื่น ๆ ๗. ความสวยงาม เครื่องมือไม่ดูเทอะทะ ก่อความรำคาญให้กับสายตา ๘. ค่าใช้จ่าย ต้องคำนึงถึงเงินลงทุนและค่าบำรุงรักษารายปีอยู่ในระดับราคาที่ยอมรับได้^{๒๒}

กิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน (Activities of CBM: A) และการมีภาคีเครือข่าย (Networking) เรียกโดยย่อว่า SOCLEAN โดยแต่ละองค์ประกอบมีองค์ประกอบย่อยดังต่อไปนี้

๑. นโยบายที่เข้มแข็ง (Strong Policy) มีองค์ประกอบย่อย ๖ อย่าง ได้แก่ ๑) ผู้บริหารท้องถิ่นมีวิสัยทัศน์กำหนดนโยบายและแนวทางชัดเจน ให้ความสำคัญและสนับสนุนการดำเนินงาน ๒) เทศบาลปฏิบัติตามระเบียบแนวทางที่เกี่ยวข้อง ๓) เทศบาลมีแผนงานโครงการเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ๔) เทศบาลร่วมวางแผนพัฒนาและแก้ไขปัญหาภัยกับชุมชน เป็นที่ปรึกษาและ

^{๒๒} รณัน จุลชาติ, “แนวทางการจัดการและปลูกจิตสำนึกของคนเมืองในการคัดแยกขยะ”, วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร (หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐-๒๕๖๑), หน้า ๒๗.

ส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ๕) ชุมชนทำแผนการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต้นทางร่วมกันอย่างมุ่งมั่นและลงมือทำอย่างต่อเนื่อง ๖) การติดตามประเมินผลการดำเนินงานต่อเนื่องของภาครัฐ ผู้บริหารสนใจใส่ใจสนับสนุน ทำตัวเป็นแบบอย่างและช่วยติดตามแก้ไขปัญหาอุปสรรค

๒. การจัดการองค์กร (Organization Management) มีองค์ประกอบย่อย ๔ อย่าง ได้แก่ ๑) มีการจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานประกอบด้วยผู้นำชุมชนและกรรมการจิตอาสาและจัดให้มีสถานที่ดำเนินงาน ๒) เทศบาลมีบุคลากรรับผิดชอบเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนโดยตรงและเพียงพอ ๓) มีงบประมาณ เครื่องมือและวัสดุอุปกรณ์เพียงพอ ๔) มีระบบบริหารจัดการการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอยที่มีประสิทธิภาพ สามารถจัดการขยะมูลฝอยได้เรียบร้อย ทันเวลา ไม่มีขยะตกค้าง

๓. บริบทที่เอื้ออำนวย (Contributing Context) มีองค์ประกอบย่อย ๓ อย่าง ได้แก่ ๑) ความพร้อมของเจ้าหน้าที่ ทั้งด้านอัตรากำลัง และความมุ่งมั่นเอาใจใส่งาน รวมถึงศักยภาพในการให้ความรู้และโน้มน้าวประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ๒) ผู้นำชุมชนและประชาชนมีความพร้อม สนใจให้ความสำคัญและร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอย มีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินงานและการประเมินผล รวมถึงมีแกนนำจิตอาสาและครัวเรือนต้นแบบ ๓) ประชาชนมีความรู้จิตสำนึก ความตระหนักและเข้าใจปัญหาขยะมูลฝอย รวมทั้งรู้ค่าของการคัดแยกขยะมูลฝอยเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ก่อนทิ้ง

๔. การเรียนรู้ทางสู่ความสำเร็จ (Learning on Success Ways) มีองค์ประกอบย่อย ๕ อย่าง ได้แก่ ๑) การศึกษาดูงานการจัดการขยะโดยชุมชนในพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ ๒) เวทีประชาคม การปรึกษาหารือและสอบถามความคิดเห็นในการดำเนินงานของชุมชน ๓) กระบวนการสร้างแรงบันดาลใจ การสร้างแรงจูงใจเชิงบวกหรือแรงกระตุ้นให้ชุมชนเห็นความสำคัญ ๔) การติดตามประเมินผลและถอดบทเรียน รวมถึงการรายงานผลต่อผู้บริหารเทศบาล ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน และสมาชิกในชุมชนอย่างต่อเนื่อง ๕) การสร้างและพัฒนาศูนย์เรียนรู้การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน

๕. การให้ความรู้แก่ผู้มีส่วนได้เสีย (Education for Stakeholder) มีองค์ประกอบย่อย ๓ อย่าง ได้แก่ ๑) การฝึกอบรม ให้การศึกษา ส่งเสริมให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยแก่ประชาชนและเยาวชน ๒) การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การดำเนินงานผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชนให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง ๓) การรณรงค์สร้างจิตสำนึกในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทางและให้เข้าใจปัญหาที่เกิดจากขยะมูลฝอย

๖. กิจกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน (Activities of CBM) มีองค์ประกอบย่อย ๕ อย่าง ได้แก่ ๑) การส่งเสริมคัดแยกขยะที่ต้นทางและนำมาใช้ประโยชน์ตามหลัก 3Rs คือลด

ปริมาณขยะ (Reduce) ใช้ซ้ำ (Reuse) และนำกลับมาใช้ใหม่ (Recycle) ๒) การคัดแยกขยะอินทรีย์ทำปุ๋ยและน้ำหมักชีวภาพ ๓) การคัดแยกขยะรีไซเคิลและจัดตั้งธนาคารขยะ ๔) มีถนนตัวอย่างสะอาดและปลอดภัยขยะ ๕) มีกฎกติกาในชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมเพื่อควบคุมการสร้างขยะ

๗. การมีภาคีเครือข่าย (Networking) ได้แก่ การมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน ทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โรงเรียน และภาคีเครือข่ายวิชาการ

๗.๑ ข้อคิดเห็นอื่น ๆ ต่อการพัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ได้แก่ ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการคัดแยกขยะให้แก่วัยเด็กและเยาวชน ควรสร้างชุมชนนำร่องแล้วขยายผลไปยังชุมชนอื่น การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนนั้นต้องอาศัยนโยบายของผู้บริหารทุกระดับ ควรมีการสนับสนุนจากรัฐบาลกลางในส่วนที่เกินกำลังของท้องถิ่น ควรเน้นการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ควรให้มีกฎหมายบังคับให้ทุกเทศบาลต้องคัดแยกขยะ ควรมีการจัดการขยะมูลฝอยปลายทางที่สนับสนุนต่อการจัดการขยะมูลฝอยต้นทางและกรมควบคุมมลพิษต้องมีความชัดเจนในการสร้างศูนย์กำจัดขยะอันตราย^{๒๓}

สรุปการจัดการขยะมูลฝอย การลดการเกิดขยะมูลฝอยด้วยการคัดแยกขยะที่มีมูลค่ากับขยะที่ต้องกำจัดอย่างถูกต้องตั้งแต่ต้นทางด้วยการแยกขยะ คือประชาชน ส่วนทางราชการหรือเทศบาลควรมีถังขยะที่รองรับขยะมูลฝอยให้มากและครอบคลุมพื้นที่ ด้านสถานที่กำจัดขยะก็ควรอยู่ห่างไกลชุมชน และระบบการจัดการที่หลากหลายวิธีมีความต่อเนื่องเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ก็คงต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้วย เช่นการจัดบันทึกในเรื่องขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในแต่ละเดือน เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาวิธีในการจัดการขยะที่เกิดขึ้นด้วย

^{๒๓} พิศดาร แสนชาติ และคณะ, “การศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย”, *ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๖๐), หน้า ๑๗๑-๑๗๒.

ตารางที่ ๒.๓ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย

นักวิชาการ	แนวคิด
กรรณิมา อาชานุสรณ์, (๒๕๕๘, หน้า ๒๔-๒๕)	รณรงค์ให้ประชาชนแยกของเสียนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น กระดาษ พลาสติก และโลหะ นำไปใช้ซ้ำ จัดตั้งศูนย์รีไซเคิล ปริมาณมูลฝอยเกิดขึ้นในแต่ละวันเป็นปริมาณมาก ๆ อาจจะมีการจัดตั้งศูนย์คัดแยกขยะมูลฝอยระบบกำจัดผสมผสานหลาย ๆ ระบบในพื้นที่เดียวกัน ได้แก่ หมักทำปุ๋ย ฝังกลบ
ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์, (๒๕๕๘, หน้า ๑๔-๑๕)	ประสานงานกับร้านค้าที่รับซื้อของเก่าที่มีอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียงในการรับซื้อขยะรีไซเคิล ระยะทางไกลและมีปริมาณขยะมูลฝอยมากอาจจะต้องสร้างสถานีขนถ่าย จากระถังเก็บขยะลงสู่รถบรรทุกขนาดใหญ่
เอกรินทร์ ตั้งนิธิบุญ และคณะ, (๒๕๖๒, หน้า ๑๒)	การกำจัดขยะมูลฝอย โดยคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดในทางสุขอนามัย การแปรรูปและนำกลับมาใช้ใหม่ องค์ประกอบของระบบการจัดการขยะมูลฝอย
รณัน จุลชาต, (๒๕๖๐, หน้า ๒๗)	การเก็บรวบรวม ขนถ่ายและขนส่งได้สะดวกขึ้นสามารถลดจำนวนเที่ยวของการขนส่งช่วยให้ไม่พลีพล่นจากระบบรถบรรทุก ความสามารถในการทำงาน เครื่องมือจะช่วยทำงานอะไรบ้างให้ได่งานที่ดีขึ้น
พิศดาร แสนชาติ และคณะ, (๒๕๖๐, หน้า ๑๗๑-๑๗๒)	การฝึกอบรม ให้การศึกษา ส่งเสริมให้ความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยแก่ประชาชนและเยาวชน การประชาสัมพันธ์ เผยแพร่การดำเนินงานผ่านสื่อต่าง ๆ ในชุมชนให้ประชาชนรับทราบอย่างต่อเนื่อง พัฒนารูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน ได้แก่ ควรปลูกฝังจิตสำนึกในการคัดแยกขยะให้แก่เด็กและเยาวชน

๒.๕ ข้อมูลบริบทเรื่องที่วิจัย

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

พื้นที่ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ เขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มี พระครูสุธีปริยัตยาภรณ์ (สมพงศ์ อุทโย ป.ธ.๗) เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน เจ้าอาวาสวัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน พื้นที่เขตปกครองระดับตำบลแบ่งออกเป็น ๕ ตำบล^{๒๔} ดังนี้ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๖๓) เขตปกครองคณะสงฆ์อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีพระครูสุธีปริยัตยาภรณ์ (สมพงศ์ อุทโย ป.ธ.๗) เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน เจ้าอาวาสวัดชุมพลนิกายารามราชวรวิหาร ดำรงตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน โดยจำแนกพื้นที่เขตปกครองระดับตำบลออกเป็น ๕ ตำบล ประกอบด้วย ๑. คณะสงฆ์ตำบลบ้านเลน ๒. คณะสงฆ์ตำบลตลาดเกรียบ ๓. คณะสงฆ์ตำบลคลองจิก ๔. คณะสงฆ์ตำบลขนอนหลวง ๕. คณะสงฆ์ตำบลขนอน และมีพระภิกษุในสังกัด^{๒๕} จำนวน ๓๗๔ รูป

๒.๕.๑ โดยใช้หลักทฤษฎีของหลักการมีส่วนร่วม ๔ ด้าน

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ ได้อธิบายและวิเคราะห์รูปแบบการมีส่วนร่วมโดยสามารถแบ่งออกเป็น ๔ รูปแบบ คือ

๑. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ ริเริ่มตัดสินใจ ดำเนินการตัดสินใจและตัดสินใจลงมือปฏิบัติการ

๒. การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (Implementation) ประกอบไปด้วยการสนับสนุนทางด้านทรัพยากร การเข้าร่วมในการบริหารและการประสานขอความร่วมมือ

๓. การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ (Benefits) ทางด้านต่าง ๆ ประกอบไปด้วยผลประโยชน์ทางด้านวัสดุ ผลประโยชน์ทางสังคมและผลประโยชน์ส่วนบุคคล

๔. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เกี่ยวกับการควบคุมและการตรวจสอบการดำเนินกิจกรรมทั้งหมด และเป็นการแสดงถึงการปรับตัวในการมีส่วนร่วมต่อไป รูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนที่โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977) เสนอไว้ให้เห็นว่า การมีส่วน

^{๒๔} วิกิพีเดีย พจนานุกรมเสรี, “เขตปกครองคณะสงฆ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/เขตปกครองคณะสงฆ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา> [๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๓].

^{๒๕} สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, “บัญชีสำรวจพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด”, ประจำปี ๒๕๖๒, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, ๒๕๖๒), หน้า ๑.

ร่วมของประชาชนในชั้นการตัดสินใจมีความสำคัญมาก สาเหตุว่าการตัดสินใจจะส่งผลต่อการปฏิบัติการ และการปฏิบัติการจึงมีผลต่อไป ยังการรับผลประโยชน์และการประเมินผลในขณะเดียวกัน เพราะฉะนั้นการตัดสินใจจะมีผล โดยตรงต่อการรับผลประโยชน์และการประเมินผลด้วย^{๒๖}

นายพงศ์ศักดิ์ อรุณวิจิตรสกุล ผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ มอบหมายให้นายสมัย ธรรมสัตย์ รองผู้อำนวยการสำนักงานชลประทานที่ ๑๑ นายชัชชม ชมประดิษฐ์ ผู้อำนวยการส่วนบริหารจัดการน้ำและบำรุงรักษา นายสากล ชลศิริ ผู้อำนวยการโครงการชลประทานปทุมธานี นายสุรพล อนุสรศิริการ ผู้อำนวยการโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิตเหนือ นายสุเมธ บุญโถม หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน โครงการส่งน้ำฯรังสิตใต้ นายอมร นวลเพชร หัวหน้าฝ่ายจัดสรรน้ำและปรับปรุงระบบชลประทาน โครงการส่งน้ำฯรังสิตเหนือ เข้าร่วมกิจกรรม การรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคลอง โดยมี นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน พร้อมด้วย นายธีรภัทร ประยูรสิทธิ ผู้ตรวจราชการพิเศษประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายสุรศักดิ์ เรียงเครือ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ศาสตราจารย์ นายแพทย์สิริฤกษ์ ทรงศิวิไล เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เจ้าอาวาสวัดหลักสี่ เจ้าอาวาสวัดเชียงรากน้อย ส่วนราชการต่าง ๆ ผู้นำท้องถิ่น คณะสงฆ์อำเภอบางปะอิน ราษฎรและเยาวชน ผู้สนใจ เข้าร่วมรับฟังเสวนาโครงการสร้างการรับรู้การดูแล รักษา พัฒนาคลอง และเยี่ยมชมนิทรรศการการคัดแยก กำจัดขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน การจัดเก็บผักตบชวา และการพัฒนาคลอง ณ วัดเชียงรากน้อย อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา^{๒๗}

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า วันนี้ (๑๕ก.พ.๖๒) ได้จัดให้มีการรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนา คลองสายน้ำใส ณ วัดเชียงรากน้อย และวัดเปรมประชา โดยมีนายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นประธานเปิดในพิธีจุดธูปเทียนบูชาพระรัตนตรัย ถวายสักการะพระเถระและเจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีนายสุรศักดิ์ เรียงเครือ รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และนางสมทรงพันธ์เจริญวรกุล นายกอบจ.พระนครศรีอยุธยา และนายอำเภอบางปะอิน ให้การต้อนรับ โดยโครงการนี้เป็นการรณรงค์ สร้างการรับรู้ และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนา

^{๒๖} ธนวัฒน์ คำภิลาพันธ์, “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชน ในการพัฒนาท้องถิ่น เขตเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร.๒๕๕๐), หน้า ๒๑-๒๒.

^{๒๗} สำนักงานชลประทานที่ ๑๑, การรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคลอง, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : http://www11.rid.go.th/rid11/news_detail.php?/1044, [๒ ธันวาคม ๒๕๖๓].

คลอง ณ วัดเชียงรากน้อยและวัดเปรมประชากร ซึ่งมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานปลัดประจำสำนักงานนายกรัฐมนตรี สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมชลประทาน สำนักงานคณะกรรมการ การอาชีวศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลบางน้ำผึ้ง ให้ความรู้ เพื่อสร้างการตระหนักรู้ และนำองค์ความรู้ ไปใช้ในการดูแลรักษาพัฒนา

จากนั้นนาย สุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้เดินเยี่ยมชม นิทรรศการ ตลอดจนการเผยแพร่องค์ความรู้ ในการดูแลรักษา และการพัฒนาคลอง การแสดงสาธิต การคัดแยก และจัดการขยะ การบำบัดน้ำเสียในครัวเรือน การดูแลบำรุงรักษาเครื่องมือและอุปกรณ์ ในการบำรุงน้ำ การทดสอบคุณภาพน้ำ การจัดเก็บ ผักตบชวา รวมถึงการพัฒนาคลอง การทำความเข้าใจ สาธิตบริเวณวัดเชียงรากน้อย วัดเปรมประชากร ซึ่งน้ำคือ ชีวิต Watch จึงนำมนต์แบบเทคโนโลยี ตามแนวพระราชดำริ โครงการรักษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ในการศึกษาวิจัยและพัฒนาชีวิต การบำบัดน้ำเสีย จำกัดขยะมูลฝอย โดยใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม ซึ่งวช.ได้นำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบำบัดน้ำเสีย จำนวน ๒ ผลงาน ได้แก่เครื่องผลิตปุ๋ยหมัก เป็นการผลิตปุ๋ยหมักอย่างง่าย สามารถผลิตใช้ได้เอง ในครัวเรือน และแปลงเกษตรกร โดยนำเศษใบไม้ เศษอาหาร เหลือมาทำเป็นปุ๋ยหมัก แล้วนำไปปลูกต้นไม้ และนวัตกรรมระบบ ถังปฏิกรณ์ ชีวภาพที่ให้ตัวกลาง फिल्मชีวภาพ ๒ ชั้นตอนแบบประหยัด พื้นที่สำหรับการบำบัดน้ำเสีย จากวัดโรงเรียนและชุมชนริมน้ำ ซึ่งช่วยบำบัดน้ำเสียให้สะอาดก่อนปล่อยออกสู่แหล่งน้ำสาธารณะและยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ ได้ทำให้ช่วยลดปัญหามลพิษทางน้ำ และช่วยประหยัดทรัพยากรน้ำแก่ประเทศ

นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ลงพื้นที่วัดเชียงรากน้อย อำเภอบางไทร และ วัดเปรมประชากร อำเภอบางปะอิน เปิดโครงการรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคลอง ทั้งนี้เพื่อสร้างการตระหนักรู้ พร้อมนำองค์ความรู้ไปใช้ในการดูแล รักษาและพัฒนาคลอง การจัดโครงการดังกล่าวเป็นก้าวสำคัญที่คณะสงฆ์ ชุมชน ครู และนักเรียน ที่อาศัยอยู่แนวลำคลอง ได้ตระหนักรู้และนำองค์ความรู้ไปร่วมดูแล รักษาพัฒนาคลอง พร้อมเป็นต้นแบบขยายผลไปยังวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศ โดยเฉพาะคลองเปรมประชากร เป็นคลองที่มีจุดเริ่มต้นตั้งแต่ทำเนียบรัฐบาล ไปถึงตำบลบางกระส้น อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ระยะทางยาว

๕๐ กิโลเมตร ซึ่งรัฐบาลวางแผนปรับปรุงโครงสร้าง ภูมิทัศน์ การสร้างการรับรู้ การดูแลที่อยู่อาศัย หรือการปรับปรุงกฎหมายในส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาคลองเปรมประชากร^{๒๘}

วันศุกร์ที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ เทศบาลตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จัดทำโครงการ บริหารจัดการขยะชุมชน เพื่อมุ่งเน้นการจัดการขยะที่ต้นทาง โดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการ ดำเนินงาน เพื่อปลูกจิตสำนึกในการจัดการขยะ และการรักษาสีสิ่งแวดล้อมภายในชุมชน ทั้งนี้ ยังมี การจัดกิจกรรมนำขยะรีไซเคิลที่ได้จากการคัดแยกมาจัดทำเป็น “ผ้าป่าขยะรีไซเคิล เปลี่ยนขยะเป็น กองบุญ” และนำถวาย ณ วัดวิเวกาวุฒิ^{๒๙}

อยุธยา กลุ่มคนรักคลองโพธิ์ ร่วมกันผิมนำหมักชีวภาพ พ.ด.๖ ลงคลองโพธิ์ เพื่อขจัดน้ำ เสีย พระมหาประสิทธิ์ เจ้าอาวาสวัดชนอนใต้ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.อ.โชติ ภาควินทรีย์ ประธานชมรมย์ คนรักคลองโพธิ์ กำนันผู้ใหญ่บ้าน ชาวบ้าน ร่วมกันนำหมักชีวภาพใส่ลง ในแม่น้ำลำคลองบ้านคลองโพธิ์ อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่กำลังเน่าเสียทั้งลำ คลองให้ดีขึ้น

ในขณะนี้ ชาวบ้านที่อาศัยใช้น้ำในลำคลอง ต้องหยุดใช้เพราะน้ำ ดำเน่าเสียมาเป็น เวลานานชาวบ้านเดือดร้อนมาแรมปี ไม่มีหน่วยงานที่รับผิดชอบลงมาแก้ไข. จนวันนี้ทางเจ้าอาวาส วัดชนอนใต้ ร่วมกับพันเอกพิเศษ โชติ ภาควินทรีย์ ธรณรงค์ให้ชาวบ้าน ควรรักษาความสะอาด ไม่ทิ้ง ขยะ ลงในแม่น้ำลำคลอง จะทำให้น้ำเสีย ขณะเดียวทางกลุ่มอนุรักษ์คลองโพธิ์ ก็ได้รับการอนุเคราะห์ จากองค์กรพัฒนาที่ดินจังหวัดพระนครศรีอยุธยา นำน้ำหมักชีวภาพมามอบให้ในครั้งนี้อีกด้วย^{๓๐}

วันที่ (๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒) นายไพรัตน์ เพชรยวน นายอำเภอบางปะอิน เดินทางไปในการกำจัดผักตบชวา ก่อนวันลอยกระทง ที่วัดบ้านสร้าง ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา โดยมีคณะพระสงฆ์วัดบ้าน สร้างจิตอาสาตำบลบ้านสร้างและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยกันเก็บผักตบชวาในคลองโพธิ์หน้าวัดบ้านสร้าง การขุดลอกลำคลอง การจัดเก็บขยะ กำจัด

^{๒๘} วัชร บัญแท้, อยุธยาร่วมจัดรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนา คลองสวยน้ำใส ณ วัดเชียงรากน้อย และวัดเปรมประชา, สยามรัฐออนไลน์ (๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒), [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://siamrath.co.th/n/65677>, [๒ ธันวาคม ๒๕๖๓].

^{๒๙} พิมพ์พรรณ ศิริโก่งธนู, หมวดข่าว : ข่าวกิจกรรม, เทศบาลตำบลคลองจิก, [ออนไลน์] แหล่งที่มา : https://www.klongjig.go.th/news_detail.php?id=5822 [๓ มิถุนายน ๒๕๖๓]

^{๓๐} ชาญ ชุกกลิน, อยุธยา กลุ่มคนรักคลองโพธิ์ ร่วมกันผิมนำหมักชีวภาพ ลงคลองโพธิ์, ข่าวทั่วไป, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://www.tcnewsstation.com/?p=36003> [๓ มิถุนายน ๒๕๖๓]

ผักตบชวาและสิ่งกีดขวางทางน้ำอื่น ๆ ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการระบายน้ำและพัฒนาภูมิทัศน์ ลำน้ำ ลำคลองให้เกิดความสะอาดสวยงาม นอกจากนี้ ได้เชิญชวนให้ประชาชนจิตอาสาพระราชทาน 904 วปร. ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมดูแลรักษาความสะอาด และพัฒนาภูมิทัศน์ ลำน้ำ ลำคลองให้เกิดความสะอาด สวยงามอย่างต่อเนื่อง

ในครั้งนี้ พระสงฆ์วัดบ้านสร้างได้จัดทำและตั้งถังขยะมูลฝอย จัดทำถังขยะเปียกถังขยะรีไซเคิลเพิ่มมากขึ้น เพื่อกำจัดขยะเปียกแยกต่างหากจากขยะรีไซเคิลและขยะทั่วไปในบริเวณวัด โดยการทำให้ถังขยะแยกประเภทเป็นรูปช่องประเภทของขยะ เช่น เป็นวงรี สีเหลี่ยมผืนผ้า วงกลม และมีรูปกำกับ จะทำให้ลดการผิดพลาดจากการที่ทิ้งขยะผิดประเภท และถังขยะแบบอื่น ๆ ตามความเหมาะสม และการกำจัดขยะในทางระบายน้ำ การที่จะให้สิ่งแวดล้อมในวัดดีจุดสำคัญ คือ การกำจัดขยะในทางระบายน้ำ จะได้ไม่มีเศษวัสดุ ขยะ ขวางทางน้ำ ให้ตันขึ้น และถ้าจัดการได้ดีจะเป็นเขตอภัยทานแก่สัตว์น้ำได้ด้วย ถังขยะทั่วไป การทิ้งขยะเป็นส่วนสำคัญของต้นเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงทางแก๊สรั่วได้ด้วย ถังขยะทั่วไป การทิ้งขยะเป็นส่วนสำคัญของต้นเหตุที่ทำให้เกิดความเสี่ยงภายในวัด เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยควรให้มีถังขยะที่มีความเหมาะสมกลมกลืนกับสถานที่และวางไว้ในที่เหมาะสม

นายไพรัตน์ เพชรยวน นายอำเภอบางปะอิน เปิดเผยว่า คลองโพธิ์หน้าวัดบ้านสร้างนี้เคยกำจัดผักตบชวาไปแล้ว ตอนนี้ออกออกมาใหม่ เราจึงต้องรีบกำจัดผักตบชวาก่อนวันลอยกระทง จึงได้ประสานทางกำนันผู้ใหญ่บ้านในแต่ละตำบล รวมถึงจิตอาสาอำเภอบางปะอิน ช่วยกันเก็บผักตบชวาเพื่อให้คลองโพธิ์มีความสะอาด เพื่อให้ประชาชนสามารถมาเที่ยวและลอยกระทงได้ ซึ่งทางอำเภอได้ประสานชลประทานในการปล่อยน้ำ เพื่อระบายน้ำเน่าเสียออกไปจะได้ลอยกระทงกันอย่างมีความสุข^{๓๑}

สืบเนื่องจากจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีนโยบายพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด อย่างเป็นรูปธรรม และได้กำหนดกลยุทธ์ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์โดยการเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนา และดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยว คือการรณรงค์ การรักษาความสะอาด สถานที่ท่องเที่ยว และพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว อาคาร บ้านเรือน ให้มีความสะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย องค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือนจึงได้จัดทำโครงการจังหวัดสะอาด หน้าบ้าน น้อมอง เพื่อสนับสนุน

^{๓๑} ชานิกา กันภัย, “นายอำเภอบางปะอินเร่งให้แต่ละตำบลในอำเภอบางปะอินกำจัดผักตบชวาในคลองก่อนวันลอยกระทง”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, สำนักข่าวกรมประชาสัมพันธ์ #NNT #ILOVETHAILAND [๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓].

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ประจำปี ๒๕๖๑ ขึ้น ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๑^{๓๒}

สรุปการที่พระสงฆ์จัดการขยะมูลฝอย พบว่ามีขยะหลายประเภทที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ นอกจากการขยะรีไซเคิลและขยะอินทรีย์ใช้ทำปุ๋ย พระสงฆ์ได้ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และแนะนำให้ประชาชนได้รู้จักประโยชน์จากขยะมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการคัดแยกขยะก่อนทิ้งหรือการนำขยะมาใช้ใหม่ นอกจากนี้แล้วปัญหาขยะอินทรีย์ ประเภทเศษอาหาร ซึ่งพบว่ามีเศษอาหารเป็นจำนวนมากที่เกิดขึ้น และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในเชิงธุรกิจได้โดยเฉพาะ โดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะและมีการบริหารจัดการขยะให้ถูกวิธีเพื่อสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่ดี ภายในชุมชนด้วยกระบวนการเรียนรู้ แบบมีส่วนร่วมของพระสงฆ์และประชาชนในชุมชนเพื่อลดปัญหาปริมาณขยะ เกิดการบูรณาการร่วมกัน ร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขปัญหาด้วยวิธีต่าง ๆ การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและบูรณาการร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสุขภาพของประชาชนควบคู่กับการพัฒนาระบบสุขภาพชุมชนให้เข้มแข็ง โดยสร้างกลไกเครือข่ายประสานงานร่วมกัน

๒.๕ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

๒.๕.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมการจัดการขยะ

กนกอร บุญมี ได้วิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเปิดอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเปิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาสภาพการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ๒) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยสำคัญต่อการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน และ ๓) เพื่อนำเสนอแนวการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเปิด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ข้อมูลที่นำมาศึกษาได้มาจากแบบสอบถามการวิจัยที่มีคุณภาพ ตรวจสอบความตรงจากผู้ทรงคุณวุฒิ ๓ คนและมีค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงแบบอัลฟ่า ๐.๙๕๗ โดย

^{๓๒} กิจกรรม, โครงการจังหวัดสะอาด หน้าบ้าน นามอง เพื่อสนับสนุนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ขององค์การบริหารส่วนตำบลสามเรือน ประจำปี ๒๕๖๑, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <https://samrean.go.th/public/list/data/showdetail/id/1512/menu/1559>, [๒ ธันวาคม ๒๕๖๓].

การสอบถามจากตัวแทนครัวเรือน ๒๓ หมู่บ้าน ๓๘๔ คน การเลือกกลุ่มแบบหลายขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์องค์ประกอบ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ ๑) สภาพการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ๔ ด้านที่นำมาใช้ในการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ด้าน ได้แก่ การสำรวจปัญหาและพัฒนาแผนจัดการขยะชุมชน การปฏิบัติการตามแผนการติดตามผล และอยู่ในระดับสูง ๑ ด้านได้แก่ การจัดการความรู้ เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ๒) มี ๑๕ ปัจจัยสำคัญจากทั้งหมด ๔๐ ปัจจัยมีผลต่อการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน ๓๐ ที่สำคัญ ๓ อันดับแรกได้แก่ (๑) มีการนำขยะไปรวมตามจุดรวบรวมเพื่อการขนส่งตามเวลาที่กำหนด (๒) ให้ความร่วมมือในการจ่ายค่าธรรมเนียมจัดการขยะของชุมชน และ (๓) มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดการขยะของชุมชน ๓) แนวการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนนำเสนอแนวทางดำเนินการไว้ ๓ แนวทาง ดังนี้ (๑) ด้านการวางแผนชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการกำหนดนโยบายการจัดการขยะการวิเคราะห์ปัญหาของชุมชนการเสนอแนวคิดเรื่องการลดปริมาณขยะในชุมชน (๒) ด้านการปฏิบัติ มีส่วนร่วมในการจัดการขยะในชุมชนมีการนำขยะไปรวมตามจุดรวบรวมตามเวลาที่กำหนดให้ความร่วมมือในการจ่ายค่าธรรมเนียมจัดการขยะของชุมชนเข้าร่วมรับความรู้เรื่องขยะประเภทขยะอันตรายจุดรวบรวมขยะที่หน้าบ้าน ในบริเวณบ้านขยะรีไซเคิลและการนำกลับมาใช้ใหม่การใช้ถุงรองรับขยะในถังมีการนำขยะจากครัวเรือนฝากในระบบธนาคารขยะที่ให้บริการในชุมชนและ (๓) ด้านการประเมินผล มีส่วนในการเป็นกรรมการติดตามผลการดำเนินการตามแผนของชุมชนมีการติดตามผลการดำเนินการในทุกขั้นตอน^{๓๓}

ปิยะวัฒน์ โพชะกะและคณะ, ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงโสภพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยเชิงพรรณานี้เพื่อศึกษา ๑) ความรู้ ความตระหนัก ในการจัดการมูลฝอยของประชาชน ๒) ปัจจัยทางสังคมและระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่มีผลต่อการจัดการขยะมูลฝอย ๓) ปัญหา/ อุปสรรคข้อเสนอแนะในการจัดการมูลฝอย ๔) ความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ความตระหนักและปัจจัยทางสังคมกับการมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอย ศึกษากับตัวแทนครัวเรือนที่มีหน้าที่ในการจัดการมูลฝอย จำนวน ๑๕๘ คนโดยใช้แบบสัมภาษณ์ผลการวิจัย พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ด้านการจัดการมูลฝอยระดับต่ำ ความตระหนักใน การจัดการมูลฝอยระดับปาน

^{๓๓} กนกกร บุญมี, “แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น”, วารสารสถาบันวิจัยพินิตธรรม, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) : ๘๕.

กลาง การสนับสนุนจากปัจจัยทางสังคม ระดับปานกลาง ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชน ในการจัดการมูลฝอยชุมชนจำแนกตามขั้นตอนการจัดการมูลฝอยชุมชน และ จำแนกตามขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนในด้านการปฏิบัติ ระดับปานกลาง ปัญหา/อุปสรรคการจัดการมูลฝอย ได้แก่ปัญหา การทิ้งมูลฝอยในครัวเรือนการจัดการมูลฝอยชุมชน อบต.หนองแวงโสภ พระที่ยังไม่ประสบความสำเร็จ การเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยชุมชนซึ่งลำดับแรกของแต่ละปัญหาคือความ สกปรกไม่เป็นระเบียบ ถึงรองรับมูลฝอยไม่เพียงพอทำให้มูลฝอยเต็มบ่อ การจัดเก็บ/ขนย้ายมูลฝอย ชุมชนน้อยครั้งเกินไป ไม่มีเวลาในการทำการคัดแยกมูลฝอย ข้อเสนอแนะ อบต.เปิดโอกาสให้ ประชาชน/แกนนำชุมชนทั้งในระดับตำบล/หมู่บ้านมีส่วนร่วมในการจัดการมูลฝอยชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความตระหนักในการจัดการมูลฝอยและปัจจัยทางสังคม กับการมีส่วนร่วม ในการจัดการมูลฝอย พบว่าโดยภาพรวม ปัจจัยทางสังคมมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมการ จัดการมูลฝอยชุมชน การได้รับการสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมการ จัดการมูลฝอยชุมชนการได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากร/งบประมาณมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม ในการจัดการมูลฝอยชุมชน ความคาดหวังต่อผลประโยชน์มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการ จัดการมูลฝอยชุมชน ซึ่งทั้งหมดนั้นสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}=0.001$)โดย สัมพันธ์กันในเชิงลบ^{๓๔}

ณัฐรุติ ทรัพย์อุบลรัตน์, ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอย ชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงโสภพระ อำเภอฟล จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัย พบว่า การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขต เทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขต เทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๑,๒๕๔ ครัวเรือน โดยการสุ่มแบบ บังเอิญ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างคำนวณได้จากสูตร Yamane เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วน เบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัด จันทบุรี มีความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน อยู่ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ ๙๑.๐๗ ($\bar{X} = ๑๖.๘๕$, S.D. = ๒.๓๖) ทศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยภาพรวม อยู่ในระดับเห็นด้วยอย่าง

^{๓๔} ปิยะวัฒน์ โพชะกะและคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชน ของ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงโสภพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น”, ภาควิชาวิทยาศาสตร์นمائย สิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ขอนแก่น, ๒๕๕๕).

ยิ่ง ($\bar{X} = ๔.๔๐$) พฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๒$) เมื่อพิจารณารายด้านเกี่ยวกับพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน พบว่า ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๕๔$) ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๐๐$) ด้านการเก็บขนขยะมูลฝอย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = ๔.๓๗$) และด้านการกำจัดขยะมูลฝอย มีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๗$) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๘๖$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๙$) ด้านการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๔.๑๓$) ด้านการประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = ๓.๗๗$) และด้านการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๓๕$)^{๓๕}

พระปลัดสมภาร สัจเงิน, ได้วิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี” ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ๒) เปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์ และของประชาชน และ ๓) ศึกษาความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน กลุ่มตัวอย่างได้แก่ พระสงฆ์ และประชาชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งประกอบด้วย พระสงฆ์ ๒๖๗ รูป และประชาชน ๓๘๔ คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ ๐.๙๓ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที และค่าเอฟ ผลการวิจัยพบว่า ๑) บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอท่ามะกา จังหวัดกาญจนบุรี ตามความคิดเห็นของพระสงฆ์และของประชาชน โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็พบว่า พระสงฆ์มีบทบาทในการพัฒนาชุมชนในระดับมากทั้ง ๔ ด้านโดยมีค่าเฉลี่ยของบทบาทจากมากไปหาน้อยคือ ด้านการเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม ด้านการอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรมไทย ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และด้านการส่งเสริมการศึกษา ๒) ผลการเปรียบเทียบบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ตามตัวแปรปัจจัยส่วนบุคคลของพระสงฆ์ พบว่า พระสงฆ์ที่มีตำแหน่งในคณะสงฆ์ และระยะเวลาที่จำพรรษาภายในวัดปัจจุบัน ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนพระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิกการศึกษาทางเปรียญ วุฒิกการศึกษาทางโลก

^{๓๕} ญัตติวุฒิชัย ทรัพย์อุปถัมภ์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาลตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี”, วารสารวิจัยรำไพพรรณี, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๕.

และอายุพรรษาของพระสงฆ์ ต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน สำหรับความคิดเห็นของประชาชนต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน พบว่า ประชาชนที่มีเพศ อายุ และการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชนที่มีสถานภาพสมรส อาชีพหลัก รายได้ต่อเดือน และระยะทางจากบ้านถึงวัด ต่างกัน มีความคิดเห็น ไม่แตกต่างกัน ๓) ความคิดเห็นเพิ่มเติมและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน พบว่า พระสงฆ์และประชาชนให้ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับความถี่มากที่สุดลงไป ดังนี้ พระสงฆ์ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางโลกเท่าทันกับฆราวาส พระสงฆ์ควรมีความกล้าและเสียสละให้กับชุมชน พระสงฆ์ควรมุ่งมั่นพัฒนาตนเองทั้งทางธรรมและทางโลก และพระสงฆ์ควรมีความทันสมัยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชุมชน^{๓๖}

พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ สุเทวเมธิ), ได้วิจัยเรื่อง “พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน” ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันพระสงฆ์เป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อวิถีชาวบ้าน หรือคนในชุมชนนั้น ๆ เนื่องด้วยพระสงฆ์ถือว่าเป็นผู้นำทางด้านจิตวิญญาณที่สำคัญที่จะชักนำให้ประชาชนหรือชาวบ้านเจริญรอยไปด้วยความเจริญ มีความสุข ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการที่พระสงฆ์นั้น เป็นได้ทั้งนักปฏิบัติ นักสอน และนักพัฒนาอันเกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ ทั้งความรู้ทางคติทางธรรม และคติทางโลก จนอาจกล่าวได้ว่าเป็นผู้นำชุมชนเชิงสัญลักษณ์ที่เป็นปูชนียบุคคลที่ควรเคารพยิ่ง สามารถสรุปได้จากบทบาทของพระสงฆ์ที่มีมาแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน ได้แก่บทบาทที่เกี่ยวข้องกับชาวบ้านและท้องถิ่น ๕ ด้าน คือ ๑) บทบาทของพระสงฆ์ด้านการศึกษา ๒) บทบาทของพระสงฆ์ด้านการเผยแผ่ธรรม ๓) บทบาทของพระสงฆ์ด้านสังคมสงเคราะห์ ๔) บทบาทของพระสงฆ์ด้านพัฒนาจิตวิญญาณ และ ๕) บทบาทของพระสงฆ์ด้านการส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน้าที่ของพระสงฆ์ที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น การอบรมคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาหมู่บ้าน การพัฒนาตำบล การช่วยจัดหาทุนการสงเคราะห์ การช่วยเหลือสถานที่เป็นสาธารณสมบัติ การช่วยเหลือประชาชนในโอกาสที่ควรช่วยการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เป็นต้น จึงทำ

^{๓๖} พระปลัดสมภาร สัจเงิน, “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๗).

ให้พระสงฆ์เองซึ่งเดิมเป็นผู้ที่ชาวบ้านเคารพนับถือแล้วยิ่งเพิ่มความเคารพยำเกรง ยกย่องให้เป็นผู้นำจิตวิญญาณขึ้นไปอีก และเป็นปูชนียบุคคลที่ดีของผู้คน ชุมชน และสังคมสืบไป^{๓๓๗}

มหุณณาภรณ์ ชัยวีรกุล, ได้วิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่า งานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วม การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมและปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย ในเขตเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี การศึกษาจะเน้นการวิจัยเชิงสำรวจโดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชาชนที่มีสิทธิ์ในการเลือกตั้ง ในเขตเทศบาลเมืองขลุง อำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี จำนวน ๓๘๑ คน และเทคนิคการสุ่มตัวอย่าง แบบสองขั้นตอน นอกจากนี้จะการใช้การสังเกตการณ์อย่างมีส่วนร่วมเสริมผลการวิจัยเชิงสำรวจ ข้อค้นพบจากการศึกษา พบว่า กลุ่มตัวอย่างประชาชนในเขตเทศบาลเมืองขลุง มีส่วนร่วมปานกลาง ในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในภาพรวม แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่ากลุ่มตัวอย่าง ดังกล่าวมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยแบ่งออกเป็นกิจกรรม ๒ กลุ่ม คือ การมีส่วนร่วมในระดับ ปานกลาง ได้แก่ ร่วมในการดำเนินการ และร่วมในการติดตามประเมินผล ส่วนอีกลักษณะหนึ่งเป็นการมีส่วนร่วมค่อนข้างน้อย ได้แก่ ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับ การจัดการขยะมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมได้แก่ ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการ ขยะมูลฝอย อิทธิพลของผู้นำ อุดมการณ์ของชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน^{๓๓๘}

สรุปการมีส่วนร่วม สามารถทำให้ตั้งประเด็นหลัก ๆ เริ่มตั้งแต่ร่วมค้นหาปัญหา วิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหา และแนวทางต่าง ๆ ที่อาจนำมาใช้ในการแก้ไขปัญหาของการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการขยะมากขึ้น ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เกิดจากการรวมกลุ่มความต้องการที่มาจากพื้นฐานความต้องการของคนในชุมชน แล้วหาความจริงที่ถูกต้อง การร่วมกันคิด ร่วมกันแก้ไขและร่วมกันรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้น แต่ต้องอยู่ในประเด็นที่สนใจและมีเงื่อนไขพื้นฐานที่ถูกต้องของการมีส่วนร่วม คือ การมีส่วนร่วมนี้จะต้องมีอิสระ มีความเสมอภาคกัน และมีความสามารถในการเข้าร่วมกิจกรรมได้ เพื่อให้การมีส่วนร่วมได้ดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ทำให้เกิดผลสำเร็จและบรรลุเป้าหมายที่ได้วางไว้

^{๓๓๗} พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ สุเทวเมธี), “พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๒๗.

^{๓๓๘} มหุณณาภรณ์ ชัยวีรกุล, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๖).

ตารางที่ ๒.๔ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมการจัดการขยะมูลฝอย

นักวิชาการ	แนวคิด
กนกกร บุญมี, (๒๕๖๐, หน้า ๘๕).	มีการนำขยะไปรวมตามจุดรวบรวมนำเพื่อการขนส่งตามเวลาที่กำหนด มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงานการจัดการขยะ ให้ความสำคัญร่วมมือในการจ่ายค่าธรรมเนียมจัดการขยะของชุมชน การดำเนินกิจกรรมประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินการและบริหารการใช้ทรัพยากร ประชาชนต้องมีความสามารถในการนำเอากิจกรรมมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้
ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุทัย, (๒๕๖๑, หน้า ๕).	มีความรู้ในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มีทัศนคติในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน มีพฤติกรรมในการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน
พระปลัดสมมาตร สังข์เงิน, (๒๕๕๗ หน้า ๒).	พระสงฆ์ควรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องราวทางโลก พระสงฆ์ควรมีความกล้าและเสียสละให้กับชุมชน พระสงฆ์ควรมีความทันสมัยในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาชุมชน
พระครูปลัดเถรานุวัตร, (สุเทพ สุเทวเมธี), (๒๕๖๑, หน้า ๑๒๗).	ส่งเสริมอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นหน้าที่ของพระสงฆ์ที่จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องกับประชาชน พระสงฆ์ถือว่าเป็นผู้นำทางด้านจิตวิญญาณที่สำคัญที่จะชักนำให้ประชาชนหรือชาวบ้านเจริญรอยไปด้วย
มหคณาภรณ์ ชัยวีรกุล, (๒๕๕๖, หน้า ๒).	ร่วมในการดำเนินการ และร่วมในการติดตามประเมินผล ร่วมแสดงความคิดเห็นและร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอย ประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดการขยะมูลฝอย อิทธิพลของผู้นำอุดมการณ์ของชุมชน และความเข้มแข็งของเครือข่ายชุมชน

๒.๕.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ

สุกัญชัย บติการ ได้วิจัยเรื่อง “การจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบล นาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช” ผลการวิจัยพบว่า วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑) เพื่อศึกษาการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบล นาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๒) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช ๓) เพื่อค้นหา รูปแบบและวิธีการในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบพหุวิธี (Multi-Methods research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน ๓๐ คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) ได้แก่ ๑) ปลัดเทศบาลตำบลนาหวง ๒) หัวหน้าฝ่ายอำนวยการ ๓) ผู้อำนวยการกองช่าง ๔) ผู้ใหญ่บ้านในพื้นที่เทศบาลตำบลนาหวง ๕ หมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่เทศบาลตำบลนาหวง หมู่บ้านละ ๒ คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) การเสวนากลุ่ม (Focus Group) และการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research: PAR) ผลการวิจัยพบว่า ๑) เทศบาลตำบลนาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีปริมาณขยะที่เกิดจาก ครั้วเรือนและตลาดในชุมชนเป็นจำนวนมาก และมีแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมากขึ้น จากการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหวง มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการในการจัดเก็บขยะในพื้นที่ที่รับผิดชอบ แต่ระบบการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหวงยังมีปัญหาในด้านการดำเนินการมีความล่าช้าในการจัดเก็บและไม่สามารถจัดเก็บขยะมูลฝอยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ๒) ข้อเสนอแนะแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาหวง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช มีข้อเสนอแนะ คือ ให้มีการรณรงค์ ทำความเข้าใจ ในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนโดยให้แต่ละครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยภายในครัวเรือนของตนเองก่อน และนำขยะที่แยกได้เข้าสู่กระบวนการต่างๆ เช่น (๑) ขยะอินทรีย์ ให้แต่ละครัวเรือนนำไปสู่กระบวนการปุ๋ยหมักชีวภาพ (๒) ขยะรีไซเคิล ให้แต่ละชุมชนจัดตั้งธนาคารเพื่อนำขยะไปสู่กระบวนการธนาคารขยะ (๓) ขยะที่ไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้ให้ครัวเรือนนำไปทิ้งเอง เพื่อลดปริมาณขยะในชุมชน (๔) ควรให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะแก่ประชาชนในชุมชน เพื่อให้ประชาชนตระหนักในการคัดแยกขยะมูลฝอย ๓) จากการวิจัย ได้ค้นพบรูปแบบ 5RCWb Model เป็นรูปแบบในการจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมในการเสนอและออกแบบโดยกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญและประชาชนในพื้นที่ สามารถนำรูปแบบ 5RCWb Model

นำไปใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลตำบลนาแหร อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช และพื้นที่ใกล้เคียงต่อไป^{๓๙}

พิศดาร แสนชาติและคณะ ได้วิจัยเรื่อง “การศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า การวิจัยเชิงสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลทั่วไป สภาพการจัดการขยะมูลฝอย โดยเทศบาลและโดยชุมชน สุ่มเลือกกลุ่มตัวอย่างเป็นเทศบาลจำนวน ๒๗๖ แห่งจากเทศบาลใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทยจำนวน ๘๘๙ แห่ง ใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างเดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๘ ถึง เดือนมีนาคม ๒๕๕๙ ผลการวิจัยพบว่า เทศบาลจำนวน ๒๗๖ แห่ง เป็นเทศบาลนคร ๒ แห่ง เทศบาลเมือง ๑๑ แห่ง และเทศบาลตำบล ๒๖๓ แห่ง มีพื้นที่รับผิดชอบเฉลี่ย ๒๘.๙๓ ตารางกิโลเมตร จำนวนชุมชนเฉลี่ย ๑๒ ชุมชน จำนวนหลังคาเรือนเฉลี่ย ๒,๘๐๔ หลังคา จำนวนประชากรเฉลี่ย ๘,๑๓๓ คน ลักษณะชุมชนส่วนใหญ่ ร้อยละ ๕๐.๐๐ เป็นชุมชนชนบท เทศบาลร้อยละ ๘๗.๓๒ มีการจัดการขยะมูลฝอยโดยเทศบาลคือการเก็บขนและกำจัดขยะมูลฝอย ปริมาณขยะมูลฝอยที่เก็บขนได้เฉลี่ย ๒,๙๑๖.๑๐ ตันต่อปี มีค่าใช้จ่ายรวมในการเก็บขนขยะมูลฝอยเฉลี่ย ๗๙๑.๒๖ บาทต่อตันต่อปี เทศบาลร้อยละ ๗๑.๗๘ นำขยะมูลฝอยไปกำจัดในสถานที่ของตนเอง แต่เป็นการกำจัดขยะมูลฝอยที่ถูกหลักสุขาภิบาลเพียงร้อยละ ๒๑.๙๙ มีค่าใช้จ่ายในการกำจัดขยะมูลฝอยเฉลี่ย ๒๔๑.๔๔ บาท ต่อตัน สำหรับการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนนั้นพบว่า เทศบาลที่มีกิจกรรมการคัดแยกขยะอินทรีย์ไปใช้ประโยชน์มีร้อยละ ๕๙.๐๖ คัดแยกขยะรีไซเคิลและเพิ่มมูลคามีร้อยละ ๖๕.๕๘ คัดแยกและรวบรวมขยะอันตรายไปกำจัดมีร้อยละ ๑๙.๙๓ นำขยะมูลฝอยมาประดิษฐ์ เป็นเครื่องใช้มีร้อยละ ๓๔.๔๒ จัดทำถนนปลอดถังขยะมีร้อยละ ๒๐.๒๙ กำหนดกติกาในการ จัดการขยะมูลฝอยร่วมกับชุมชนมีร้อยละ ๓๖.๒๓ จัดตั้งชุมชนตัวอย่างที่ดีในการจัดการขยะ มูลฝอยโดยชุมชนมีร้อยละ ๓๐.๔๓ สร้างศูนย์การเรียนรู้การจัดการขยะโดยชุมชนมีร้อยละ ๑๗.๓๙ ในการดำเนินการดังกล่าวมีเทศบาลร้อยละ ๕๑.๐๙ ที่มีภาคส่วนอื่นๆ ดำเนินการหรือร่วมมือหรือสนับสนุนกิจกรรมการคัดแยกขยะมูลฝอยและนำมาใช้ประโยชน์ กิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนที่ดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม ได้แก่ ๑) การรณรงค์ส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอยที่ต้นทาง ๒) การคัดแยกขยะอินทรีย์และนำไปใช้ประโยชน์ ๓) การคัดแยกขยะรีไซเคิล และการเพิ่มมูลค่า ๔) การคัดแยกขยะทั่วไปและการเพิ่มมูลค่า ๕) การคัดแยกขยะอันตราย เพื่อนำส่งไปกำจัดอย่างถูกวิธี ๖) การส่งเสริมศักยภาพประชาชนในการ

^{๓๙} สุภักชัย บดีการ, “การศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลนาแหร อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑).

จัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน และ ๗) การทำงานในหน้าที่ด้านการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลที่ได้ดำเนินการเป็นครั้งแรก^{๔๐}

วินัย มีแสง ได้วิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” ผลการศึกษาพบว่า การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา “รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี” โดยแบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ การศึกษาองค์ประกอบ ปริมาณ อัตราการเกิด ความหนาแน่น การคาดการณ์ ของขยะมูลฝอยชุมชน ส่วนที่ ๒ การศึกษาระดับความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชน ผลการศึกษาพบว่าปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นต่อวันขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าวอยู่ที่ ๐.๓๘ กิโลกรัมต่อคนต่อวัน ความหนาแน่นของขยะมูลฝอยอยู่ที่ ๑๔.๖๐ ลูกบาศก์เมตร องค์ประกอบของขยะมูลฝอย ขยะทั่วไป ขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล และขยะอันตรายคิดเป็นร้อยละ ๓๓.๓๔, ๓๘.๑๑, ๒๕.๑๙ และ ๒.๕๐ ตามลำดับ จากการคาดการณ์ปริมาณขยะมูลฝอยในอีก ๕, ๑๐, ๑๕, ๒๐, และ ๒๕ ปี พบว่าการเพิ่มขึ้นของปริมาณขยะมูลฝอยอยู่ที่ ๕.๒๕, ๑๑.๒๗, ๑๕.๑๔, ๑๘.๗๑ และ ๒๓.๕๐ กิโลกรัมต่อคนต่อวันตามลำดับ ส่วนที่ ๒ การศึกษาระดับความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด ๑๘,๓๓๙ คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (sample random sampling) ๗๗๐ คน ผลการศึกษาพบระดับความพึงพอใจและความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอย ทศนคติเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ความเต็มใจในการมีส่วนร่วมจัดการขยะมูลฝอยชุมชนและความเต็มใจในการมีส่วนร่วมเมื่อมีปัจจัยสนับสนุนมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการขยะมูลฝอยขององค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว ตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ควรจัดทำปุ๋ยหมักภายในครัวเรือน การตั้งศูนย์คัดแยกขยะภายในชุมชนพบปริมาณขยะอินทรีย์มากกว่าขยะประเภทอื่น^{๔๑}

ปภาวรินทร์ นาจำปา ได้ศึกษาเรื่อง “แนวทางในการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขต เทศบาลตำบลเนินกุ่ม อำเภอบางกระทุ่ม จังหวัดพิษณุโลก” ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนมีการ

^{๔๐} พิศดาร แสนชาติ และคณะ, “การศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย”, **ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา**, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๖๐).

^{๔๑} วินัย มีแสง, รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี, **วิทยานิพนธ์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์**, (วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ๒๕๖๐).

ทั้งขยะมูลฝอยในพื้นที่สาธารณะตามคลองและริมถนนสาธารณะ ทั้งขยะมูลฝอยเคลื่อนกลาด ไม่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง ประชาชนมีปัญหาในการจัดการขยะมูลฝอยเปียก และขยะมูลฝอยอันตราย และสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยที่อยู่ใกล้ที่พักอาศัยมากเกินไปทำให้ส่งกลิ่นเหม็นรบกวนและเป็นแหล่งสะสมเชื้อโรค เกิดวันพิษและเขม่าพิษ ทั้งนี้ ก็เนื่องมาจากประชาชนยังขาดความเอาใจใส่ในการดูแลและร่วมมือกันกำจัดขยะมูลฝอย ขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยที่ถูกต้อง จึงเห็นสมควรมีการรณรงค์และสร้างจิตสำนึกของประชาชนในการรักษาสิ่งแวดล้อม รณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน สนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยและการนำขยะมูลฝอยมาใช้ให้เกิดประโยชน์ เป็นการใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าและประชาชนคิดว่าวิธีการจัดการขยะมูลฝอยที่เหมาะสมในเขตพื้นที่ของเทศบาลคือการรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนเข้าใจและร่วมมือกันจัดการขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในชุมชนคิดว่าเป็นวิธีการที่เหมาะสมแล้ว^{๔๖}

พริยา วชิโรทัย, และคณะ ได้ศึกษาเรื่อง “การจัดการขยะ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง” ผลการศึกษาพบว่า การจัดการขยะของเทศบาลตำบลเมืองแกลง เริ่มต้นจากการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้เรื่องการคัดแยกขยะจากบ้านเรือน เทศบาลมีการคัดแยกขยะ มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรพัฒนาศักยภาพตนเองด้านการจัดการขยะ มีเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และโครงการเป็นตัวขับเคลื่อน ใช้มาตรฐาน ISO 14001 ในการทำงานด้านสิ่งแวดล้อม ผู้นำชุมชนและเจ้าหน้าที่เป็นตัวกลางประสานการทำงานระหว่างเทศบาลกับประชาชน ปัจจัยภายในที่มีผลต่อความสำเร็จในการ จัดการขยะ ได้แก่ ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีวิธีคิดอย่างเป็นระบบ ปฏิบัติงานเชิงประจักษ์ บุคลากรที่เกี่ยวข้องมีความกระตือรือร้นและชำนาญด้านการจัดการขยะ การประยุกต์ใช้ระบบมาตรฐานสากลในการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม นโยบาย/แผน/โครงการยึดหลักการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการประชาสัมพันธ์หลายทาง มีวิธีจัดการขยะที่เหมาะสม ปัจจัยภายนอก ได้แก่ ผู้นำชุมชนและประชาชน

^{๔๖} ปภาวรินทร์ นาจำปา, “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด”, **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน**, (วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๗).

มีจิตสำนึกในด้านสิ่งแวดล้อม หน่วยงานของรัฐและองค์กรด้านสิ่งแวดล้อมเข้ามา สนับสนุนการพัฒนาการจัดการขยะของเทศบาล^{๔๓}

วิชัย โสสุวรรณจินดา ได้ศึกษาเรื่อง “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย” ผลการศึกษาพบว่า มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้ง ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงมาตรการทางกฎหมาย โดยศึกษาจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการขยะ แบ่งเป็นกลุ่มผู้รับผิดชอบตามกฎหมาย กลุ่มผู้ใช้บังคับกฎหมาย และกลุ่มผู้ถูกบังคับให้ต้องปฏิบัติตามกฎหมาย จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาในการจัดการขยะมีดังนี้ การขาดความเป็นเอกภาพของกฎหมาย การขาดการบังคับใช้ที่มีประสิทธิภาพ การขาดการจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับขยะแต่ละประเภท และการขาดความร่วมมือจากประชาชนและชุมชนในการจัดการขยะ ผู้ทำการศึกษาเสนอแนะให้ภาคีรัฐบาลควรรวมกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการขยะให้เป็นประมวล กฎหมายสิ่งแวดล้อม โดยจัดไว้เป็นหมวดหมู่ที่คำนึงถึงการลดปริมาณขยะตั้งแต่ต้นทาง การรวบรวมขนถ่าย และกำจัดขยะและของเสียอันตราย มีการกำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงเพื่อความเป็นเอกภาพใน การบริหารจัดการโดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นซึ่งต้องได้รับการสนับสนุนด้านรายได้และการบังคับใช้ กฎหมายอย่างจริงจัง รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยด้วย^{๔๔}

ผู้ศึกษาวิจัยได้สรุปการบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการของการมุ่งสู่เป้าหมายขององค์กรจากการทำงานร่วมกัน โดยใช้บุคคลและทรัพยากรอื่นๆ ทำงานร่วมกันในกลุ่มให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ มีกระบวนการตรวจสอบ หรือติดตามผลและประเมินการปฏิบัติงานในกิจกรรมต่างๆ ของพนักงาน เพื่อรักษาให้องค์กรดำเนินไปในทิศทางสู่เป้าหมายอย่างถูกต้องตามวัตถุประสงค์หลักขององค์กร ในเวลาที่กำหนดไว้ องค์กรหรือธุรกิจที่ประสบความล้มเหลวอาจเกิดจากการขาดการควบคุม การควบคุมเป็นการตรวจตราและตรวจสอบผลการปฏิบัติงานโดยเปรียบเทียบกับเป้าหมาย และดำเนินการปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่า จะบรรลุผลลัพธ์ตามต้องการของผลการดำเนินงานในฐานะที่เป็นพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติและการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอีกด้วย

^{๔๓} พริยา วัชรไทย์ และคณะ, “การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาเทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง”, วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม, (คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ๒๕๕๗).

^{๔๔} วิชัย โสสุวรรณจินดา, “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย”, หลักสูตรปริญญาเอกสาขานโยบายสาธารณะและการจัดการสิ่งแวดล้อม, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ๒๕๕๘).

ตารางที่ ๒.๕ สรุปแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอย

นักวิชาการ	แนวคิด
สุภักชัย บดีการ, (๒๕๖๑, หน้า ๒๒)	มีการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีแผนปฏิบัติการในการ จัดเก็บขยะในพื้นที่ที่รับผิดชอบ มีการรณรงค์ ทำความเข้าใจ ในการจัดการขยะมูลฝอยใน ชุมชนโดยให้แต่ละครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอย ให้ความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกขยะแก่ประชาชนในชุมชน
พิศดาร แสนชาติและคณะ, (๒๕๖๐, หน้า ๒๕๘)	มีการจัดการขยะมูลฝอยโดยเทศบาลคือการเก็บขนและกำจัด ขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชนนั้นพบว่า มีกิจกรรมการคัด แยกขยะ อินทรีย์ไปใช้ประโยชน์
วินัย มีแสง, (๒๕๖๐, หน้า ๑๒๕).	ความรู้ความเข้าใจความพึงพอใจในการจัดการขยะมูลฝอย ความเต็มใจในการมีส่วนร่วมเมื่อมีปัจจัยสนับสนุน การตั้ง ศูนย์คัดแยกขยะภายในชุมชน พบปริมาณขยะอินทรีย์ มากกว่าขยะประเภทอื่น
ปภาวรินทร์ นาจำปา, (๒๕๕๗, หน้า ๒๙).	เห็นสมควรมีการรณรงค์และสร้างจิตสำนึกของประชาชนใน การรักษาสิ่งแวดล้อม รณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยในครัวเรือน นำขยะมูลฝอย มาใช้ให้เกิดประโยชน์
พีรยา วัชรโรทัย, และคณะ, (๒๕๕๗, หน้า ๗๑)	จากการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับความรู้เรื่อง การคัดแยกขยะจากบ้านเรือน มีการส่งเสริมให้บุคลากรในองค์กรพัฒนาศักยภาพตนเอง มีเป้าหมายด้านการจัดการขยะ
ณิชา บุณยสิงห์, (๒๕๖๒, หน้า ๑๙-๒๑).	มาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการจัดการขยะ ตลอดจน ปัญหาและอุปสรรคที่เกี่ยวข้อง การรวบรวมขนถ่าย และกำจัดขยะและของเสียอันตราย กำหนดหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

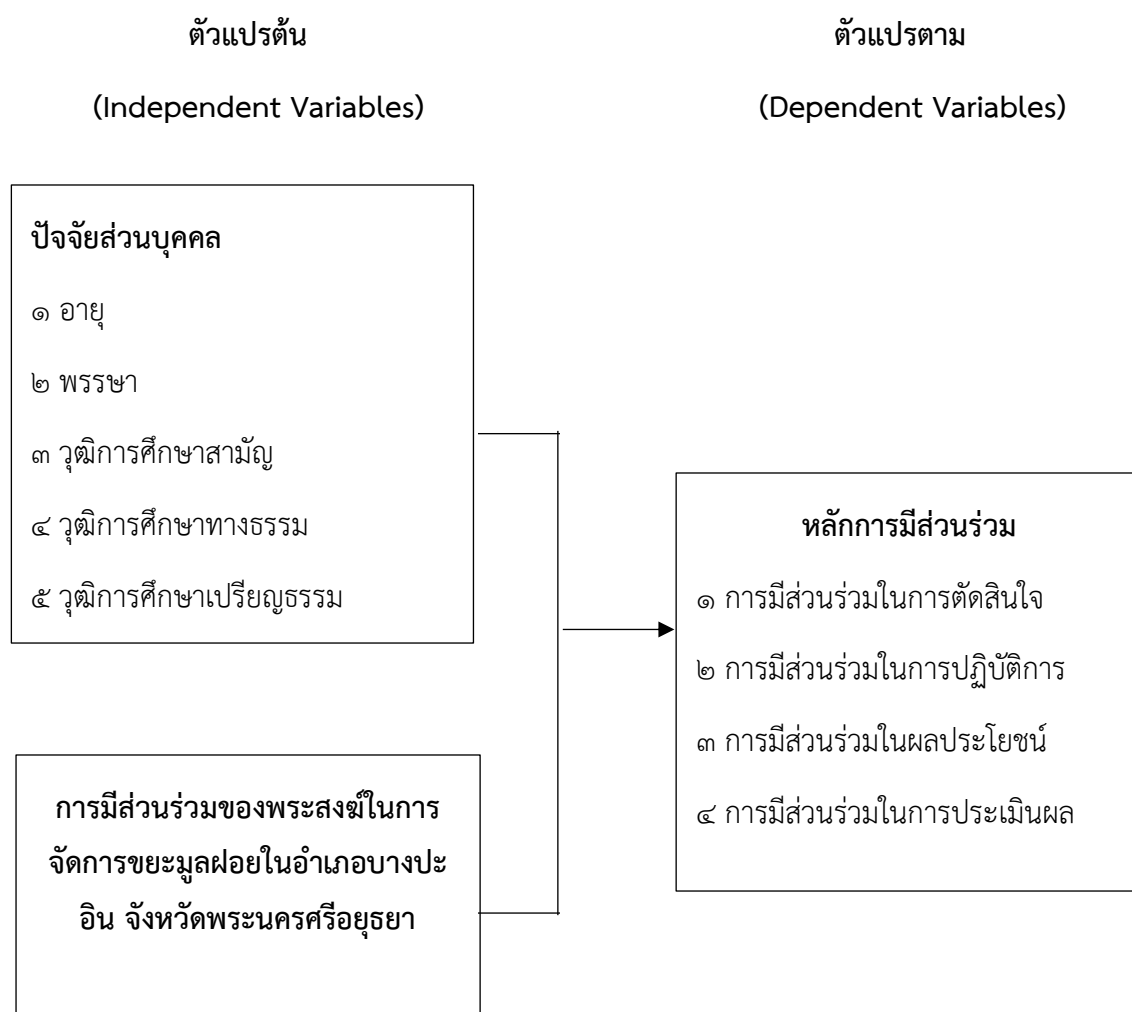
การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ไว้ดังนี้

๑. ตัวแปรต้น (Independent Variables) คือ สถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ (๑) อายุ (๒) พรรษา (๓) วุฒิการศึกษาสามัญ (๔) วุฒิการศึกษาทางธรรม (๕) วุฒิการศึกษาทางบาลี จากหลักการมีส่วนร่วม ๔ ด้าน^{๔๕} ประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๒. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) คือ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จากหลักการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ๔ ด้าน^{๔๖} ประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

^{๔๕} โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์, “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชน ในการพัฒนาท้องถิ่น เขตเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์, (คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐), หน้า ๒๑-๒๒.

^{๔๖} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒๑-๒๒.

แผนภาพที่ ๒.๖ กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ไว้ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ
- ๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้มุ่งศึกษาโดยใช้การวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field Study) จากกลุ่มตัวอย่าง (Sampling) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) จากการศึกษาเอกสาร (Documentary Research) และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยตามลำดับดังนี้

๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
๒. กำหนดหัวข้อปัญหา วัตถุประสงค์ในการวิจัย และสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย
๓. กำหนดประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
๔. สร้างเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลการวิจัยร่วมกับอาจารย์ที่ปรึกษา
๕. นำเครื่องมือเสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์
๖. ทดสอบเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (Try out)
๗. ดำเนินการส่งข้อมูลให้กลุ่มตัวอย่าง และเก็บรวบรวมข้อมูล
๘. วิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลข้อมูล
๙. สรุปและรายงานผลการศึกษาวิจัย

๓.๒ การวิจัยเชิงปริมาณ

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ไว้ดังนี้

๓.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ พระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓๗๔ รูป^๑

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้ทำการสุ่มมาจากประชากรจำนวน ๓๗๔ รูป โดยคำนวณตามสูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ดังนี้^๒

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนประชากร

e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมให้เกิดขึ้นในการวิจัยครั้งนี้ เท่ากับ ๐.๐๕

$$\begin{aligned} \text{แทนค่าในสูตร} \quad n &= \frac{374}{1 + 374(0.05)^2} \\ &= 194.8 \end{aligned}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙๔ รูป

จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างข้างต้นผู้วิจัยจึงนำมาคำนวณตามสัดส่วนที่เหมาะสม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน (Proportional Stratified Random Sampling) ดังนี้

สูตร	n	=	$\frac{nN}{N^{\circ}}$
โดยที่	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	N	=	จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
	N ^๑	=	จำนวนประชากรทั้งหมด

^๑ สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, บัญชีสำรวจพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเลขานุการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, ๒๕๖๒), หน้า ๑.

^๒ สุรชัย ศิริโกศาภิรมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

$$\begin{aligned} \text{ตัวอย่าง เช่น ตำบลบ้านเลน} &= \frac{๘๑ \times ๑๙๔}{๓๗๔} \\ &= ๔๒ \end{aligned}$$

ตารางที่ ๓.๑ แสดงประชากรและกลุ่มตัวอย่างการวิจัย

กลุ่มประชากรที่ศึกษา	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ตำบลบ้านเลน	๘๑	๔๒
ตำบลตลาดเกรียบ	๕๙	๓๑
ตำบลคลองจิก	๘๙	๔๖
ตำบลขนอนหลวง	๔๐	๒๑
ตำบลขนอน	๑๐๕	๕๔
รวม	๓๗๔	๑๙๔

๓.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งสังเคราะห์มาจากการศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเด็นศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ก. การสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาหลักการและเอกสารแนวคิด ทฤษฎี งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการวิจัย

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ในการสร้างเครื่องมือการวิจัยโดยขอคำปรึกษาจากที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๔. สร้างเครื่องมือการวิจัย

๕. นำเสนอร่างเครื่องมือการวิจัยต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข

๖. นำเครื่องมือการวิจัยไปทดลองใช้กับประชากรเพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

๗. ปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัย

๘. จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

ข. ลักษณะสร้างเครื่องมือ

การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยาซึ่งแบ่งออกเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ (Check List) หรือตรวจสอบรายการโดยถามเกี่ยวกับ อายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาทางเปรียญธรรม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น ดังนี้

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีต่อหลักการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ รวม ๔ ด้าน ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) แบ่งออกเป็น ดังนี้

๑. ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีคำถามทั้งหมด ๖ ข้อ
๒. ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ มีคำถามทั้งหมด ๖ ข้อ
๓. ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ มีคำถามทั้งหมด ๖ ข้อ
๔. ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมิน มีคำถามทั้งหมด ๖ ข้อ

มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

๓ หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

๒ หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยยึดเกณฑ์^๓ ดังนี้

^๓ ประกอบ กรรณสูตร, สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๑๐๘.

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๔.๕๐-๕.๐๐ หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๓.๕๐-๔.๔๙ หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๒.๕๐-๓.๔๙ หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๕๐-๒.๔๙ หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ยตั้งแต่ ๑.๐๐-๑.๔๙ หมายความว่า มีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

ตอนที่ ๔ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งเป็นคำถามแบบปลายเปิด (Open Ended Question)

ค. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างไว้ไปดำเนินการตรวจสอบหาคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์ Face validity (ความตรงเชิงพื้นิจ) ซึ่งเป็นการตรวจสอบประเมินคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย โดยที่ปรีกษาสารนิพนธ์ ทั้ง ๒ ท่าน ด้วยการตรวจสอบประเมินกรอบเนื้อหาขอบเขตของแบบสอบถามประเด็นสำคัญของการสอบถาม ตลอดจนการใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาเชิงวิชาการที่เหมาะสมและเป็นประโยชน์ในการเก็บข้อมูล

๒) การวิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา (Contents validity) โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องของประเด็นคำถามการวิจัยกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยในรูปแบบของเทคนิคการวิเคราะห์ IOC (Index of Congruence) ^๔ โดยผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยและเนื้อหาวิจัยไม่น้อยกว่า ๕ ท่าน ได้ผลการหาค่า IOC เท่ากับ ๐.๘ - ๑.๐๐ ทุกข้อ โดยมีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบการหาค่า IOC จำนวน ๕ ท่าน ดังนี้

๒.๑) พระปลัดระพิน พุทธิสารโ, ผศ. ดร. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒) พระมหานิกธ ฐานุตโร, ดร. อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๓) รศ. ดร. สุรินทร์ นิยมางกูร อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๔) พระเมธาวิญญู, รศ. ดร. อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๒.๕) รศ. ดร. อำนาจ บัวศิริ อาจารย์

^๔ พระมหาภุชญา กิตติโสภโณ, ผศ.ดร., ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ, (พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑), หน้า ๒๒๔-๒๒๖.

๓) การหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงจากขั้นตอนการหาค่า IOC แล้วไปแจกให้กลุ่มบุคคลที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ประชากรของงานวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด ได้แก่ พระสงฆ์วัดศิวาราม เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's Alpha coefficient)^๕ ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของความเชื่อมั่นแบบสอบถาม (Try Out) ทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๘๗๕

๔) ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเครื่องมือการวิจัยที่วิเคราะห์ผลได้จากการทดลองใช้ (Try Out) ตามคำแนะนำของที่ปรึกษาสารนิพนธ์

๕) สร้างเครื่องมือการวิจัยฉบับสมบูรณ์และนำเสนอต่อที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อขอความเห็นและจัดพิมพ์ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ในการเก็บข้อมูลการวิจัยกับกลุ่มตัวอย่างจริงต่อไป

๓.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) จัดเตรียมเครื่องมือตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ตรงตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการแจกแบบสอบถาม

๒) ผู้วิจัยเสนอติดต่อขอหนังสือจากหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือถึง พระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อเข้าแจกแบบสอบถาม (Questionnaire)

๓) ผู้วิจัยกำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยทำการแจกแบบการแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) กับกลุ่มเป้าหมาย คือ พระสงฆ์ จำนวน ๓๗๔ คนและกลุ่มตัวอย่างคือ พระสงฆ์ จำนวน ๑๙๔ คน โดยในการแจกแบบสอบถามผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปแจก และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเองพร้อมผู้ช่วยผู้วิจัย ระหว่างวันที่ ๒๕ ส.ค.- ๓ ก.ย. ๒๕๖๓ รวมใช้ระยะเวลา ๑๐ วัน ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่สามารถเก็บคืนได้ มีจำนวน ๑๙๔ ชุด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๔) ตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วนของแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่รับกลับมา ก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูลตามวิธีการทางสังคมศาสตร์

^๕ Lee J. Cronbach, *Essentials of Psychological Testing*, 4th ed., (New York : Harper & Row, 1971);: 67.

๓.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องแล้ว ทำการวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓.๕.๒ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๑) ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

๒) ความคิดเห็นจากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ใช้สถิติการวิเคราะห์ คือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation : S.D.)

๓) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตาม อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม วุฒิการศึกษาปริญญาธรรม วิเคราะห์โดยการทดสอบค่าที (t - test) และค่าเอฟ (F - test) วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance: ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจึงทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีการหาผลต่างน้อยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

๔) ข้อคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis technic)

๓.๓ การวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๓.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

เพื่อให้ข้อมูลสำคัญเชิงลึกได้มาแบบเจาะจง แบ่งออกเป็น ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย

กลุ่มที่ ๑ กลุ่มพระสงฆ์สงฆ์ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ
ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ รูป คือ

๑) พระครูสุธีปริยัตยาภรณ์ เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน เจ้าอาวาสวัดชุมพลนิกายาราม ราชวรวิหาร

๒) พระมหาประสิทธิ์ อภิพลโณ เจ้าคณะตำบลขนอน เจ้าอาวาสวัดขนอนใต้

๓) พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปญโญ เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง

กลุ่มที่ ๒ กลุ่มข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ คน คือ

๔) นายวัชร กระแสร์ฉัตร นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๕) นายประดับ โพธิกาญจนวัตร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๖) นายจิรเดช หาชนะ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง

กลุ่มที่ ๓ กลุ่มผู้นำท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน ๓ คน คือ

๗) นางสาวสิริกานต์ สิริชินแก้ว ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรด

๘) นายมนตรี ยมนา นายกเทศบาลตำบลบางปะอิน

๙) นายสุรพจน์ โอริส นายกองค์การบริหารส่วนตำบลตลิ่งชัน

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview Form) แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ ตอนที่ ๑ เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ตอนที่ ๒ เป็นข้อความคำถามจำนวน ๒๔ ข้อ คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผ่านการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการหาค่า IOC และ CVI ซึ่งให้ผู้เชี่ยวชาญ (Experts) จำนวน ๕ รูปหรือคน ซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาทฤษฎี ด้านระเบียบวิธีวิจัย และด้านพระพุทธศาสนาหรือด้านการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่วิจัยเป็นผู้ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยได้แก่

๑) พระปลัดระพิน พุทธิสารโร, ผศ. ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒) พระมหานิกธ ฐานุตโตโร, ดร. อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓) รศ. ดร. สุรินทร์ นียมางกูร อาจารย์อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษาคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔) พระเมธาวันัยรส, รศ. ดร. อาจารย์มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๕) รศ. ดร. อำนาจ บัวศิริ อาจารย์

เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระ และโครงสร้างของคำถาม รูปแบบของแบบสัมภาษณ์ ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC และ CVI) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ ๐.๘ ถึง ๑.๐ และมีการใช้ภาษาไม่เหมาะสมในบางข้อ จึงต้องปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น ๒ ระยะ คือ **ระยะที่หนึ่ง** เป็นขั้นตอนการเตรียมการสัมภาษณ์ แบ่งเป็น ๔ ขั้นตอนดังนี้

- ๑) ทำการนัดหมายวันเวลาที่จะไปขอสัมภาษณ์กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ
- ๒) ขออนุญาตจากผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
- ๓) ส่งหนังสือแนะนำและแบบสัมภาษณ์ให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญล่วงหน้าอย่างน้อย ๗ วัน
- ๔) เตรียมและศึกษาวิธีใช้เครื่องบันทึกเสียง กล้องถ่ายรูป เตรียมสมุดจดบันทึกและอุปกรณ์ต่างๆ ให้พร้อมก่อนดำเนินการสัมภาษณ์

ระยะที่สอง เป็นขั้นตอนการดำเนินการสัมภาษณ์ แบ่งออกเป็น ๓ ขั้นตอนดังนี้

- ๑) แนะนำตัวผู้วิจัยกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อสร้างความคุ้นเคย
- ๒) แจ้งวัตถุประสงค์ของการมาสัมภาษณ์ และอธิบายลำดับขั้นตอนในการสัมภาษณ์
- ๓) ขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการใช้เครื่องบันทึกเสียงและกล้องถ่ายรูป ในขณะที่ทำการสัมภาษณ์ เพื่อใช้อ้างอิงในการสรุปผลการวิจัย

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอข้อมูลด้วยวิธีการพรรณนา

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Method Research) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากพระสงฆ์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๙๔ ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

๔.๒ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๔.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๔.๖ องค์ความรู้

สัญลักษณ์ทางสถิติที่ใช้ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

n หมายถึง จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ หมายถึง ค่าเฉลี่ย(Mean)

S.D. หมายถึง ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

t ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง ๒ กลุ่ม

F ค่าการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่า ๒ กลุ่ม

Df หมายถึง ระดับขั้นของความเป็นอิสระ(Degree of freedom)

SS หมายถึง ผลบวกกำลังสองของคะแนน (Sum of Squares)

MS หมายถึง ค่าคะแนนเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองของคะแนน (Mean of Square)

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

Sig. หมายถึง ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม และวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑

ตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
อายุ		
๒๐ - ๓๐ ปี	๖๙	๓๕.๖
๓๑ - ๔๐ ปี	๓๖	๑๘.๖
๔๑ - ๕๐ ปี	๓๔	๑๗.๕
๕๑ ปีขึ้นไป	๕๕	๒๘.๔
รวม	๑๙๔	๑๐๐.๐
พรรษา		
๑-๕ พรรษา	๘๕	๔๓.๘
๖-๑๐ พรรษา	๔๔	๒๒.๗
๑๑-๒๐ พรรษา	๓๔	๑๗.๕
๒๑ พรรษาขึ้นไป	๓๑	๑๖.๐
รวม	๑๙๔	๑๐๐.๐
วุฒิการศึกษาสามัญ		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๑๔๓	๗๓.๗
ปริญญาตรี	๔๕	๒๓.๒
ปริญญาโท	๔	๒.๑
ปริญญาเอก	๒	๑.๐
รวม	๑๙๔	๑๐๐.๐
วุฒิการศึกษาทางธรรม		
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๖๑	๓๑.๔
นักธรรมชั้นตรี	๕๐	๒๕.๘
นักธรรมชั้นโท	๒๕	๑๒.๙
นักธรรมชั้นเอก	๕๘	๒๙.๙
รวม	๑๙๔	๑๐๐.๐

ตารางที่ ๔.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
วุฒิการศึกษาปริญญาธรรม		
ไม่มีวุฒิปริญญาธรรม	๑๖๙	๘๗.๑
ประโยค ๑ - ๒ - ป.ธ.๓	๑๑	๕.๗
ป.ธ.๔ - ป.ธ.๖	๙	๔.๖
ป.ธ.๗ - ป.ธ. ๙	๕	๒.๖
รวม	๑๙๔	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ พบว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีรายละเอียดดังนี้

ด้านอายุ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ รองลงมาคือมีอายุระหว่าง ๕๑ ปีขึ้นไป จำนวน ๕๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔ รองลงมาคือมีอายุระหว่าง ๓๑-๔๐ ปี จำนวน ๓๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๘.๖ สุดท้ายมีอายุระหว่าง ๔๑-๕๐ ปี จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ ตามลำดับ

ด้านระดับจำนวนพรรษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับจำนวนพรรษา ๑-๕ พรรษา จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘ รองลงมาคือมีระดับจำนวนพรรษา ๖-๑๐ พรรษา จำนวน ๔๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๒.๗ รองลงมาคือมีระดับจำนวนพรรษา ๑๑-๒๐ พรรษา จำนวน ๓๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๕ สุดท้ายมีระดับจำนวนพรรษา ๒๑ พรรษาขึ้นไป จำนวน ๓๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๐ ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษาสามัญ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาสามัญระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗ รองลงมาคือการศึกษาสามัญมีระดับปริญญาตรี จำนวน ๔๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๒ รองลงมาคือการศึกษาสามัญมีระดับปริญญาโท จำนวน ๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๑ สุดท้ายการศึกษาสามัญมีระดับปริญญาเอก จำนวน ๒ คนคิดเป็นร้อยละ ๑.๐ ตามลำดับ

ด้านระดับวุฒิการศึกษาทางธรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมระดับไม่มีวุฒิทางธรรม จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔ รองลงมาคือวุฒิการศึกษาทางธรรมมีนักธรรมชั้นเอก จำนวน ๕๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๙ รองลงมาคือวุฒิการศึกษาทางธรรมมีนักธรรมชั้นตรี จำนวน ๕๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๕.๘ สุดท้ายวุฒิการศึกษาทางธรรมมีนักธรรมชั้นโท จำนวน ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๙ ตามลำดับ

ด้านระดับวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมไม่มีวุฒิเปรียญธรรม จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑ รองลงมาคือวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมมีประโยค๑-๒ - ป.ธ.๓ จำนวน ๑๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๗ รองลงมาคือวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมมีป.ธ.๔ - ป.ธ.๖ จำนวน ๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๖ สุดท้ายวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมมีป.ธ.๗ - ป.ธ.๙ จำนวน ๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒.๖ ตามลำดับ

๔.๒ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒ - ๔.๖

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม

(n = ๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยใน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	๓.๐๓	๑.๐๙๓	ปานกลาง
๒) การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	๒.๙๗	๑.๐๙๔	ปานกลาง
๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	๓.๒๗	๑.๑๘๑	ปานกลาง
๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	๒.๗๑	๑.๑๒๒	ปานกลาง
ภาพรวม	๒.๙๙	๑.๐๓๘	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๙, S.D. = ๑.๐๓๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ใช้ถังขยะสีต่าง ๆ ในการคัดแยกประเภทขยะ เช่น กระจาด ขวดแก้ว พลาสติก และขยะอื่น ๆ ก่อนทิ้งในถังขยะ	๓.๔๕	๑.๓๐๘	ปานกลาง
๒. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะมูลฝอยตามประเภทของขยะ เช่น ขยะพลาสติก ขวดแก้ว และขยะทั่วไป	๓.๑๙	๑.๒๕๘	ปานกลาง
๓. พระสงฆ์เข้าประชุมกับเทศบาล/อบต. เพื่อเสนอการแก้ไขปัญหาลดขยะมูลฝอย ด้วยวิธีการใช้วัสดุซ้ำได้	๓.๑๓	๑.๒๗๙	ปานกลาง
๔. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประชาสัมพันธ์เรื่องการลดขยะมูลฝอย	๒.๘๘	๑.๒๕๑	ปานกลาง
๕. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดระบบการลดขยะมูลฝอย ในการจัดเก็บขยะและการกำจัดขยะมูลฝอย	๒.๘๕	๑.๓๙๓	ปานกลาง
๖. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการให้มีคัดเลือกการจัดจ้างบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย	๒.๖๘	๑.๒๗๒	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๐๓	๑.๐๙๓	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๓ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.03, S.D. = 1.09$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดทำเอกสาร ประชาสัมพันธ์การลดและการคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน	๓.๑๕	๑.๒๖๕	ปานกลาง
๒. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. จัดกิจกรรม รณรงค์การ กำจัดขยะมูลฝอย	๓.๑๔	๑.๓๐๘	ปานกลาง
๓. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณาสถานที่ ฝังกลบขยะ	๓.๐๓	๑.๒๙๑	ปานกลาง
๔. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณาสถานที่ เก็บขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่	๓.๐๐	๑.๒๐๐	ปานกลาง
๕. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการเสนอแนวทาง และวิธีการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน	๒.๘๗	๑.๒๔๘	ปานกลาง
๖. พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดทำแผนการ จัดการแยกขยะโดยใช้ถังขยะเฉพาะในเขตชุมชนและในวัด	๒.๖๔	๑.๓๕๒	ปานกลาง
ภาพรวม	๒.๙๗	๑.๐๙๔	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๗, S.D. = ๑.๐๙๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจูงใจประชาชน เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย	๓.๓๔	๑.๓๓๗	ปานกลาง
๒) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดสถานที่ทิ้ง ขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาที่น้ำตัน	๓.๓๑	๑.๓๖๕	ปานกลาง
๓) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. โดยการจัดการทำให้ ชุมชนสะอาดมากขึ้น เพื่อลดภาวะโลกร้อน	๓.๒๗	๑.๒๘๐	ปานกลาง
๔) พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ด้วยการกำจัดขยะมูลฝอยในแม่น้ำลำคลองเพื่อลดปัญหาน้ำ เน่าเสีย	๓.๒๗	๑.๒๖๔	ปานกลาง
๕) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดให้ความรู้ใน เรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อลดขยะมูลฝอย	๓.๒๔	๑.๓๓๓	ปานกลาง
๖) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการทำให้ขยะมูล ฝอยลดลงหรือน้อยลง	๓.๑๙	๑.๒๐๐	ปานกลาง
ภาพรวม	๓.๒๗	๑.๑๘๑	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๕ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = ๓.๒๗, S.D. = ๑.๑๘๑) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
๑) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประเมินผลด้าน การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย	๒.๙๐	๑.๒๒๐	ปานกลาง
๒) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประเมินผลด้าน การคัดแยกขยะมูลฝอย	๒.๘๖	๑.๒๗๐	ปานกลาง
๓) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้านการ เก็บรวบรวมขยะมูลฝอย	๒.๗๖	๑.๒๒๑	ปานกลาง
๔) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน ระบบจัดการขยะมูลฝอย	๒.๖๓	๑.๒๙๔	ปานกลาง
๕) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้านการ เก็บขนส่งขยะมูลฝอย	๒.๕๖	๑.๒๑๓	ปานกลาง
๖) พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย	๒.๕๓	๑.๒๔๗	ปานกลาง
ภาพรวม	๒.๗๑	๑.๑๒๒	ปานกลาง

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}$ =๒.๗๑, S.D. = ๑.๑๒๒) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกข้อ

๔.๓ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ จำนวนพรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม และวุฒิการศึกษาปริญญาธรรม ตามสมมติฐาน ดังนี้

สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๗ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล **ด้านอายุ**

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอย	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๖๑	๓.๐๐	๖.๒๐	๕.๕๖**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๒.๐๘	๑๙๐.๐๐	๑.๑๒		
	รวม	๒๓๐.๖๙	๑๙๓.๐๐			
๒. ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	๒๐.๕๑	๓.๐๐	๖.๘๔	๖.๑๘**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๐.๓๖	๑๙๐.๐๐	๑.๑๑		
	รวม	๒๓๐.๘๗	๑๙๓.๐๐			
๓. ด้านการมีส่วน ร่วมในการรับ ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๘๘	๓.๐๐	๔.๖๓	๓.๔๔**	๐.๐๒
	ภายในกลุ่ม	๒๕๕.๔๕	๑๙๐.๐๐	๑.๓๔		
	รวม	๒๖๙.๓๓	๑๙๓.๐๐			
๔. ด้านการมีส่วน ร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๑๗.๕๘	๓.๐๐	๕.๘๖	๔.๙๔**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๒๕.๔๖	๑๙๐.๐๐	๑.๑๙		
	รวม	๒๔๓.๐๔	๑๙๓.๐๐			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๗.๐๙	๓.๐๐	๕.๗๐	๕.๖๘**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๙๐.๗๕	๑๙๐.๐๐	๑.๐๐		
	รวม	๒๐๗.๘๔	๑๙๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๗ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านอายุ กับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมพบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ ๔.๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ **ด้านภาพรวม**

(n=๑๙๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๖๙ รูป	๓๖ รูป	๓๔ รูป	๕๕ รูป
		๓.๓๒	๓.๐๒	๒.๙๘	๒.๕๘
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๒	-	๐.๓๐	๐.๓๕	๐.๗๕*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๐๒	-	-	๐.๐๔	๐.๔๔*
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๙๘	-	-	-	๐.๔๐
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ โดย

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๗๕$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๔๔$)

ตารางที่ ๔.๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ**

(n=๑๙๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๖๙ รูป	๓๖ รูป	๓๔ รูป	๕๕ รูป
		๓.๓๒	๓.๐๒	๒.๙๘	๒.๕๘
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๒	-	๐.๓๑	๐.๒๕	๐.๗๗*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๐๒	-	-	-๐.๐๖	๐.๔๗*
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๙๘	-	-	-	๐.๕๓*
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า แตกต่างกัน ๓ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๗๗$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๔๗$)

คู่ที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๔๑ - ๕๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๕๓$)

ตารางที่ ๔.๑๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ (n=๑๙๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๖๙ รูป	๓๖ รูป	๓๔ รูป	๕๕ รูป
		๓.๓๒	๓.๐๒	๒.๙๘	๒.๕๘
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๒	-	๐.๒๖	๐.๔๓	๐.๘๑*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๐๒	-	-	๐.๑๗	๐.๕๕*
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๙๘	-	-	-	๐.๓๘
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๘๑$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๓๑ - ๔๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๕๕$)

ตารางที่ ๔.๑๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

(n=๑๙๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๖๙ รูป	๓๖ รูป	๓๔ รูป	๕๕ รูป
		๓.๓๒	๓.๐๒	๒.๙๘	๒.๕๘
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๒	-	๐.๓๐	๐.๒๐	๐.๖๗*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๐๒	-	-	-๐.๑๐	๐.๓๗
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๙๘	-	-	-	๐.๔๗
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า แตกต่างกัน ๑ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ ๕๑ ปีขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๖๗$)

ตารางที่ ๔.๑๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านอายุ
ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
(n=๑๙๔)

อายุ	$\bar{X}$	อายุ			
		๒๐ - ๓๐ ปี	๓๑ - ๔๐ ปี	๔๑ - ๕๐ ปี	๕๑ ปีขึ้นไป
		๖๙ รูป	๓๖ รูป	๓๔ รูป	๕๕ รูป
		๓.๓๒	๓.๐๒	๒.๙๘	๒.๕๘
๒๐ - ๓๐ ปี	๓.๓๒	-	๐.๓๔	๐.๕๒*	๐.๗๔*
๓๑ - ๔๐ ปี	๓.๐๒	-	-	๐.๑๗	๐.๓๙
๔๑ - ๕๐ ปี	๒.๙๘	-	-	-	๐.๒๒
๕๑ ปีขึ้นไป	๒.๕๘	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามอายุ
ด้านด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ
๔๑ - ๕๐ ปี ($\bar{X} = ๐.๕๒$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีอายุ ๒๐ - ๓๐ ปี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการ
จัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มี อายุ ๕๑ ปี
ขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๗๔$)

สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษา แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๓ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล **ด้านพรรษา**

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการ จัดการขยะมูลฝอย	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
๑. ด้านการมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๗๓	๓.๐๐	๓.๙๑	๓.๓๙**	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๒๑๘.๙๖	๑๙๐.๐๐	๑.๑๕		
	รวม	๒๓๐.๖๙	๑๙๓.๐๐			
๒. ด้านการมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	๑๕.๘๕	๓.๐๐	๕.๒๘	๔.๖๗**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๕.๐๒	๑๙๐.๐๐	๑.๑๓		
	รวม	๒๓๐.๘๗	๑๙๓.๐๐			
๓. ด้านการมีส่วน ร่วมในผล ประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๗.๐๓	๓.๐๐	๕.๖๘	๔.๒๘**	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๒๕๒.๒๙	๑๙๐.๐๐	๑.๓๓		
	รวม	๒๖๙.๓๓	๑๙๓.๐๐			
๔. ด้านการมีส่วน ร่วมในการ ประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๙.๙๖	๓.๐๐	๓.๓๒	๒.๗๑	๐.๐๕
	ภายในกลุ่ม	๒๓๓.๐๘	๑๙๐.๐๐	๑.๒๓		
	รวม	๒๔๓.๐๔	๑๙๓.๐๐			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๒๒	๓.๐๐	๔.๔๑	๔.๓๐**	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๑๙๔.๖๓	๑๙๐.๐๐	๑.๐๒		
	รวม	๒๐๗.๘๕	๑๙๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญด้านสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านพรรษากับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมพบว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม

ร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า พระสงฆ์ที่มี พรรษา ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ ๔.๑๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านภาพรวม

(n=๑๙๔)

พรรษา	$\bar{X}$	พรรษา			
		๑-๕ พรรษา ๘๕ รูป ๒.๘๕	๖-๑๐ พรรษา ๔๔ รูป ๓.๓๒	๑๑-๒๐ พรรษา ๓๔ รูป ๔.๑๐	๒๑ พรรษา ขึ้นไป ๓๑ รูป ๓.๗๕
๑-๕ พรรษา	๒.๘๕	-	-๐.๔๔*	-๐.๐๑	๐.๔๐
๖-๑๐ พรรษา	๓.๓๒	-	-	๐.๔๓	๐.๘๔*
๑๑-๒๐ พรรษา	๔.๑๐	-	-	-	๐.๔๑
๒๑ พรรษาขึ้นไป	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๑-๕ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา ($\bar{X} = -๐.๔๔$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๒๑ พรรษา ขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๘๔$)

ตารางที่ ๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (n=๑๙๔)

พรรษา	$\bar{X}$	พรรษา			
		๑-๕	๖-๑๐	๑๑-๒๐	๒๑ พรรษา
		พรรษา	พรรษา	พรรษา	ขึ้นไป
		๘๕ รูป	๔๔ รูป	๓๔ รูป	๓๑ รูป
		๒.๘๕	๓.๓๒	๔.๑๐	๓.๗๕
๑-๕ พรรษา	๒.๘๕	-	-๐.๔๓*	๐.๐๕	๐.๓๕
๖-๑๐ พรรษา	๓.๓๒	-	-	๐.๔๗	๐.๗๘*
๑๑-๒๐ พรรษา	๔.๑๐	-	-	-	๐.๓๑
๒๑ พรรษาขึ้นไป	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๕ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๑-๕ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา ($\bar{X} = -๐.๔๓$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๒๑ พรรษาขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๗๘$)

ตารางที่ ๔.๑๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
ด้านพระราช ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพระราช ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
($n=194$)

พระราช	$\bar{X}$	พระราช			
		๑-๕ พระราช ๘๕ รูป	๖-๑๐ พระราช ๔๔ รูป	๑๑-๒๐ พระราช ๓๔ รูป	๒๑ พระราช ขึ้นไป ๓๑ รูป
		๒.๘๕	๓.๓๒	๔.๑๐	๓.๗๕
๑-๕ พระราช	๒.๘๕	-	-๐.๔๑*	-๐.๐๔	๐.๕๒*
๖-๑๐ พระราช	๓.๓๒	-	-	๐.๓๗	๐.๙๓*
๑๑-๒๐ พระราช	๔.๑๐	-	-	-	๐.๕๖*
๒๑ พระราชขึ้นไป	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพระราช
ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า แตกต่างกัน ๔ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๑-๕ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๖-๑๐ พระราช ($\bar{X} = -๐.๔๑$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๑-๕ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๒๑ พระราชขึ้นไป ($\bar{X} = -๐.๕๒$)

คู่ที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๖-๑๐ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์
ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๒๑ พระราชขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๙๓$)

คู่ที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๑-๕ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มากกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๒๑ พระราชขึ้นไป ($\bar{X} = -๐.๕๖$)

ตารางที่ ๔.๑๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
ด้านพระราช ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพระราช ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
(n=๑๙๔)

พระราช	$\bar{X}$	พระราช			
		๑-๕ พระราช ๘๕ รูป ๒.๘๕	๖-๑๐ พระราช ๔๔ รูป ๓.๓๒	๑๑-๒๐ พระราช ๓๔ รูป ๔.๑๐	๒๑ พระราช ขึ้นไป ๓๑ รูป ๓.๗๕
๑-๕ พระราช	๒.๘๕	-	-๐.๕๐*	-๐.๐๙	๐.๔๖
๖-๑๐ พระราช	๓.๓๒	-	-	๐.๔๑	๐.๙๕*
๑๑-๒๐ พระราช	๔.๑๐	-	-	-	๐.๕๕
๒๑ พระราชขึ้นไป	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพระราช
ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๖-๑๐ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์
ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๖-๑๐ พระราช ($\bar{X} = -๐.๕๐$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพระราช ๑-๕ พระราช มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพระราช
๒๑ พระราชขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๙๕$)

ตารางที่ ๔.๑๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
ด้านพรรษา ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล
(n=๑๙๔)

พรรษา	$\bar{X}$	พรรษา			
		๑-๕ พรรษา ๘๕ รูป ๒.๘๕	๖-๑๐ พรรษา ๔๔ รูป ๓.๓๒	๑๑-๒๐ พรรษา ๓๔ รูป ๔.๑๐	๒๑ พรรษา ขึ้นไป ๓๑ รูป ๓.๗๕
๑-๕ พรรษา	๒.๘๕	-	-๐.๔๓*	๐.๐๕	๐.๒๖
๖-๑๐ พรรษา	๓.๓๒	-	-	๐.๔๘	๐.๖๙*
๑๑-๒๐ พรรษา	๔.๑๐	-	-	-	๐.๒๑
๒๑ พรรษาขึ้นไป	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๑๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามพรรษา
ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๑-๕ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ใน
การจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา
๖-๑๐ พรรษา ($\bar{X} = -๐.๔๓$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีพรรษา ๖-๑๐ พรรษา มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์
ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษา
๒๑ พรรษาขึ้นไป ($\bar{X} = ๐.๖๙$)

สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๑๙ การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาสามัญ

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอย	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
๑. การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๘๓	๓.๐๐	๔.๖๑	๔.๐๔**	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๒๑๖.๘๖	๑๙๐.๐๐	๑.๑๔		
	รวม	๒๓๐.๖๙	๑๙๓.๐๐			
๒. การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	๑๘.๔๒	๓.๐๐	๖.๑๔	๕.๔๙**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๑๒.๔๕	๑๙๐.๐๐	๑.๑๒		
	รวม	๒๓๐.๘๗	๑๙๓.๐๐			
๓. การมีส่วนร่วม ในการรับ ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๓๑	๓.๐๐	๔.๗๗	๓.๕๕*	๐.๐๒
	ภายในกลุ่ม	๒๕๕.๐๒	๑๙๐.๐๐	๑.๓๔		
	รวม	๒๖๙.๓๓	๑๙๓.๐๐			
๔. การมีส่วนร่วมใน การประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๙๓	๓.๐๐	๓.๖๔	๒.๙๘*	๐.๐๓
	ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๑๒	๑๙๐.๐๐	๑.๒๒		
	รวม	๒๔๓.๐๔	๑๙๓.๐๐			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๓.๘๕	๓.๐๐	๔.๖๒	๔.๕๒**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๙๔.๐๐	๑๙๐.๐๐	๑.๐๒		
	รวม	๒๐๗.๘๕	๑๙๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๙ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านการศึกษาสามัญกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมพบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.)

ตารางที่ ๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านภาพรวม

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาสามัญ	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาสามัญ			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๑๔๓ รูป ๒.๘๕	๔๕ รูป ๓.๓๒	๔ รูป ๔.๑๐	๒ รูป ๓.๗๕
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒.๘๕	-	-๐.๔๗*	-๑.๒๕*	-๐.๙๐
ปริญญาตรี	๓.๓๒	-	-	-๐.๗๘	-๐.๔๓
ปริญญาโท	๔.๑๐	-	-	-	๐.๓๕
ปริญญาเอก	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = -๐.๔๗$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ($\bar{X} = -๑.๒๕$)

ตารางที่ ๔.๒๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ
ด้านวุฒิการศึกษาสามัญต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาสามัญ	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาสามัญ			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๑๔๓ รูป ๒.๘๙	๔๕ รูป ๓.๓๖	๔ รูป ๔.๑๓	๒ รูป ๓.๘๓
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒.๘๙	-	-๐.๔๗*	-๑.๒๔*	-๐.๙๕
ปริญญาตรี	๓.๓๖	-	-	๐.๗๗	-๐.๔๘
ปริญญาโท	๔.๑๓	-	-	-	๐.๒๙
ปริญญาเอก	๓.๘๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๑ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ
การศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่
มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = -๐.๔๗$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่
มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ($\bar{X} = -๑.๒๔$)

ตารางที่ ๔.๒๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิ
การศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาสามัญ	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาสามัญ			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๑๔๓ รูป	๔๕ รูป	๔ รูป	๒ รูป
		๒.๘๐	๓.๓๕	๔.๒๑	๓.๙๒
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒.๘๐	-	-๐.๕๕*	-๑.๔๐*	-๑.๑๑
ปริญญาตรี	๓.๓๕	-	-	-๐.๘๖	-๐.๕๖
ปริญญาโท	๔.๒๑	-	-	-	๐.๒๙
ปริญญาเอก	๓.๙๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๒ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ
การศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่
มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = -๐.๕๕$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ
พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่
มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ($\bar{X} = -๑.๔๐$)

ตารางที่ ๔.๒๓ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิ การศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาสามัญ	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาสามัญ			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๑๔๓ รูป ๓.๑๑	๔๕ รูป ๓.๖๗	๔ รูป ๔.๑๓	๒ รูป ๓.๗๕
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๓.๑๑	-	-๐.๕๖*	-๑.๐๑	-๐.๖๔
ปริญญาตรี	๓.๖๗	-	-	-๐.๔๕	-๐.๐๘
ปริญญาโท	๔.๑๓	-	-	-	๐.๓๘
ปริญญาเอก	๓.๗๕	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๓ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ การศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า แตกต่างกัน ๑ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรี ($\bar{X} = -๐.๕๖$)

ตารางที่ ๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิ การศึกษาสามัญ ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาสามัญ	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาสามัญ			
		ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	ปริญญาโท	ปริญญาเอก
		๑๔๓ รูป	๔๕ รูป	๔ รูป	๒ รูป
		๒.๖๐	๒.๙๐	๓.๙๖	๓.๕๐
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๒.๖๐	-	-๐.๓๐	-๑.๓๖*	-๐.๙๐
ปริญญาตรี	๒.๙๐	-	-	-๑.๐๕	-๐.๖๐
ปริญญาโท	๓.๙๖	-	-	-	๐.๕๖
ปริญญาเอก	๓.๕๐	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๔ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ การศึกษาสามัญ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า แตกต่างกัน ๑ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ ที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาโท ($\bar{X} = -๑.๓๖$)

สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๒๕ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ด้านการศึกษาทางธรรม

(n=๑๙๔)

การมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการ จัดการขยะมูลฝอย	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
๑. การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๑๑.๑๒	๓.๐๐	๓.๗๑	๓.๒๑*	๐.๐๒
	ภายในกลุ่ม	๒๑๙.๕๖	๑๙๐.๐๐	๑.๑๖		
	รวม	๒๓๐.๖๘	๑๙๓.๐๐			
๒. การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๙๐	๓.๐๐	๔.๙๗	๔.๓๗**	๐.๐๑
	ภายในกลุ่ม	๒๑๕.๙๘	๑๙๐.๐๐	๑.๑๔		
	รวม	๒๓๐.๘๘	๑๙๓.๐๐			
๓. การมีส่วนร่วม ในการรับ ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๒๔.๘๔	๓.๐๐	๘.๒๘	๖.๔๓**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๒๔๔.๔๙	๑๙๐.๐๐	๑.๒๙		
	รวม	๒๖๙.๓๓	๑๙๓.๐๐			
๔. การมีส่วนร่วมใน การประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๑๐.๙๒	๓.๐๐	๓.๖๔	๒.๙๘*	๐.๐๓
	ภายในกลุ่ม	๒๓๒.๑๒	๑๙๐.๐๐	๑.๒๒		
	รวม	๒๔๓.๐๔	๑๙๓.๐๐			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	๑๔.๘๕	๓.๐๐	๔.๙๕	๔.๘๗**	๐.๐๐
	ภายในกลุ่ม	๑๙๒.๙๙	๑๙๐.๐๐	๑.๐๒		
	รวม	๒๐๗.๘๔	๑๙๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๒๕ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม กับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน ดังนั้นจึงทำการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Difference : LSD.) รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๒๖ - ๔.๓๐ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านภาพรวม

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาทาง ธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาทางธรรม			
		ไม่มีวุฒิทางธรรม	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๖๑ รูป ๒.๖๗	๕๐ รูป ๒.๙๘	๒๕ รูป ๓.๕๔	๕๘ รูป ๓.๑๒
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๒.๖๗	-	-๐.๓๑	-๐.๘๗*	-๐.๔๕*
นักธรรมตรี	๒.๙๘	-	-	-๐.๕๖*	-๐.๑๔
นักธรรมโท	๓.๕๔	-	-	-	๐.๔๒
นักธรรมเอก	๓.๑๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๖ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน ๓ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๘๗$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ($\bar{X} = -๐.๔๕$)

คู่ที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๕๖$)

ตารางที่ ๔.๒๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาทาง ธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาทางธรรม			
		ไม่มีวุฒิทางธรรม	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๖๑ รูป	๕๐ รูป	๒๕ รูป	๕๘ รูป
		๒.๗๗	๒.๙๗	๓.๕๓	๓.๑๓
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๒.๗๗	-	-๐.๒๐	-๐.๗๖*	-๐.๓๖
นักธรรมตรี	๒.๙๗	-	-	-๐.๕๖*	-๐.๑๖
นักธรรมโท	๓.๕๓	-	-	-	๐.๔๐
นักธรรมเอก	๓.๑๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๗ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๗๖$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๕๖$)

ตารางที่ ๔.๒๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของ ด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาทาง ธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาทางธรรม			
		ไม่มีวุฒิทางธรรม	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๖๑ รูป ๒.๖๖	๕๐ รูป ๒.๙๓	๒๕ รูป ๓.๕๔	๕๘ รูป ๓.๐๙
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๒.๖๖	-	-๐.๒๗	-๐.๘๘*	-๐.๔๓*
นักธรรมตรี	๒.๙๓	-	-	-๐.๖๑*	-๐.๑๗
นักธรรมโท	๓.๕๔	-	-	-	๐.๔๕
นักธรรมเอก	๓.๐๙	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๘ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิ การศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า แตกต่างกัน ๓ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการ จัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษา นักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๘๘$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่ มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ($\bar{X} = -๐.๖๑$)

คู่ที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่ มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ($\bar{X} = -๐.๔๓$)

ตารางที่ ๔.๒๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการผลประโยชน์

(n=๑๙๔)

วุฒิ การศึกษาทาง ธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาทางธรรม			
		ไม่มีวุฒิทางธรรม	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๖๑ รูป	๕๐ รูป	๒๕ รูป	๕๘ รูป
		๒.๘๓	๓.๒๙	๓.๙๕	๓.๔๓
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๒.๘๓	-	-๐.๔๖*	-๐.๑๒*	-๐.๖๐*
นักธรรมตรี	๓.๒๙	-	-	-๐.๖๖*	-๐.๑๔
นักธรรมโท	๓.๙๕	-	-	-	๐.๕๒
นักธรรมเอก	๓.๔๓	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๒๙ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ พบว่า แตกต่างกัน ๔ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี ($\bar{X} = -๐.๔๖$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($= -๐.๑๒$)

คู่ที่ ๓ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ($\bar{X} = -๐.๖๐$)

คู่ที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นตรี มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๖๖$)

ตารางที่ ๔.๓๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุดของด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

(n=๑๙๔)

วุฒิการศึกษาทาง ธรรม	$\bar{X}$	วุฒิการศึกษาทางธรรม			
		ไม่มีวุฒิทางธรรม	นักธรรมตรี	นักธรรมโท	นักธรรมเอก
		๖๑ รูป	๕๐ รูป	๒๕ รูป	๕๘ รูป
		๒.๔๐	๒.๗๓	๓.๑๓	๒.๘๒
ไม่มีวุฒิทางธรรม	๒.๔๐	-	-๐.๓๓	-๐.๗๓*	-๐.๔๒*
นักธรรมตรี	๒.๗๓	-	-	-๐.๔๐	-๐.๐๙
นักธรรมโท	๓.๑๓	-	-	-	๐.๓๑
นักธรรมเอก	๒.๘๒	-	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๐ ผลการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามวุฒิการศึกษาทางธรรม ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า แตกต่างกัน ๒ คู่ ดังนี้

คู่ที่ ๑ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นโท ($\bar{X} = -๐.๗๓$)

คู่ที่ ๒ พระสงฆ์ที่ไม่มีวุฒิทางธรรม มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา น้อยกว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษานักธรรมชั้นเอก ($\bar{X} = -๐.๔๒$)

สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน

ตารางที่ ๔.๓๑ การเปรียบเทียบความคิดเห็นของพระสงฆ์ต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม

(n=๑๔๔)

การมีส่วนร่วมของ พระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอย	แหล่งความ แปรปรวน	ss	df	MS	F	Sig.
๑. การมีส่วนร่วม ในการตัดสินใจ	ระหว่างกลุ่ม	๖.๐๘	๓.๐๐	๒.๐๓	๑.๗๑	๐.๑๗
	ภายในกลุ่ม	๒๒๔.๖๐	๑๙๐.๐๐	๑.๑๘		
	รวม	๒๓๐.๖๘	๑๙๓.๐๐			
๒. การมีส่วนร่วม ในการปฏิบัติการ	ระหว่างกลุ่ม	๗.๕๙	๓.๐๐	๒.๕๓	๒.๑๕	๐.๐๙
	ภายในกลุ่ม	๒๒๓.๒๘	๑๙๐.๐๐	๑.๑๘		
	รวม	๒๓๐.๘๗	๑๙๓.๐๐			
๓. การมีส่วนร่วม ในการรับ ผลประโยชน์	ระหว่างกลุ่ม	๔.๖๔	๓.๐๐	๑.๕๕	๑.๑๑	๐.๓๕
	ภายในกลุ่ม	๒๖๔.๖๘	๑๙๐.๐๐	๑.๓๙		
	รวม	๒๖๙.๓๓	๑๙๓.๐๐			
๔. การมีส่วนร่วมใน การประเมินผล	ระหว่างกลุ่ม	๕.๘๒	๓.๐๐	๑.๙๔	๑.๕๕	๐.๒๐
	ภายในกลุ่ม	๒๓๗.๒๒	๑๙๐.๐๐	๑.๒๕		
	รวม	๒๔๓.๐๔	๑๙๓.๐๐			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	๕.๔๓	๓.๐๐	๑.๘๑	๑.๗๐	๐.๑๗
	ภายในกลุ่ม	๒๐๒.๔๒	๑๙๐.๐๐	๑.๐๗		
	รวม	๒๐๗.๘๕	๑๙๓.๐๐			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๑ ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลด้านวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม กับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมพบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกันมีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ ๔.๓๒ สรุปผลการทดสอบสมมติฐานความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์
ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจำแนก
ตามปัจจัยส่วนบุคคล ตามสมมติฐานที่ ๑ - ๖ แสดงสรุปผลการทดสอบสมมติฐาน
(n=๑๙๔)

สมมติฐานที่	ยอมรับ	ปฏิเสธ	F	Sig.
สมมติฐานที่ ๑ พระสงฆ์ที่มี อายุ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	✓		๕.๖๘**	๐.๐๐
สมมติฐานที่ ๒ พระสงฆ์ที่มี จำนวนพรรษา แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วม ของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยใน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	✓		๔.๓๐**	๐.๐๑
สมมติฐานที่ ๓ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษา สามัญ แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมี ส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูล ฝอยใน อำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	✓		๔.๕๒**	๐.๐๐
สมมติฐานที่ ๔ พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทาง ธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมี ส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยใน อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	✓		๔.๘๗**	๐.๐๐
สมมติฐานที่ ๕ พระสงฆ์ที่มี วุฒิการศึกษา เปรียญธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะ มูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน		✓	๑.๗๐	๐.๑๗

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ตารางที่ ๔.๓๒ สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน (ต่อ)

สมมติฐานที่	ยอมรับ	ปฏิเสธ	F	Sig.
สมมติฐานที่ ๖ พระสงฆ์ที่มีความคิดเห็นต่อ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน	✓		๕.๖๘	๐.๐๐

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตารางที่ ๔.๓๒ ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย พบว่า พระสงฆ์ที่มีปัจจัยส่วนบุคคลด้าน อายุ พรรษา วุฒิการศึกษาสามัญ วุฒิการศึกษาทางธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ ส่วนพระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

๔.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา รายละเอียดดังตารางที่ ๔.๓๓ - ๔.๔๐

ตารางที่ ๔.๓๓ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค ในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัญหา อุปสรรค	ความถี่/รูป
๑. ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือและขาดจิตสำนึก, ชาวบ้านขาดจิตสำนึกและ ความรู้ไม่ใส่ใจต่อการจัดการขยะ	๕
๒. ปัญหาด้านขยะ วัดแต่ละวัดทุกวันจะนำขยะเข้าวัด เช่นถุงพลาสติกที่มากับ อาหารบิณฑบาตร ก่อเกิดขยะในวัด	๔
๓. ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกัน ต่างส่วนต่างทำ,	๓

จากตารางที่ ๔.๓๓ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนี้

๑) ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือและขาดจิตสำนึก, ชาวบ้านขาดจิตสำนึกและความรู้ไม่ใส่ใจต่อการจัดการขยะ ๕ รูป

๒) ปัญหาด้านขยะ วัดแต่ละวัดทุกวันจะนำขยะเข้าวัด เช่นถุงพลาสติกที่มากับอาหารบิณฑบาตร ก่อเกิดขยะในวัด ๔ รูป

๓) ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกัน ต่างส่วนต่างทำ ๓ รูป

ตารางที่ ๔.๓๔ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย
ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่/รูป
๑. ควรที่จะประชาสัมพันธ์เรื่องการทิ้งขยะที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง	๕
๒. ควรให้มีพระมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ, จัดเตรียมสถานที่ในการวางถังขยะให้มากขึ้นให้พอใช้งานกับประชาชน	๔
๓. จะต้องมีการบวกรับนาคขยะมาบริหารจัดการ เช่นโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ด้วย ๕ส	๒
๔. ควรผลิตหรือใช้สิ่งของที่สลายย่อยสลายตามธรรมชาติ	๒

จากตารางที่ ๔.๓๔ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ดังนี้

- ๑) ควรที่จะประชาสัมพันธ์เรื่องการทิ้งขยะที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง ๕ รูป
- ๒) ควรให้มีพระมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ, จัดเตรียมสถานที่ในการวางถังขยะให้มากขึ้นให้ พอใช้งานกับประชาชนที่มีจำนวนมาก ๔ รูป
- ๓) จะต้องมีการบวกรับนาคขยะมาบริหารจัดการ เช่นโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ด้วย ๕ส ๒ รูป
- ๔) ควรผลิตหรือใช้สิ่งของที่สลายย่อยสลายตามธรรมชาติ ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๓๕ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ปัญหา อุปสรรค	ความถี่/รูป
๑. ถังขยะมีน้อย ควรตั้งถังขยะมูลฝอยให้มากกว่าเดิมในพื้นที่ต่าง ๆ	๕
๒. ถังขยะตั้งอยู่ไกลมาก ต้องเดินไปทิ้งขยะไกล	๓
๓. ประชาชนทั่วไปไม่สนใจที่จะแยกประเภทขยะ	๒
๔. ถังแยกประเภทขยะมีจำนวนน้อย ควรเพิ่มถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้น	๒

จากตารางที่ ๔.๓๕ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ดังนี้

- ๑) ถังขยะมีน้อย ควรตั้งถังขยะมูลฝอยให้มากกว่าเดิมในพื้นที่ต่าง ๆ ๕ รูป
- ๒) ถังขยะตั้งอยู่ไกลมาก ต้องเดินไปทิ้งขยะไกล ๓ รูป
- ๓) ประชาชนทั่วไปไม่สนใจที่จะแยกประเภทขยะ ๒ รูป
- ๔) ถังแยกประเภทขยะมีจำนวนน้อย ควรเพิ่มถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้น ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๓๖ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการตัดสินใจในการปฏิบัติการ

ข้อเสนอแนะ	ความถี่/รูป
๑. ควรให้ความรู้และร่วมกันลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง	๕
๒. ควรประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น	๓
๓. ควรให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับประชาชน, ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก	๒
๔. ควรแยกขยะ เช่น ขยะเปียก, ขยะแห้ง, ควรมีการแนะนำ ให้รู้จักการคัดแยกขยะเพื่อให้เกิดประโยชน์	๒

จากตารางที่ ๔.๓๖ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ดังนี้

- ๑) ควรให้ความรู้และร่วมกันลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ๕ รูป
- ๒) ควรประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น ๓ รูป
- ๓) ควรให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับประชาชน, ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ๒ รูป
- ๔) ควรแยกขยะ เช่น ขยะเปียก, ขยะแห้ง, ควรมีการแนะนำ ให้รู้จักการคัดแยกขยะ เพื่อให้เกิดประโยชน์ ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๓๗ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์**

ปัญหา อุปสรรค	ความถี่/รูป
๑. สถานที่ตั้งถังขยะไม่ค่อยมี, พื้นที่จำกัดไม่กว้างที่จะตั้งขยะได้	๔
๒. ประชาชนยังคงเผาขยะในพื้นที่ทำให้เดือดร้อนเพื่อนบ้าน	๓
๓. ยังขาดอุปกรณ์และถังขยะที่จะตั้งในหลาย ๆ จุด	๒
๔. ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ดี	๒

จากตารางที่ ๔.๓๗ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ดังนี้

- ๑) สถานที่ตั้งถังขยะไม่ค่อยมี, พื้นที่จำกัดไม่กว้างที่จะตั้งขยะได้ ๔ รูป
- ๒) ประชาชนยังคงเผาขยะในพื้นที่ทำให้เดือดร้อนเพื่อนบ้าน ๓ รูป
- ๓) ยังขาดอุปกรณ์และถังขยะที่จะตั้งในหลาย ๆ จุด ๒ รูป
- ๔) ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๓๘ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย
ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ข้อเสนอแนะ	ความถี่/รูป
๑. ถังขยะควรที่จะอยู่ใกล้กับที่พักที่อาศัย และมีพนักงานเก็บขยะมาเก็บ ขยะอย่างสม่ำเสมอ	๔
๒. หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรอบรมและมีถังขยะรองรับในที่ ๆ เหมาะสม, ต้องเก็บขยะในแม่น้ำที่มีขยะจำนวนมากขึ้นมาด้วย	๓
๓. ทุกวัดต้องทำให้ญาติโยม เห็นความสำคัญว่า ความสะอาด การทิ้งขยะ วัดต้องเป็นตัวอย่าง	๒
๔. ควรมีการอบรมการจัดการขยะ เพื่อให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม, ควรปลูก จิตสำนึก เพื่อให้รู้ว่าเป็นหน้าที่ที่ควรทำ	๒

จากตารางที่ ๔.๓๘ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ดังนี้

๑) ถังขยะควรที่จะอยู่ใกล้กับที่พักที่อาศัย และมีพนักงานเก็บขยะมาเก็บ ขยะอย่าง
สม่ำเสมอ ๔ รูป

๒) หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรอบรมและมีถังขยะรองรับในที่ ๆ เหมาะสม, ต้องเก็บขยะ
ในแม่น้ำที่มีขยะจำนวนมากขึ้นมาด้วย ๓ รูป

๓) ทุกวัดต้องทำให้ญาติโยม เห็นความสำคัญว่า ความสะอาด การทิ้งขยะวัดต้องเป็น
ตัวอย่าง ๒ รูป

๔) ควรมีการอบรมการจัดการขยะ เพื่อให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม, ควรปลูกจิตสำนึก เพื่อให้รู้ว่
เป็นหน้าที่ที่ควรทำ ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๓๙ ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล**

ปัญหา อุปสรรค	ความถี่/รูป
๑. ขาดความร่วมมือและไม่เข้าใจในปัญหา, ควรที่มีการเก็บในพื้นที่ที่มีการพักอาศัยของผู้คน ไม่ควรที่จะวางถังขยะเอาไว้ที่จุดเดียว	๕
๒. รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะมีจำนวนน้อย, ความไม่พร้อมของตัวบุคลากรในการจัดเก็บขยะ และภาชนะอุปกรณ์ไม่เพียงพอ	๓
๓. ถึงแม้จะมีการแยกขยะจากครัวเรือน ไปจนถึงการแยกถังขยะตามประเภทและสีของขยะ แต่การขนส่งก็ไม่ได้มีการคัดแยกจริง	๒
๔. ควรที่จะมีการดูแลในเรื่องของพนักงานให้มีการเก็บขยะในทุก ๆ พื้นที่	๒

จากตารางที่ ๔.๓๙ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ดังนี้

๑) ขาดความร่วมมือและไม่เข้าใจในปัญหา, ควรที่มีการเก็บในพื้นที่ที่มีการพักอาศัยของผู้คน ไม่ควรที่จะวางถังขยะเอาไว้ที่จุดเดียว ๕ รูป

๒. รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะมีจำนวนน้อย, ความไม่พร้อมของตัวบุคลากรในการจัดเก็บขยะ และภาชนะอุปกรณ์ไม่เพียงพอ ๓ รูป

๓. ถึงแม้จะมีการแยกขยะจากครัวเรือน ไปจนถึงการแยกถังขยะตามประเภทและสีของขยะ แต่การขนส่งก็ไม่ได้มีการคัดแยกจริง ๒ รูป

๔. ควรที่จะมีการดูแลในเรื่องของพนักงานให้มีการเก็บขยะในทุก ๆ พื้นที่ ๒ รูป

ตารางที่ ๔.๔๐ ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย
ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล**

ข้อเสนอแนะ	ความถี่/รูป
๑. ควรมีความชัดเจนเรื่องกำหนดอัตราค่าเก็บค่าขยะ เพื่อนำเงินไปบริหารจัดการ และจัดจ้างคนทำงานให้เพียงพอกับปริมาณขยะ	๓
๒. ควรนำเอาผลที่ประเมินจากการทำงานมาปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	๓
๓. ถือว่าไม่ใช่ธุระของตนเองและไม่ใช่อำนาจหน้าที่ ใด ๆ ต้องรับผิดชอบ	๒
๔. ควรให้ความร่วมมือในการประเมินเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม	๒

จากตารางที่ ๔.๔๐ พบว่าพระสงฆ์ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีความคิดเพิ่มเติมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ดังนี้

๑) มีความชัดเจนเรื่องกำหนดอัตราค่าเก็บค่าขยะ เพื่อนำเงินไปบริหารจัดการ และจัดจ้างคนทำงานให้เพียงพอกับปริมาณขยะ ๓ รูป

๒) นำเอาผลที่ประเมินจากการทำงานมาปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ๓ รูป

๓) ถือว่าไม่ใช่ธุระของตนเองและไม่ใช่อำนาจหน้าที่ ใด ๆ ต้องรับผิดชอบ ๒ รูป

๔) ควรให้ความร่วมมือในการประเมินเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม ๒ รูป

๔.๕ ผลการสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สรุปผลการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับแนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญพบว่า

ด้านที่ ๑ แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ในประเด็น - การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

๑. ต้องมีการประชุมเรื่องการลดขยะมูลฝอยในเขตวัดและสถานที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดตั้งประธานคณะกรรมการเพื่อจัดการตามโครงการวัด ประชา รัฐสร้างสุขด้วย ๕ส มีการวางแผนในการคัดแยกขยะด้วยถังแยกประเภทขยะในบริเวณโรงเรียนและในบริเวณวัดตามสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณเพื่อความสะอาด การจัดวางถังขยะมูลฝอยให้เกิดความสะดวกต่อการเก็บรวบรวมขยะในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ของวัด^๑

๒. ต้องวางถังขยะมูลฝอยให้เกิดความสะดวกต่อการเก็บรวบรวมขยะในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ ของวัด มีส่วนร่วมในการช่วยจัดการขยะมูลฝอยเป็นอย่างดี เนื่องจากแต่ละวัดมีความสะอาดร่มรื่นตามหลักโครงการวัด ประชา รัฐสร้างสุขด้วย ๕ส อยากให้ภาพรวมกำหนดเป็นนโยบายร่วมกันเพราะทุกพื้นที่มีปัญหาขยะเหมือนกันหมด ถ้าถูกกำหนดไม่ถูกต้องก็มีปัญหาตลอดกำหนดที่ทิ้งขยะให้ห่างไกลจากชุมชน^๒

๓. ควรมีการคัดแยกขยะมูลฝอยของคณะสงฆ์ที่ค่อนข้างน้อย บางวัดก็มีการจัดถังขยะคัดแยกไว้ บางวัดก็ได้จัดถังขยะไว้แต่ไม่ได้จัดถังขยะคัดแยกประเภทหรือจัดไว้น้อยไม่ครอบคลุมพื้นที่

^๑ สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์, เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^๒ สัมภาษณ์ พระมหาประสิทธิ์ อภิพลโณ, เจ้าคณะตำบลขนอน, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

การมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมขยะของพระสงฆ์นั้นค่อนข้างน้อยเท่าที่สังเกตในวัดตามจุดต่าง ๆ ยังไม่สะอาดและส่งกลิ่นเหม็น^๓

๔. ต้องมีการประชุมและการวางแผนเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยและให้ความร่วมมือในการนำขยะที่มีการคัดแยกแล้วไปใส่ในถังขยะแยกประเภทด้วย ร่วมในการลดขยะการคัดแยกขยะอยู่แล้ว แต่ต้องมีส่วนร่วมขององค์กรอื่น ๆ ที่จะทำให้ประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น^๔

๕. จัดทำเรื่องการประชาสัมพันธ์การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนถุงพลาสติก เช่น การใช้ภาชนะปิ่นโต การใช้ถุงผ้า และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทางวัดมีส่วนร่วมเทศบาลในการจัดตั้งถังขยะชนิดแบบมีรียกและถังขยะแบบแยกประเภทขยะตามจุดต่าง ๆ ภายในบริเวณวัดร่วมฟังประชุมการให้พนักงานเก็บขยะมูลฝอยและรถเก็บขยะเข้ามาเก็บขยะในช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อไม่ให้กระทบกับการเรียนการสอน และเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนด้วย พระสงฆ์เก็บรวบรวมถังขยะแยกประเภทมายังสถานที่ที่ง่ายต่อการเก็บขยะมูลฝอยและขนส่งของพนักงานและรถเก็บขยะภายในบริเวณวัด^๕

๖. ต้องมีการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการลดขยะมูลฝอยภายในวัด โดยใช้ถังขยะแยกประเภท ในเขตเทศบาลให้ปริมาณขยะลดลง ประชุมร่วมกันในเรื่องรถเก็บขยะ เรื่องเวลาในการเก็บขยะมูลฝอยและเส้นทางของการเก็บขยะมูลฝอยควรแจ้งให้ประชาชนทราบก่อนล่วงหน้าพอสมควรในบางพื้นที่ ปรีक्षाเรื่องการกำจัดขยะมูลฝอยบ่อขยะที่มีอยู่ในเขตอำเภอมักมีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ใกล้เคียง^๖

๗. จัดการประชุมและการวางแผนเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอยและให้ความร่วมมือในการนำขยะที่มีการคัดแยกแล้วไปใส่ในถังขยะแยกประเภทด้วย ประชุมร่วมกันหลายฝ่ายเพื่อติดตามผลหรือการจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมเพื่อนำขยะไปจำหน่าย เช่น ธนาคารขยะ ตลาดนัดขยะ อย่างน้อยชุมชน

^๓ สัมภาษณ์ พระใบฎีกาวัลย์ อินทปญโญ เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^๔ สัมภาษณ์ นายวัชร กระแสรัดร, นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^๕ สัมภาษณ์ นายประดับ โพธิกาญจนวัตร, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^๖ สัมภาษณ์ นายจิรเดช หาธานี, ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

ละ ๑ กลุ่ม มีส่วนร่วมกับเทศบาลหรืออบต. ให้ปฏิบัติการเก็บขยะมูลฝอยในสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชนตามวัน ตามเวลาที่เหมาะสมกับในยุคปัจจุบันนี้^๗

๘. ควรให้พระสงฆ์กำจัดขยะมูลฝอยโดยการให้เทศบาลจัดการให้ไม่ควรเผาในวัดเพราะปัจจุบันบ้านเรือนประชาชนหรือชุมชนอยู่ติดกับบริเวณวัดจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน ควรที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพราะมักมีปัญหาจากต่างคนต่างความคิดทำให้ลดขยะมูลฝอยได้ยาก พระสงฆ์จะต้องรวบรวมขยะมูลฝอยแล้วนำมาไว้ในสถานที่ที่เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยเพื่อง่ายต่อการจัดเก็บและขนส่งไปกำจัดต่อไป^๘

๙. ต้องจัดสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยทางเทศบาลใช้รถขนไปทิ้งนอกพื้นที่เทศบาลนำไปทิ้งในพื้นที่ข้างนอกที่ทางเทศบาลได้ตกลงไว้ ควรจัดสถานที่ตั้งถังขยะมูลฝอยให้รถเก็บขยะมูลฝอยเข้าไปเก็บได้สะดวก ไม่มีรถหรือสิ่งของขวางข้างทางหรือขวางทางเข้าออก ในพื้นที่ไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยต้องบรรทุกไปนอกพื้นที่ทั้งหมด อบต.กำลังสนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าต่าง ๆ ให้จัดการขยะให้ดี เพราะร้านเหล่านี้ก็เป็นสถานที่กำจัดขยะรีไซเคิลเหมือนกัน ให้ทุกส่วนช่วยกันคัดแยกขยะเป็นขยะเปียกขยะพลาสติก ขยะรีไซเคิล แล้วนำขยะมาใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภทด้วยตัวเองตั้งแต่ว่าบ้านทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง^๙

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ เป็นการบริหารจัดการให้มีการประชุม คณะกรรมการทำงานและวางแผนโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ๕ส ในการจัดการขยะมูลฝอยในวัดจัดทำเพื่อให้เกิดความพร้อมในการปฏิบัติในพื้นที่ เช่น จุดที่ต้องตั้งถังขยะมูลฝอยให้เหมาะสม การเพิ่มถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้นที่ประชาชนโดยทั่วไป มุ่งเน้นการลดใช้ถุงพลาสติกและโฟม ประชาสัมพันธ์และณรงค์ให้เลือกซื้อผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อลดปริมาณการเกิดขยะมูลฝอย การให้ความรู้เรื่องการนำขยะไปใช้ประโยชน์ก่อนนำไปกำจัด และสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชนโดยมีพระสงฆ์เป็นผู้นำ ในการเป็นแบบอย่างในการส่งเสริมการคัดแยกขยะมูลฝอย และขอความร่วมมือกับประชาชนเลือกใช้วัสดุธรรมชาติใช้สิ่งของเช่นปิ่นโตหรือภาชนะอาหารที่ใช้ซ้ำได้ ใช้

^๗ สัมภาษณ์ นางสาวสิริกานต์ สิทธิชนแก้ว, ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^๘ สัมภาษณ์ นายมนตรี ยมนา, นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^๙ สัมภาษณ์ นายสุรพจน์ โอริส, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ถุงผ้า ใช้ตะกร้า ใส่ของแทนถุงพลาสติก และมีการให้ความรู้ความเข้าใจในการจัดการขยะมูลฝอยที่เราเป็นคนสร้างขยะเหล่านั้นให้มีจิตสำนึก จิตสาธารณะเพื่อส่วนรวม เป็นต้น

ตารางที่ ๔.๔๑ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเป็นอย่างไร

- การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๑.	ต้องมีการประชุม มีการวางแผน เรื่องการลดขยะมูลฝอยในเขตวัดและสถานที่ต่าง ๆ ๆ พร้อมทั้งจัดตั้งประธานคณะกรรมการเพื่อจัดการตามโครงการวัด ประชา รัฐสร้างสุขด้วย ๕ส มีการวางแผนในการคัดแยกขยะด้วยถังแยกประเภทขยะภายในวัดตามสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณวัดเพื่อความสะอาด	๘	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘
๒.	ควรการประชาสัมพันธ์เรื่องการทิ้งขยะมูลฝอย, การรณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอย การประชาสัมพันธ์การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนถุงพลาสติก เช่น การใช้ภาชนะปิ่นโต การใช้ถุงผ้า ทางวัดจัดตั้งถังรองรับขยะโดยการแบ่งประเภทสีถังขยะและการทำงานร่วมกันกับเทศบาล	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙

ตารางที่ ๔.๔๑ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ควรเป็นอย่างไร (ต่อ)

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๓.	ควรทำให้ขยะมูลฝอยลดน้อยลง การคัดแยกขยะมูลฝอยให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น การลดขยะมูลฝอยในสถานที่ต่าง ๆ และเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ให้ประชุมร่วมกันในเรื่องการจัดวางถังขยะในจุดที่เหมาะสมกับพื้นที่เพื่อสะดวกแก่การนำไปกำจัด	๗	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๘
๔.	จัดทำโครงการลดขยะพลาสติก คัดแยกประเภทขยะให้มีความพร้อมทั้งโครงการที่จะเกิดขึ้น ให้แยกขยะประเภทเศษอาหารออกจากประเภทอื่น ๆ แยกไว้โดยเฉพาะ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการลดขยะมูลฝอยภายในวัด ในเขตเทศบาล ให้ปริมาณขยะลดลง ร่วมวางแผนการจัดคัดแยกประเภทขยะภายในวัดและภายในชุมชนต่าง ๆ โดยใช้ถังขยะแยกประเภทขยะวางหลาย ๆ จุดในพื้นที่	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙
๕.	พระสงฆ์และวัดควรมีการตั้งถังคัดแยกขยะตามบริเวณวัด ตามหมู่บ้านต่าง ๆ และได้ตั้งถังขยะคัดแยกประเภทไว้อีกด้วย อยู่ในระหว่างการดำเนินการว่าการคัดแยกขยะแล้วจะเก็บรวบรวมแบบไหนจึงจะเป็นผลดีที่สุด การดำเนินการขนส่งขยะมูลฝอยยังไม่สะดวกมากนักเพราะถนนตามหมู่บ้านไม่กว้างทำให้รถขยะเข้าออกลำบากเกิดความล่าช้า	๗	๑,๒,๓,๔,๕,๗,๘

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ข้อดี มีการประชุมเรื่องการลดขยะมูลฝอยในเขตวัดและสถานที่ต่าง ๆ พร้อมทั้งจัดตั้งประธานคณะกรรมการเพื่อจัดการตามโครงการวัด ประชา รัฐสร้างสุขด้วย ๕ส มีการวางแผนในการคัดแยกขยะด้วยถังแยกประเภทขยะภายในวัดตามสถานที่ต่าง ๆ ในบริเวณวัดเพื่อความสะดวก การประชาสัมพันธ์การใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนถุงพลาสติก เช่น การใช้ภาชนะปิ่นโต การใช้ถุงผ้า ทางวัดจัดตั้งถังรองรับขยะโดยการแบ่งประเภทสีถังขยะและการทำงานร่วมกันกับเทศบาลในเรื่องการทำความสะดวกภายในบริเวณวัด บางวัดก็มีการจัดถังขยะคัดแยกไว้ บางวัดก็ได้จัดถังขยะไว้แต่ไม่ได้จัดถังขยะคัดแยกประเภทหรือจัดไว้น้อยไม่ครอบคลุมพื้นที่ มีส่วนร่วมกับเทศบาลหรืออบต.ให้ปฏิบัติการเก็บขยะมูลฝอยในสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน ตามวัน ตามเวลาที่เหมาะสมกับในยุคปัจจุบันนี้ พระสงฆ์ควรกำจัดขยะมูลฝอยโดยการให้เทศบาลจัดการให้ไม่ควรเผาในวัดเพราะปัจจุบันบ้านเรือนประชาชนหรือชุมชนอยู่ติดกับบริเวณวัดจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน ร่วมฟังประชุมการให้พนักงานเก็บขยะมูลฝอยและรถเก็บขยะเข้ามาเก็บขยะในช่วงเวลาที่กำหนดเพื่อไม่ให้กระทบกับการเรียนการสอน และเพื่อความปลอดภัยของนักเรียนด้วย มีส่วนร่วมในคณะกรรมการชุมชน ตรวจสอบการจัดการขยะมูลฝอยให้มีความเรียบร้อย มีการประชุมในการลดขยะมูลฝอยในสถานที่ตามวัดต่าง ๆ เพื่อให้เกิดความสะดวกในทุกพื้นที่

ปัญหา ไม่มีส่วนร่วมในการบริหารทางเทศบาลมีคณะกรรมการ ชาวบ้านประชุมวางแผนการทิ้งขยะมูลฝอยเพราะว่าพระสงฆ์ไม่รู้พื้นที่ในการกำจัดขยะ อยากให้ภาพรวมกำหนดเป็นนโยบายร่วมกันเพราะทุกพื้นที่มีปัญหาขยะเหมือนกันหมด ถ้าถูกกำหนดไม่ถูกต้องก็มีปัญหาตลอดกำหนดที่ทิ้งขยะให้ห่างไกลจากชุมชน การคัดแยกขยะมูลฝอยของคณะสงฆ์ค่อนข้างน้อย บางวัดก็มีการจัดถังขยะคัดแยกไว้ บางวัดก็ได้จัดถังขยะไว้แต่ไม่ได้จัดถังขยะคัดแยกประเภทหรือจัดไว้น้อยไม่ครอบคลุมพื้นที่ การมีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมขยะของพระสงฆ์นั้นค่อนข้างน้อยเท่าที่สังเกตขยะมูลฝอยในวัดตามจุดต่าง ๆ ยังไม่สะอาดและส่งกลิ่นเหม็น การสื่อสารระหว่างพระสงฆ์กับเทศบาลค่อนข้างน้อยทำให้การจัดเก็บคัดแยกขยะยังไม่ดีเท่าที่ควร มีส่วนร่วมกับเทศบาลหรืออบต.ให้ปฏิบัติการเก็บขยะมูลฝอยในสถานที่ต่าง ๆ ในชุมชน ตามวัน ตามเวลาที่เหมาะสมกับในยุคปัจจุบันนี้ พระสงฆ์ควรกำจัดขยะมูลฝอยโดยการให้เทศบาลจัดการให้ไม่ควรเผาในวัดเพราะปัจจุบันบ้านเรือนประชาชนหรือชุมชนอยู่ติดกับบริเวณวัดจะทำให้ประชาชนเดือดร้อน

ข้อเสนอแนะ ควรที่จะมีการประชุมร่วมกันทั้ง วัด ประชาชน หน่วยงานของรัฐ ที่จะทำงานร่วมกัน เพราะหากต่างคนต่างทำก็ไม่สำเร็จ เพราะบ้านและวัดไม่มีที่กำจัดขยะมูลฝอย หากกำจัดกันเองก็ทำโดยการเผาในพื้นที่ก็จะสร้างความเดือดร้อนประชาชนทั่วไป จึงจำเป็นต้องเป็นหน้าที่ของทางเทศบาลนำไปกำจัด และมีการประสานงานตลอดเวลาในการกำจัดขยะที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่

เพราะวัดเป็นสถานที่ที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันทำให้เกิดขยะมูลฝอยในจำนวนมาก พระสงฆ์เป็นผู้นำชุมชนที่มีบทบาทมาก อบต.ต้องเข้ามาช่วยเหลือทำอีกแรงหนึ่งคือ อบต.ช่วยกันกวาดขยะมูลฝอยเดือนละครั้งหรือสองเดือนครั้งภายในบริเวณวัด พระสงฆ์และวัดมีการตั้งถังคัดแยกขยะตามบริเวณวัดตามหมู่บ้านต่าง ๆ และก็ได้นำขยะคัดแยกประเภทไว้อีกด้วย ให้ทุกส่วนช่วยกันคัดแยกขยะเป็นขยะเปียกขยะพลาสติก ขยะรีไซเคิล แล้วนำขยะมาใช้ประโยชน์ในแต่ละประเภทด้วยตัวเองตั้งแต่ที่บ้านทำให้ปริมาณขยะมูลฝอยลดลง ควรที่จะดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพราะมักมีปัญหาจากต่างคนต่างความคิดทำให้ลดขยะมูลฝอยได้ยาก

ด้านที่ ๒ แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ในประเด็น - การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

๑. ต้องร่วมกันทำความสะอาดในสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด และทำป้ายประชาสัมพันธ์ในบริเวณต่าง ๆ เรื่องทิ้งขยะมูลฝอยในบริเวณภายในเขตวัด มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ประชาชนรับรู้มากขึ้นเพื่อทิ้งขยะลงถังแยกประเภทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดการ^{๑๐}

๒. ควรให้พระสงฆ์ทุกรูปช่วยในการใช้ยาม ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติกช่วยให้การเกิดขยะมูลฝอยลดลงไปอย่างมาก ควรจัดกิจกรรมเรื่องให้ความรู้การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก พระสงฆ์จัดตั้งถังขยะคัดแยกขยะในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไว้ตามจุดต่าง ๆ ภายในวัดช่วยให้วัดมีความสะอาดร่มรื่นมากยิ่งขึ้น^{๑๑}

๓. ต้องแนะนำให้ใช้วัสดุธรรมชาติที่ย่อยสลายได้ง่ายและให้เหมาะสมกับสถานที่เพื่อให้พื้นที่สะอาดมากขึ้น ถึงขยะควรจะนำไปทิ้งไว้ในสถานที่เดียวเพื่อสะดวกในการจัดเก็บการขนส่งทางเทศบาลใช้รถแบ็กโฮถึงขยะมูลฝอยไปทิ้งที่อื่น การลดขยะมูลฝอยจากงานต่าง ๆ ภายในวัดให้ใช้สิ่งที่เป็นประโยชน์ได้ เช่น พัดลม ผ้าห่ม นาฬิกาแทนพวงหรีดดอกไม้ในงานต่าง ๆ^{๑๒}

๔. ต้องมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้ปันโต การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้พวงหรีดที่ทำจากวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้และเข้าใจทำให้ทิ้งขยะถูกต้องตามประเภทการคัดแยกขยะมูลฝอย ร่วมกันหาจุดตั้งถังขยะให้เหมาะสมกับสถานที่และง่ายต่อการทิ้งขยะของประชาชนและต้องมีฝาปิดมิดชิดป้องกันสัตว์รบกวนและลดกลิ่นของขยะด้วย มีการวางแผนร่วมกันเรื่องรถเก็บขยะให้ครอบคลุมในพื้นที่ เรื่องการกำหนดเวลาเข้าเก็บขยะมูล

^{๑๐} สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์, เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๑๑} สัมภาษณ์ พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา, เจ้าคณะตำบลขนอน, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๑๒} สัมภาษณ์ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปัญญา, เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

ฝอยเพื่อป้องกันประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยแล้วจะได้ไม่เป็นขยะสะสมเป็นจำนวนมาก ร่วมกันทำกิจกรรมการทำความสะอาดสถานที่ต่าง ๆ และให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะกับประชาชนในชุมชน โดยการจัดประกวด “ชุมชนปลอดขยะ ชีวีปลอดภัย”^{๑๓}

๕. ต้องร่วมให้ความคิดเห็นในด้านการคัดแยกขยะด้วยสีของประเภทถังขยะบางวัดมีถังขยะแยกประเภทจำนวนน้อยควรเพิ่มให้มากขึ้นหลาย ๆ จุดภายในพื้นที่บริเวณวัด ร่วมประชุมในด้านการขนส่งขยะมูลฝอยในวัดบางเทศบาลใช้รถอัดขยะ บางเทศบาลใช้รถแบบยกถังขยะ ทำให้การเก็บขยะมูลฝอยไม่หมดหรือล่าช้า บางพื้นที่ต้องเพิ่มพนักงาน บางพื้นที่ต้องเพิ่มเที่ยวรถในการเก็บขยะมูลฝอยขนส่งขยะให้หมด^{๑๔}

๖. ควรมีพระสงฆ์บรรยาย การลดอัตรา การเกิดขยะมูลฝอย การใช้ชีวิตประจำวันที่ไม่เกิดขยะมูลฝอย ให้นักเรียนช่วยกันคัดแยกขยะก่อนทิ้งลงถังขยะ มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมทำความสะอาดในพื้นที่ต่าง ๆ ในวันสำคัญและเทศกาลต่าง ๆ ร่วมสังเกตการณ์ไม่ให้เกิดเหตุการณ์ไฟไหม้ขยะมูลฝอยที่จะทำให้กระทบต่อโรงเรียนและนักเรียนในช่วงการเรียนการสอน การวางแผนการคัดแยกขยะก่อนที่จะทิ้งขยะต้องแยกเป็นประเภทเพื่อนำขยะรีไซเคิลไปใช้ประโยชน์^{๑๕}

๗. ต้องทำให้บ้านของตนเองนั้นสะอาดจากขยะมูลฝอยก่อนแล้วค่อย ๆ ขยายสู่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในชุมชน มีความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยในการแยกขยะมูลฝอย และแยกขยะอาหารไว้ในสถานที่ที่เหมาะสม แยกไว้อีกที่หนึ่งจะได้นำไปทำเป็นขยะอินทรีย์หรือหมักทำก๊าซชีวภาพ ร่วมกันกำหนดเวลาในการเข้ามาเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามท้องที่ต่าง ๆ ควรเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะมูลฝอย^{๑๖}

๘. จัดนำถังขยะแยกประเภทเข้าไปติดตั้งเพิ่มเติมในบริเวณวัดเนื่องจากในบริเวณวัดถังขยะแยกประเภทที่วัดติดตั้งเองมีจำนวนน้อย ทำให้เกิดกลิ่นเหม็นและเป็นพิษสะสมเชื้อโรค วางถังขยะมูลฝอยไว้ในจุดที่กำหนด เพื่อง่ายต่อการเก็บขยะมูลฝอยและการขนส่งขยะมูลฝอยได้ดียิ่งขึ้นและควร

^{๑๓} สัมภาษณ์ นายวัชร กระแสรณ์ตร, นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๑๔} สัมภาษณ์ นายประดับ โพธิกาญจนวัตร, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายจิรเดช, ทาธานี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๑๖} สัมภาษณ์ นางสาวสิริกานต์ สิทธิชนแก้ว, ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

นำมาในจุดที่รถขยะเข้าไปเก็บตามเวลาที่กำหนดไว้ การกำจัดขยะมูลฝอยนั้นเมื่อเก็บขยะแล้วรถขยะก็จะขนขยะไปที่ทิ้งขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่ทางเทศบาลได้กำหนดและเตรียมไว้แล้ว^{๑๗}

๙. ต้องจัดสถานที่ให้พระสงฆ์บรรยาย เรื่องการลดขยะมูลฝอยในชุมชนทำให้ชุมชนเกิดความสะอาด การจัดถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้น ทำให้สะดวกกับการทิ้งขยะของประชาชนในชุมชน ควรหาสถานที่ที่จะรวบรวมขยะมูลฝอยอาจจะเป็นสถานที่ส่วนกลางหรือสถานที่ของวัดที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาคัดแยกหรือจัดเก็บขยะแต่ละประเภทเพื่อจะได้นำไปใช้ประโยชน์ ความร่วมมือจากพระสงฆ์หากมีพื้นที่ว่างหรือที่ดินที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์มาทำสถานที่คัดแยกแบ่งประเภทขยะมูลฝอยต้องร่วมกันปลูกจิตสำนึกกับประชาชนในพื้นที่ในชุมชน ทำให้เป็นระบบตั้งแต่การเกิดขยะมูลฝอยการลดขยะมูลฝอย การจัดเก็บการคัดแยกขยะให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมเหล่านี้^{๑๘}

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ร่วมกันทำป้ายประชาสัมพันธ์ในบริเวณพื้นที่วัดในเรื่องการทิ้งขยะมูลฝอย การรณรงค์การคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้งให้ประชาชนทิ้งตามขยะถึงขยะประเภทต่าง ๆ และมีการติดตั้งถังขยะแยกประเภทให้ครอบคลุมในพื้นที่ให้มากขึ้น เพื่อสะดวกในการทิ้งขยะของประชาชน การจัดสถานที่ให้สะดวกมากขึ้นกับรถเก็บขยะและพนักงานที่เข้ามาเก็บขยะมูลฝอยไม่ให้รถหรือสิ่งของขวางทางทำให้ถนนแคบเข้าและออกลำบาก และกำหนดจุดในบางพื้นที่ที่รถเก็บขยะเข้าไปไม่ถึงให้นำมารวมไว้ในจุดเดียวกันเพื่อสะดวกแก่การเก็บขยะมูลฝอย พร้อมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนทั่วไป แยกขยะประเภทรีไซเคิลเพราะสามารถนำไปขายหรือสร้างประโยชน์ได้จะทำให้รับประโยชน์ทั้งส่วนตัวและส่วนรวมอีกด้วย

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายมนตรี ยมนา, นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓..

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายสุรพจน์ โอริส, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ตารางที่ ๔.๔๒ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรเป็นอย่างไร

- การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๑.	ต้องร่วมกันทำความสะอาดในสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด และทำป้ายประชาสัมพันธ์ในบริเวณต่าง ๆ เรื่องทิ้งขยะมูลฝอยในบริเวณภายในเขตวัด มีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยให้ประชาชนรับรู้มากขึ้นเพื่อทิ้งขยะลงถังแยกประเภทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดการ	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙
๒.	ควรมีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้ปิ๋นโต การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้พวงหรีดที่ทำจากวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้และเข้าใจทำให้ทิ้งขยะถูกต้องตามประเภทการคัดแยกขยะมูลฝอย แนะนำให้ใช้วัสดุธรรมชาติที่ย่อยสลายได้ง่ายและให้เหมาะสมกับสถานที่เพื่อให้พื้นที่สะอาดมากขึ้น	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙
๓.	จัดสถานที่ให้พระสงฆ์บรรยาย เรื่องการลดขยะมูลฝอยในชุมชนทำให้ชุมชนเกิดความสะอาด การจัดถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้น ทำให้สะดวกกับการทิ้งขยะของประชาชนในชุมชน ควรทำให้บ้านของตนเองนั้นสะอาดจากขยะมูลฝอยก่อนแล้วค่อย ๆ ขยายสู่พื้นที่ต่าง ๆ ภายในชุมชน	๗	๒,๔,๕,๖,๗,๘,๙

ตารางที่ ๔.๔๒ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ควรเป็นอย่างไร (ต่อ)

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๔.	ต้องมีความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยในการแยกขยะมูลฝอย และแยกขยะอาหารไว้ในสถานที่เหมาะสม แยกไว้อีกที่หนึ่งจะได้นำไปทำเป็นขยะอินทรีย์หรือหมักทำก๊าซชีวภาพ	๕	๔,๕,๖,๗,๘
๕.	ควรวางแผนการคัดแยกขยะก่อนที่จะทิ้งขยะต้องแยกเป็นประเภทเพื่อนำขยะรีไซเคิลไปใช้ประโยชน์ ต้องร่วมกันปลูกจิตสำนึกกับประชาชนในพื้นที่ในชุมชน ทำให้เป็นระบบตั้งแต่การเกิดขยะมูลฝอย การลดขยะมูลฝอย การจัดเก็บการคัดแยกขยะให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเหล่านี้	๗	๑,๒,๓,๔,๕,๗,๘

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ข้อดี มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์เรื่องการใช้ปันโต การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การใช้พวงหรีดที่ทำจากวัสดุที่นำมาใช้ประโยชน์ได้ การลดขยะมูลฝอยจากงานต่าง ๆ ภายในวัดให้ใช้สิ่งที่เป็นประโยชน์ได้ เช่น พัดลม ผ้าห่ม นาฬิกาแทนพวงหรีดดอกไม้ในงานต่าง ๆ และประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนรู้และเข้าใจทำให้ทิ้งขยะถูกต้องตามประเภทการคัดแยกขยะมูลฝอยร่วมกันทำความสะอาดในสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัด และทำป้ายประชาสัมพันธ์ในบริเวณต่าง ๆ เรื่องทิ้งขยะมูลฝอยในบริเวณภายในเขตวัด ร่วมกันทำกิจกรรมการทำความสะอาดสถานที่ต่าง ๆ และให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะกับประชาชนในชุมชนโดยการจัดประกวด “ชุมชนปลอดขยะ ชีวีปลอดภัย” ให้พระสงฆ์บรรยายการลดอัตรา การเกิดขยะมูลฝอย การใช้ชีวิตประจำวันที่ไม่เกิดขยะมูลฝอย ภายในวัดช่วยใหวัดมีความสะอาดร่มรื่นมากยิ่งขึ้น ให้ความรู้มากยิ่งขึ้นในการแยกขยะมูลฝอยและแยกขยะอาหารไว้ในสถานที่เหมาะสม แยกไว้อีกที่หนึ่งจะได้นำไปทำเป็นขยะอินทรีย์หรือหมักทำก๊าซชีวภาพ มีส่วนร่วมใน

การคัดแยกขยะมูลฝอยให้ประชาชนรับรู้มากขึ้นเพื่อทิ้งขยะลงถังแยกประเภทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดการปัญหาขยะมูลฝอยภายในชุมชน

ปัญหา ประชาชนในชุมชนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยกับทางเทศบาล ไม่มีวางแผนการทิ้งขยะมูลฝอย ในการกำจัดขยะ ไม่มีความร่วมมือในการจัดกิจกรรมเรื่องให้ความรู้ การใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก การคัดแยกขยะมูลฝอยให้ประชาชนรับรู้มากขึ้น เป็นปัญหาขาดความร่วมมือจากประชาชนในชุมชน ทำให้ขาดจิตสำนึกสาธารณะการทิ้งขยะทิ้งในสถานที่ไม่ควรทิ้งการไม่คัดแยกขยะเพราะไม่ได้ทำโครงการอย่างต่อเนื่อง ประชาชนยังไม่เคยชินกับการเปลี่ยนแปลงยังเคยชินกับชีวิตเดิม ๆ ไม่คำนึงถึงธรรมชาติ ขาดการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ต้องร่วมมือกันทั้งเทศบาล วัด ประชาชน ประชาชนยังทำอะไรก็ไม่คำนึงถึงปัญหาขยะมากนัก ยังคิดว่าไม่ใช่หน้าที่ของตนเองในการจัดการขยะมูลฝอย และในพื้นที่มีประชาชนจำนวนมากที่เข้ามาใช้ประโยชน์ภายในวัดมากขึ้น จำนวนประชากรแฝงมาทำงานในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น เพราะพื้นที่ใกล้เคียงมีหอพัก มีห้องเช่าจำนวนมาก ในพื้นที่ หมู่บ้านจัดสรรมีมากขึ้น และมีขยะสารพิษที่ถูกนำมาทิ้งในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ยังไม่ได้รับความร่วมมือที่น่าพอใจจากประชาชนเหล่านั้น ความไม่เข้าใจความเอาแต่ใจยังไม่มีจิตสาธารณะในเรื่องส่วนรวม และประชาชนในพื้นที่ไม่ค่อยมีเวลาว่าง เพราะประชาชนในพื้นที่ต้องทำงาน ปัญหาอีกอย่างคือประชาชนคิดว่าคนในชุมชนส่วนใหญ่มีการคัดแยกขยะมูลฝอยแล้วแต่พนักงานเก็บขยะก็เทรวมในรถคันเดียวก็เสียเวลาที่ให้ความร่วมมือ เมื่อตอนเก็บขยะกระบวนการเก็บขยะยังไม่พร้อมและหลายเทศบาลหรืออบต. ไม่มีที่ทิ้งขยะมูลฝอยในพื้นที่ต้องขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดในพื้นที่อื่น ทำให้ปัญหาต่าง ๆ ในพื้นที่ยังคงแก้ไขปัญหไม่ได้

ข้อเสนอแนะ ต้องร่วมกันปลูกจิตสำนึกกับประชาชนในพื้นที่ในชุมชน ต้องมีการณรงค์การเกิดขยะการทิ้งขยะการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง ทำให้เป็นระบบตั้งแต่การเกิดขยะมูลฝอยการลดขยะมูลฝอย การจัดเก็บการคัดแยกขยะให้ประชาชนมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเหล่านี้ ต้องคิดริเริ่มจัดทำโครงการจูงใจประชาชนเช่นขยะแลกสิ่งของ มีการจูงใจประชาชนให้รักษาสีสิ่งแวดล้อมให้ประชาชนมีส่วนร่วม ต้องทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์จากการมีส่วนร่วม ควรจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมชุมชน เช่น ผ้าป่ารีไซเคิล บิ๊กคลีนนิ่งเดย์ ล่องเรือเก็บขยะ การกำจัดขยะมูลฝอยริมแม่น้ำ ควรให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชนในชุมชน แล้วทำเป็นโครงการอย่างต่อเนื่อง ทางเทศบาลหรือ อบต. ควรใช้เสียงตามสายที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เกี่ยวกับการทิ้งขยะการ คัดแยกขยะให้มากขึ้น ควรสร้างจิตสำนึกรักท้องถิ่นของตนเอง ควรทำโครงการกำจัดขยะมูลฝอย ต้องทำการประชาสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะประเภทรีไซเคิลควรนำกลับมาใช้หมุนเวียนได้อีก นำกระดาษมาทำกระดาษตันไม้และกระป๋องพลาสติกมาดัดแปลงทำเป็นกระถางปลูกต้นไม้ ควรจะประสานงานการจัดการถนนเข้าออกให้ดีไม่มีรถหรือสิ่งของข้างทางทำให้ยากต่อการเข้าออก

ต้องร่วมมือกันทำงานที่จะทำให้ทุกสถานที่สะอาดขึ้นและขยะลดจำนวนลงได้ มากขึ้นกว่าเดิมเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

ด้านที่ ๓ แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ในประเด็น - การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

๑. ควรทำให้การทิ้งขยะลงถังแยกประเภทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะมากขึ้นแล้วทำให้สถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดสะอาดมากขึ้น ให้ความร่วมมือช่วยกันดูแลสถานที่ ทำให้ขยะมูลฝอยลดน้อยลง เพราะเนื่องจากมีคนเข้ามาเก็บขยะรีไซเคิลไปขาย ทำให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะและขยะมีปริมาณน้อย ใช้พนักงานน้อยในการทำงานในการเข้ามาเก็บขยะภายในวัด^{๑๙}

๒. ควรให้พระสงฆ์ช่วยดูแลรักษาความสะอาดในวัดเป็นอย่างดี ช่วยลดอัตราการเกิดขยะได้เป็นจำนวนมาก และประชาชนยังมีการใช้พัดลมผ้าห่มแทนการใช้ดอกไม้และพวงหรีดภายในวัดอีกด้วย พระสงฆ์และประชาชนคัดแยกขยะไว้แล้วทำให้รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะทำงานง่ายขึ้น สะดวกมากขึ้น พระสงฆ์จัดสถานที่ในการตั้งถังขยะมูลฝอยให้สะดวกกับรถขนขยะเข้ามาเก็บขยะภายในวัด และกำลังดำเนินการเรื่องการลดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง^{๒๐}

๓. ต้องทำให้สถานที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ลดการทิ้งขยะมูลฝอยไม่เป็นที่ เป็นทางได้ สถานที่สะอาดเพิ่มมากขึ้นประชาชนได้ใช้พื้นที่บริเวณวัดเป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกาย จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมการจัดการขยะมูลฝอยจะต้องกำจัดอย่างถูกวิธีทำให้ขยะมูลฝอยไม่เป็นมลพิษแก่

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์, เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๒๐} สัมภาษณ์ พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา, เจ้าคณะตำบลขนอน, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

สิ่งแวดล้อม ทำให้เกิดระบบมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยจะต้องทำร่วมกันอย่างเป็นระบบเพราะวัดไม่ได้ทำฝ่ายเดียวยังเกี่ยวข้องกับเทศบาลอีกด้วย^{๒๑}

๔. ต้องมีส่วนร่วมในด้านการทำให้ปริมาณขยะลดน้อยลง ลดการใช้โฟมและถุงพลาสติก ลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรค มีส่วนร่วมในด้านการคัดแยกขยะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ทำปุ๋ยอินทรีย์ หรือทำก๊าซชีวภาพ ง่ายต่อการตรวจสอบปริมาณขยะมากหรือน้อยและสามารถเก็บรวบรวมนำไปขายได้ พร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาที่ระบายน้ำตันได้ด้วย^{๒๒}

๕. จัดทำให้งานเก็บขยะทำงานสะดวกมากขึ้น ต้องมีการวางแผนการเก็บขยะ การขนส่งขยะให้สอดคล้องกับพื้นที่ด้วย ทุกวัดให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอย เพราะวัดเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในบริเวณวัด พระสงฆ์จึงจัดการขยะมูลฝอยในบริเวณพื้นที่ได้ดี พระสงฆ์มีหน้าที่เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้นในวัด แต่ไม่ค่อยมีวัดที่จะทำเป็นโครงการอย่างต่อเนื่อง เช่น ฝ่าป่าขยะ ธนาครขยะ แล้วนำมาขายนำไปใช้ประโยชน์กับคณะสงฆ์ เช่น โครงการพระปริยัติธรรม เป็นต้น^{๒๓}

๖. ต้องมีการคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างชัดเจนขยะรีไซเคิลกับขยะเปียก มีกรรมการดูแลขยะแต่ละประเภทดูแลขยะแต่ละสี มีโครงการถังขยะอัจฉริยะเมื่อนักเรียนนำขยะมาใส่แล้วจะขึ้นเป็นเงินราคาเท่าไร มีกรรมการดูแลในการคัดแยกขยะเป็นขยะอินทรีย์และขยะรีไซเคิลอย่างชัดเจน ขยะที่เป็นขยะอินทรีย์นำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก นำไปหมักทำสารชีวภาพ ขยะที่เป็นขยะรีไซเคิลก็นำไปคัดแยกแล้วนำไปขายได้^{๒๔}

๗. โรงเรียนได้รับรางวัลและคำชมเชยต่าง ๆ จากจังหวัดจำนวนมาก ในด้านการกำจัดขยะมูลฝอย การจัดการขยะมูลฝอย ร่วมกันทำการลดขยะมูลฝอยในชุมชนทำให้ชุมชนสะอาดมากขึ้น

^{๒๑} สัมภาษณ์ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทุพลโย เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นายวัชร กระแสรังษิต, นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายประดับ โพธิกาญจนวัตร, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายจิรเดช หาธานี, ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

และเป็นสถานที่พักผ่อนของประชาชน มีส่วนร่วมในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทำให้การขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดขยะสะดวกมากขึ้น การคัดแยกขยะมูลฝอยทำให้ประชาชนใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น^{๒๕}

๘. ควรมีการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ที่รถขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ถึงตามเวลาที่กำหนดไว้จะทำให้ขยะมูลฝอยเหล่านั้นตกค้างในสถานที่ที่เก็บรวบรวมขยะ ควรที่จะจัดการให้รถเก็บขยะเข้าไปเก็บขยะมูลฝอยได้สะดวก เพราะบางครั้งก็มีรถจอดที่ถนนทำให้ถนนคับแคบและทำให้เกิดความล่าช้าได้ ทำให้ไม่มีการเผาขยะมูลฝอยในพื้นที่ของวัดหรือตามสถานที่ชุมชน เพราะจะทำให้ประชาชนเดือดร้อนจากควันไฟที่มีกลิ่นเหม็น^{๒๖}

๙. ควรมีการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยทำให้สถานที่ต่าง ๆ สะอาดมากขึ้นทำให้สถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เหมาะกับการท่องเที่ยวสวยงามมากขึ้น การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทำได้ง่ายขึ้น ทำให้พนักงานทำงานสะดวกมากขึ้น ทำให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่น่าอาศัยมากขึ้นจากที่ขยะมูลฝอยลดลง การขนส่งขยะมีจำนวนน้อยลงเพราะมีการนำขยะรีไซเคิลให้ขายบ้าง การใช้วัสดุอื่นทดแทนถุงพลาสติกบ้าง ทำให้ไม่เกิดมลพิษด้านอื่นขึ้นอีก^{๒๗}

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ เป็นการบริหารจัดการเพื่อสร้างจิตสำนึกให้ประชาชนทั่วไปรับผิดชอบชุมชนให้ชุมชนสะอาดไม่มีขยะมูลฝอยตกค้างทำให้หน้าฝนน้ำไม่ท่วมท่วมขังบริเวณถนนน้ำไหลได้สะดวกมากขึ้น การแยกขยะอินทรีย์ไปทำปุ๋ยทำก๊าซชีวภาพใช้ประโยชน์จากที่ทิ้งก็มาทำให้เกิดประโยชน์ และการจัดตั้งกลุ่มขยะรีไซเคิลชุมชน กิจกรรมขยะแลกสิ่งของ ธนาคารขยะหมู่บ้าน มีการส่งเสริมการสนับสนุนการทำขยะอินทรีย์ในครัวเรือนเพื่อลดปริมาณขยะ การแยกขยะประเภทพวงหรีดดอกไม้จากงานที่วัดหากเปลี่ยนเป็นพัดลม ผ้าห่ม ช้อนนาฬิกาหรือสิ่งของต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ได้ก็จะดีกว่านี้การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีในชุมชนเพื่อลดปัญหาที่ทิ้งขยะลดปัญหาการฝังกลบการเผาขยะลดการกระจายของเชื้อโรครวมทั้งลดภาวะโลกร้อนอันจะนำมาซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประชาชนโดยรวม

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางสาวสิริกานต์ สิทธิชันแก้ว, ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นายมนตรี ยมนา, นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นายสุรพจน์ โอริส, นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ตารางที่ ๔.๔๓ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรเป็นอย่างไร

- การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๑.	ควรทำให้การทิ้งขยะลงถังแยกประเภทเพิ่มมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะมากขึ้นแล้วทำให้สถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดสะอาดมากขึ้น ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยทำให้การขนส่งขยะมูลฝอยไปกำจัดขยะสะดวกมากขึ้น การคัดแยกขยะมูลฝอยทำให้ประชาชนใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้น	๘	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘
๒.	ต้องให้ความร่วมมือช่วยกันดูแลสถานที่ ทำให้ขยะมูลฝอยลดน้อยลง เพราะเนื่องจากมีคนเข้ามาเก็บขยะรีไซเคิลไปขาย การคัดแยกขยะมูลฝอยอย่างชัดเจนขยะรีไซเคิลกับขยะเปียก มีกรรมการดูแลขยะแต่ละประเภทดูแลขยะแต่ละสี การขนส่งขยะมีจำนวนน้อยลงเพราะมีการนำขยะรีไซเคิลให้ขายบ้าง การใช้วัสดุอื่นทดแทนถุงพลาสติกบ้าง ทำให้ไม่เกิดมลพิษด้านอื่นขึ้นอีก	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙

ตารางที่ ๔.๔๓ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ควรเป็นอย่างไร (ต่อ)

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๓.	พระสงฆ์และประชาชนคัดแยกขยะไว้แล้วทำให้รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะทำงานง่ายขึ้นสะดวกมากขึ้นทำให้พนักงานเก็บขยะทำงานสะดวกมากขึ้น ต้องมีการวางแผนการเก็บขยะ การขนส่งขยะให้สอดคล้องกับพื้นที่ด้วย พื้นที่ที่รถขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ถึงตามเวลาที่กำหนดไว้จะทำให้ขยะมูลฝอยเหล่านั้นตกค้างในสถานที่ที่เก็บรวบรวมขยะ	๗	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๘
๔.	ควรทำให้สถานที่สะอาดถูกสุขลักษณะ ลดการทิ้งขยะมูลฝอยไม่เป็นที่ เป็นทางได้สถานที่สะอาดเพิ่มมากขึ้นประชาชนได้ใช้พื้นที่บริเวณวัดเป็นที่พักผ่อนและออกกำลังกาย การจัดการขยะมูลฝอยทำให้สถานที่ต่าง ๆ สะอาดมากขึ้นทำให้มีสถานที่ท่องเที่ยวในพื้นที่เหมาะกับการท่องเที่ยวสวยงามมากขึ้น	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙
๕.	ต้องมีการคัดแยกขยะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ทำปุ๋ยอินทรีย์ หรือทำก๊าซชีวภาพ ขยะที่เป็นขยะอินทรีย์นำไปทำเป็นปุ๋ยหมัก นำไปหมักทำสารชีวภาพ ขยะที่เป็นขยะรีไซเคิลก็นำไปคัดแยกแล้วนำไปขายได้ ทำเป็นโครงการอย่างต่อเนื่อง เช่น ผ้าป่าขยะ ธนาคารขยะ แล้วนำมาขายนำไปใช้ประโยชน์	๖	๔,๕,๖,๗,๘,๙,

สรุป การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

ข้อดี ทุกวัดให้ความสำคัญกับการจัดการขยะมูลฝอย เพราะวัดเป็นสถานที่ที่มีนักท่องเที่ยวเข้ามาท่องเที่ยวภายในบริเวณวัด พระสงฆ์จึงจัดการขยะมูลฝอยในบริเวณพื้นที่ได้ดี การคัดแยกขยะมากขึ้นแล้วทำให้สถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดสะอาดมากขึ้น ทำให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะและขยะมีปริมาณน้อย ใช้พนักงานน้อยในการทำงานในการเข้ามาเก็บขยะภายในวัด พระสงฆ์จัดสถานที่ในการตั้งถังขยะมูลฝอยให้สะดวกกับรถขนขยะเข้ามาเก็บขยะภายในวัดทำให้รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะทำงานง่ายขึ้นสะดวกมากขึ้น ทำให้เกิดความสะอาดเจริญหูเจริญตา ทำให้สถานที่สะอาดถูกสุขลักษณะและยังเป็นสถานที่ออกกำลังกายของประชาชนอีกด้วย มีส่วนร่วมในด้านการคัดแยกขยะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ทำปุ๋ยอินทรีย์ หรือทำก๊าซชีวภาพ การควบคุมขยะไม่ให้มากเกินไปทำให้ไม่ต้องหาสถานที่ในการกำจัดขยะมูลฝอยมากขึ้น การจัดการทางขยะมูลฝอยต้องให้ปิดมิดชิดมีฝาปิดป้องกันสัตว์ ป้องกันน้ำจากฝนตกทำให้ไม่เกิดมลพิษด้านอื่นขึ้นอีกพร้อมทั้งสามารถแก้ไขปัญหาที่ระบายน้ำตันได้ด้วย

ปัญหา ขาดผู้นำและขาดผู้ที่จะประสานงาน หรือทำงานไม่ต่อเนื่อง สถานที่กำจัดขยะภายในวัดมีค่อนข้างน้อยทำให้การกำจัดขยะค่อนข้างลำบากและไม่สะดวกเท่าที่ควร การขนส่งขยะมูลฝอยในแต่ละพื้นที่ไม่ค่อยสะดวก เพราะจะต้องขนส่งขยะมูลฝอยไปที่ไกลจึงจ้างเอกชนมาขนส่งขยะมูลฝอยแทนมาจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่ ประชาชนขาดจิตสำนึกสาธารณะการไม่คัดแยกขยะการทิ้งขยะทิ้งในสถานที่ไม่ควรทิ้ง ถนนหรือสถานที่ตั้งถังขยะทำให้รถเก็บขยะเข้าไปเก็บขยะมูลฝอยได้ไม่สะดวก เพราะบางครั้งก็มีรถจอดที่ถนนทำให้ถนนคับแคบและทำให้เกิดความล่าช้าได้ บางพื้นที่มีขยะอันตรายยังจัดการไม่ถูกวิธีเป็นจำนวนมากและสถานที่กำจัดก็ไม่ค่อยมี ขยะไม่ค่อยทิ้งอยู่ในถังขยะหรือถังขยะล้นบ้างชำรุดบ้าง เก็บขยะขนขยะมูลฝอยในวัดให้เก็บมารวมไว้ในจุดต่าง ๆ จุดเดียวเพราะวัดมีพื้นที่กว้างบางพื้นที่รถเก็บขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ได้ และปัญหาการเผาขยะในพื้นที่นั้น ๆ ทำให้ประชาชนและชุมชนเดือดร้อน มีขยะสะสมจำนวนมากหากมาเก็บขยะให้หมดในวันนั้น หากเก็บไม่หมดแล้วทยอยเก็บในวันต่อไปทำให้ลมพัดขยะปลิวไปในที่ต่าง ๆ เกิดความสกปรก เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ พระสงฆ์และประชาชนยังมีการใช้พัดลมผ้าห่มแทนการใช้ดอกไม้และพวงหรีดภายในวัดอีกด้วย ช่วยกันจัดสถานที่ในการตั้งถังขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะไว้แล้วทำให้รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะทำงานง่ายขึ้นสะดวกมากขึ้น ให้สะดวกกับรถขนขยะเข้ามาเก็บขยะภายในวัด และกำลังดำเนินการเรื่องการลดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่องช่วยดูแลรักษาความสะอาดในวัดและช่วยลดอัตราการเกิดขยะได้เป็นจำนวนมาก จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมการจัดการขยะมูลฝอยด้านการทำให้ปริมาณขยะลดน้อยลง ลดการใช้โฟมและถุงพลาสติก ลดการแพร่ระบาดของเชื้อโรคจะต้องกำจัดอย่างถูกวิธีทำให้ขยะมูลฝอยไม่เป็นมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม ต้องทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์

จากการมีส่วนร่วมในเรื่องดูแลการจัดเก็บให้เป็นระบบ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยในสถานที่กำหนดนั้นมีจำนวนน้อยเพราะว่าถังขยะมักจะน้ำหนักรวมมากยากต่อการเคลื่อนย้าย รถเก็บขยะและพนักงานทำงานสะดวกมากขึ้นทำให้รถขยะเข้าออกพื้นที่เก็บขยะได้บ่อยขึ้น ควรที่จะจัดการให้รถเก็บขยะเข้าไปเก็บขยะมูลฝอยได้สะดวก เพราะบางครั้งก็มีรถจอดที่ถนนทำให้ถนนคับแคบและทำให้เกิดความล่าช้าได้ อยากให้เทศบาลเก็บขยะในเทศกาลต่าง ๆ หรือช่วงวันสำคัญมาเก็บขยะให้หมดในวันนั้น หากเก็บไม่หมดแล้วทยอยเก็บในวันต่อไปทำให้ลมพัดขยะปลิวไปในที่ต่าง ๆ เกิดความสกปรก ทำให้เกิดระบบมาตรฐานการจัดการขยะมูลฝอยจะต้องทำร่วมกันอย่างเป็นระบบเพราะวัดไม่ได้ทำฝ่ายเดียวยังเกี่ยวข้องกับเทศบาลอีกด้วย ทำให้ประชาชนใส่ใจสิ่งแวดล้อมมากขึ้นกว่าเดิม

ด้านที่ ๔ แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ในประเด็น - การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

๑. ควรมีการคัดแยกขยะได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมากเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากขึ้นทั้งส่วนตัวและส่วนรวม การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยภายในวัดพระสงฆ์ทำทุกวันอยู่แล้ว แต่เพราะวัดมีพื้นที่กว้างและควรแยกการจัดเก็บพวงหรีดและดอกไม้งานต่าง ๆ ภายในวัดจะได้สะดวกกับพนักงานเก็บขยะมูลฝอย มีการเก็บขยะขนขยะมูลฝอยในวัดให้เก็บมารวมไว้ในจุดต่าง ๆ จุดเดียว เพราะวัดมีพื้นที่กว้างบางพื้นที่รถเก็บขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ได้^{๒๘}

๒. จัดการขนส่งและการเก็บขยะมูลฝอยนั้นควรที่จะระวังเรื่องกลิ่นขยะและน้ำที่ไหลจากรถขยะทำให้พื้นที่สกปรกและมีกลิ่นเหม็นไปด้วย ทุกวัดควรมีสถานที่เก็บขยะหรือที่เผาขยะภายในวัดเพื่อนำขยะที่มีอยู่แล้วทิ้งหรือเผาขยะเอง ควรตั้งระบบการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางคือประชาชนและชุมชน ปลายทางคือเทศบาลต้องนำไปทำลายขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี^{๒๙}

๓. ต้องมีการติดตามตรวจสอบประเมินอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทราบข้อมูลสถิติขยะมูลฝอยเพื่อจะได้ทำการประชาสัมพันธ์เพื่อการลดปริมาณขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง มีการประชุมร่วมกันประเมินผลการคัดแยกขยะมูลฝอยและเมื่อคัดแยกแล้วได้ประโยชน์อะไรบ้างจากการร่วมกิจกรรมคัดแยกขยะมูลฝอย ติดตามตรวจสอบ เช่น เวลาในฤดูฝน ขยะมูลฝอยมีการสร้างปัญหาทำให้เกิดความเดือดร้อนในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมต่อไป^{๓๐}

^{๒๘} สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์, เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๒๙} สัมภาษณ์ พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา, เจ้าคณะตำบลขนอน, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๐} สัมภาษณ์ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปัญญา, เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

๔. จัดทำให้ขยะมูลฝอยลดลงจากการมีกิจกรรมทำความสะอาดสถานที่ต่าง ๆ และมีการนำวัสดุที่ใช้ได้หลายๆ ครั้ง มีการคัดแยกขยะมากขึ้นและสามารถลดขยะลงเพื่อสร้างจิตสำนึกความสำคัญของการคัดแยกขยะของประชาชนก่อนทิ้งลงถังขยะ จากการเก็บขยะได้ง่ายขึ้นและมีปริมาณลดลงโดยเริ่มจากครัวเรือนขยายออกไปสู่ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า^{๓๑}

๕. ต้องมีส่วนร่วมกับพระสงฆ์ในการประเมินการลดขยะมูลฝอยความสะอาดภายในบริเวณวัด เพราะประชาชนเริ่มมีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อม การกำหนดจุดวางถังขยะเพิ่มมากขึ้นในสถานที่ที่มีประชาชนจำนวนมาก ทำให้ขยะมูลฝอยถูกทิ้งลงถังขยะมากกว่าทิ้งตามสถานที่ต่าง ๆ วางแผนให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ การจัดการในแบบรีไซเคิล การทำก๊าซชีวภาพ หรือการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงปั่นกระแสไฟฟ้า^{๓๒}

๖. ควรจัดทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้เด็ก ๆ มีการคัดแยกขยะมูลฝอยก่อนทิ้ง แล้วนำขยะบางประเภทไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น ขยะมูลฝอยถูกทิ้งในที่ที่เดียวง่ายต่อการจัดเก็บหรือนำไปทิ้ง ทำให้การเก็บขนส่งขยะมูลฝอยใช้พนักงานน้อยกว่าเดิมต่อการเก็บขยะมูลฝอยการขนส่งขยะมูลฝอยต้องช่วยกันทำ ต้องร่วมมือกันเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คนที่จะทำให้ชุมชนสะอาด ทำให้ไม่มีขยะมูลฝอยสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมากและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม^{๓๓}

๗. ต้องมีการประเมินขยะจากปริมาณขยะมูลฝอยที่มีจำนวนลดลง เพราะขยะรีไซเคิลถูกนำมาใช้ประโยชน์อย่างอื่น มีการกำหนดการเก็บขยะ การขนส่งขยะมูลฝอยได้ชัดเจนมากขึ้น ที่จะทำให้สถานที่ต่าง ๆ ในวัด ในชุมชนจะสะอาดมากขึ้น ควรที่จะทำการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น ขยะเศษอาหารนำมาทำก๊าซชีวภาพ ทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในครัวเรือน^{๓๔}

๘. ควรมีส่วนร่วมทำให้ขยะมูลฝอยถูกแยกประเภทมากขึ้น จากเดิมที่ทิ้งขยะรวมกันในถังขยะเดียวกัน การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไว้เป็นที่แล้วขนส่งนั้นทำให้สถานที่สะอาดมากขึ้น และ

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายวัชร กระแสรัดตร, นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายประดับ โพธิกาญจน์วัตร, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๓} สัมภาษณ์ นายจิรเดช หาธานี, ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นางสาวสิริกานต์ สิทธิชนแก้ว, ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

เก็บขยะมูลฝอย ขนส่งขยะมูลฝอยได้ง่ายขึ้น การเก็บขยะมูลฝอยการขนขยะมูลฝอยทำได้ดีขึ้นทำให้ในช่วงหน้าฝนหรือตอนที่ฝนตกทำให้น้ำไหลลงท่อระบายน้ำเร็วขึ้นไม่เกิดน้ำท่วมขัง^{๓๕}

๙. ต้องจัดการประเมินผลขยะมูลฝอยด้านลดการเกิดขยะมูลฝอยมีปริมาณมากขึ้นหรือลดลงในแต่ละเดือน ทำให้รู้ว่าประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้นตามลำดับ ร่วมกันประเมินผลด้านการเก็บขยะมูลฝอย รวบรวมขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนของพื้นที่ว่า หรือควรแก้ไขปัญหามูลฝอยอย่างไรในกายภาคหน้า การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัญหาร่วมกันก็ต้องมีความร่วมมือกันทำประชาชนควรลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อบต.ก็จะดำเนินการต่อในเรื่องการเก็บขนส่งขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะมูลฝอยต่อไป^{๓๖}

สรุป แนวทางการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล เป็นการบริหารจัดการควรต้องมีการวางแผนการเก็บการขนส่งให้สอดคล้องกับวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางของการเก็บขยะมูลฝอย การคัดแยกขยะมูลฝอยออกเป็นแต่ละประเภท พร้อมทั้งประเมินจากประชาชนทั่วไปที่ให้ความร่วมมือในการจัดการขยะมูลฝอยมาน้อยเพียงใด การจัดการขยะมูลฝอยเป็นเรื่องสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน อยู่ในระดับที่น่าพอใจหรือไม่ เพื่อให้การจัดการขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากขึ้น

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายมนตรี ยมนา, นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายสุรพจน์ โอริส นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลิงชั้น, อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

ตารางที่ ๕.๔๔ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึก เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเป็นอย่างไร

- การลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
- การคัดแยกขยะมูลฝอย
- การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
- การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
- สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย
- ระบบจัดการขยะมูลฝอย

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๑.	จัดการวัดประเมินผลของพระสงฆ์เห็นได้ชัดว่ามี การให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในทุก ๆ ด้าน ใน เรื่องปริมาณขยะมูลฝอยจัดเก็บรวบรวมนำมา ดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและสะดวกกับการ เก็บขยะของพนักงานและรถเก็บขยะไม่ได้ผลดีมาก ขึ้น ประเมินผลด้านการเก็บขยะมูลฝอย รวบรวม ขยะมูลฝอยของประชาชนในชุมชนของพื้นที่ว่า หรือควรแก้ไขปัญหามลพิษอย่างไรในภาย ภายหน้า	๘	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘
๒.	จัดการคัดแยกขยะได้รับความสนใจจากประชาชน เป็นอย่างมากเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและทำให้ ประชาชนได้รับประโยชน์มากขึ้นทั้งส่วนตัวและ ส่วนรวม การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสำคัญเป็นอย่าง ยิง เพราะเป็นปัญหาร่วมกันก็ต้องมีความร่วมมือกัน ทำประชาชนควรลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อบต.ก็จะดำเนินการ ต่อในเรื่องการเก็บขนส่งขยะมูลฝอยและการกำจัด ขยะมูลฝอยต่อไป	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙

ตารางที่ ๕.๔๔ ผลสรุปประเด็นและแสดงความถี่ของผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการสัมภาษณ์เชิงลึกเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ควรเป็นอย่างไร (ต่อ)

ลำดับ	สาระสำคัญ	ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	
		ความถี่ (รูป/คน)	ลำดับที่
๓.	จัดการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยภายในวัดควรทำทุกวัน การเก็บขยะบนขยะมูลฝอยในวัดให้เก็บมารวมไว้ในจุดต่าง ๆ จุดเดียว เพราะวัดมีพื้นที่กว้างบางพื้นที่รถเก็บขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ได้ การขนส่งและการเก็บขยะมูลฝอยนั้นควรที่จะระวังเรื่องกลิ่นขยะและน้ำที่ไหลจากรถขยะทำให้พื้นที่สกปรกและมีกลิ่นเหม็นไปด้วย	๗	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๘
๔.	ควรตั้งระบบการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางคือประชาชนและชุมชน ปลายทางคือเทศบาลต้องนำไปทำลายขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี จากการเก็บขยะได้ง่ายขึ้นและมีปริมาณลดลงโดยเริ่มจากครัวเรือนขยายออกไปสู่ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า	๙	๑,๒,๓,๔,๕,๖,๗,๘,๙
๕.	ทุกวัดควรมีสถานที่เก็บขยะหรือที่เผาขยะภายในวัดเพื่อนำขยะที่มีอยู่แล้วทิ้งหรือเผาขยะเองร่วมมือกันเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คนที่จะทำให้ชุมชนสะอาด ทำให้ไม่มีขยะมูลฝอยสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมากและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	๗	๑,๒,๓,๔,๖,๗,๘,

สรุป การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ข้อดี ในเรื่องปริมาณขยะมูลฝอยจัดเก็บรวบรวมนำมาดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและสะดวกกับการเก็บขยะของพนักงานและรถเก็บขยะไม่ได้ผลดีมากขึ้น เห็นได้ชัดว่ามีการให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งกระบวนการจัดการขยะมูลฝอย มีการกำหนดเวลาในการเก็บขยะมูลฝอยตามเวลาที่เหมาะสมกับปริมาณขยะมูลฝอย และควรมีน้ำยาฉีดในรถหรือในถังขยะจะทำให้ขยะมูลฝอยไม่ค่อยมีกลิ่นเหม็น การคัดแยกขยะได้รับความสนใจจากประชาชนเป็นอย่างมากเพื่อรักษาสิ่งแวดล้อมและทำให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากขึ้นทั้งส่วนตัวและส่วนรวม การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยไว้เป็นที่แล้วขนส่งนั้นทำให้สถานที่สะอาดมากขึ้น และเก็บขยะมูลฝอยขนส่งขยะมูลฝอยได้ง่ายขึ้น จากการเก็บขยะได้ง่ายขึ้นและมีปริมาณลดลงโดยเริ่มจากครัวเรือนขยายออกไปสู่ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ให้ใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า มีการกำหนดการเก็บขยะ การขนส่งขยะมูลฝอยได้ชัดเจนมากขึ้น ที่จะทำให้สถานที่ต่าง ๆ ในวัด ในชุมชนจะสะอาดมากขึ้น การเก็บขยะมูลฝอยการขนส่งขยะมูลฝอยทำได้ดีขึ้นทำให้ในช่วงหน้าฝนหรือตอนที่ฝนตกทำให้น้ำไหลลงท่อระบายน้ำเร็วขึ้นไม่เกิดน้ำท่วมขังในพื้นที่

ปัญหา ประชาชนในพื้นที่ไม่ค่อยมีเวลาว่าง เพราะประชาชนในพื้นที่ต้องทำงาน การคัดแยกแต่ละประเภทยังไม่ชัดเจน ประชาชนอาจคัดแยกไว้แล้วแต่การจัดเก็บอาจรวมในรถคันเดียว ทำให้ประชาชนไม่ใส่ใจในการที่จะคัดแยกขยะทั้งขยะรวมกันในถังขยะเดียวกัน ไม่มีการตรวจสอบประเมินอยู่ตลอดเวลาเพื่อให้ทราบข้อมูลสถิติขยะมูลฝอย ขาดการประชาสัมพันธ์เพื่อการลดปริมาณขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง พื้นที่การเก็บขยะในแต่ละเขตตำบล แต่ละวัดมีพื้นที่กว้างและควรแยกการจัดเก็บพวงหรีดและดอกไม้งานต่าง ๆ ภายในวัดจะได้สะดวกกับพนักงานเก็บขยะมูลฝอย บางพื้นที่เส้นทางที่เข้าไปในพื้นที่แคบและไกลมากรถเก็บขยะมูลฝอยเข้าไปไม่ได้ ในบางพื้นที่ไม่มีสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยต้องบรรทุกไปนอกพื้นที่ทั้งหมด ไม่มีการวางแผนให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ การจัดการในแบบรีไซเคิล การทำก๊าซชีวภาพ หรือการนำไปใช้เป็นเชื้อเพลิงปั่นกระแสไฟฟ้า ควรที่จะทำการกำจัดขยะมูลฝอยอย่างต่อเนื่อง เช่น ขยะเศษอาหารนำมาทำก๊าซชีวภาพทำปุ๋ยอินทรีย์ เพื่อใช้ในครัวเรือน การขนส่งและการเก็บขยะมูลฝอยนั้นควรที่จะระวังเรื่องกลิ่นขยะและน้ำที่ไหลจากรถขยะทำให้พื้นที่สกปรกและมีกลิ่นเหม็นไปด้วย ยิ่งเวลาในฤดูฝนขยะมูลฝอยมีการสร้างปัญหาทำให้เกิดความเดือดร้อนในบริเวณใกล้เคียงหรือไม่จัดหาสถานที่ที่เหมาะสมต่อไป

ข้อเสนอแนะ ทุกวัดควรมีสถานที่เก็บขยะหรือที่เผาขยะภายในวัดเพื่อนำขยะที่มีอยู่แล้วทิ้งหรือเผาขยะเอง หรือควรตั้งระบบการจัดการขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทางคือประชาชนและชุมชนปลายทางคือเทศบาลต้องนำไปทำลายขยะมูลฝอยอย่างถูกวิธี มีการคัดแยกขยะมากขึ้นและสามารถลดขยะลงเพื่อสร้างจิตสำนึกความสำคัญของการคัดแยกขยะของประชาชนก่อนทิ้งลงถังขยะ ต้อง

ช่วยกันทำ ต้องร่วมมือกันเป็นหน้าที่ของทุก ๆ คนที่จะทำให้ชุมชนสะอาด ทำให้ไม่มีขยะมูลฝอยสะสมในพื้นที่เป็นจำนวนมากและลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การประเมินผลขยะมูลฝอยด้านลดการเกิดขยะมูลฝอยมีปริมาณมากขึ้นหรือลดลงในแต่ละเดือน ทำให้รู้ว่าประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมมากขึ้นตามลำดับ เทศบาลและอบต. ต้องสนับสนุนร้านรับซื้อของเก่าต่าง ๆ ให้จัดการขยะให้ดีเพราะร้านเหล่านี้ก็เป็นสถานที่กำจัดขยะรีไซเคิลเหมือนกัน การมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นปัญหาร่วมกันก็ต้องมีความร่วมมือกันทำประชาชนควรลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะ การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย เทศบาลหรืออบต. ควรจะดำเนินการต่อในเรื่องการเก็บขนส่งขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะมูลฝอย หรือควรแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยอย่างไรในภายภาคหน้าต่อไป

๔.๖. องค์ความรู้

๔.๖.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ทำให้ผู้วิจัยได้องค์ความรู้ใหม่ ดังแสดงในแผนภาพที่ ๔.๑

แผนภาพที่ ๔.๑ องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ที่มา : จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๑ สรุปได้ว่า “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” โดยมีลักษณะที่สำคัญในแต่ละด้านคือ

๑) **ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ** ควรให้พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย ลดการใช้ถุงพลาสติกและปลูกฝังค่านิยมในการบริโภค พระสงฆ์ช่วยในการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอยด้วยการใช้ยาม ถูผ้าแทนถุงพลาสติก ด้วยการรณรงค์ ควบคุม และส่งเสริมการคัดแยกขยะให้ถูกที่ พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ควรที่จะส่งเสริมการใช้วัสดุที่สามารถย่อยสลายเองโดยวิธีการธรรมชาติได้ มีการรณรงค์การใช้วัสดุที่สามารถนำกลับมารีไซเคิลได้ จะต้องมีการรณรงค์การนำขยะมาบริหารจัดการจัดเตรียมสถานที่ในการวางถังขยะให้มากขึ้นให้พอใช้งานกับประชาชนที่มีจำนวนมากในการทิ้งขยะมูลฝอย พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ต้องร่วมมือกันประชาสัมพันธ์และรณรงค์การทิ้งขยะการคัดแยกขยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อความสะอาดในสถานที่ต่าง ๆ ภายในวัดและในชุมชน ส่งเสริมประชาชนในพื้นที่สนใจการใช้ใช้ผลิตภัณฑ์ทดแทนถุงพลาสติก เช่น การใช้ภาชนะปิ่นโต การใช้ถุงผ้าและเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและมีจิตสำนึกในการใช้สิ่งของที่สามารถย่อยสลายตามธรรมชาติ

๒) **ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ** พระสงฆ์ควรจัดกิจกรรมรณรงค์ให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการกำจัดมูลฝอยในครัวเรือนที่ถูกต้อง ควรให้ความรู้และร่วมกันลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารการจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น จัดถังขยะวางให้เรียบร้อยแยกขยะเปียก-ขยะแห้ง-ขยะรีไซเคิล และจัดถังขยะคัดแยกเพิ่มมากขึ้นทำให้ประชาชนเมื่อทิ้งขยะต้องไม่ทิ้งรวมในถังเดียวกันในเขตพื้นที่ที่คนส่วนมากสัญจร พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ร่วมกันจัดตั้งกลุ่มกิจกรรมชุมชน เช่น ผ้าป่ารีไซเคิล บั๊กคิลินิ่งเดียร์ ล่องเรือเก็บขยะ แล้วทำเป็นโครงการอย่างต่อเนื่อง พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกขยะกับประชาชนในชุมชนโดยการจัดประกวด “ชุมชนปลอดขยะ ชีวีปลอดภัย” การคัดแยกขยะสามารถนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นได้ ให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับประชาชน ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก ควรแยกขยะ เช่น ขยะเปียก ขยะแห้ง ควรมีการแนะนำ ให้รู้จักการคัดแยกขยะเพื่อให้เกิดประโยชน์ เพิ่มถังแยกประเภทขยะให้มีจำนวนมากกว่าเดิมในพื้นที่ต่าง ๆ และถังขยะ หากจุดตั้งถังขยะมูลฝอยอยู่ใกล้ ๆ ให้เหมาะสมกับสถานที่และง่ายต่อการทิ้งขยะของประชาชนและต้องมีฝาปิดมิดชิดป้องกันสัตว์รบกวนและลดกลิ่นของขยะด้วย เก็บขยะให้ครอบคลุมในพื้นที่เพื่อป้องกันประชาชนทิ้งขยะมูลฝอยแล้วจะได้ไม่เป็นขยะสะสมเป็นจำนวนมาก

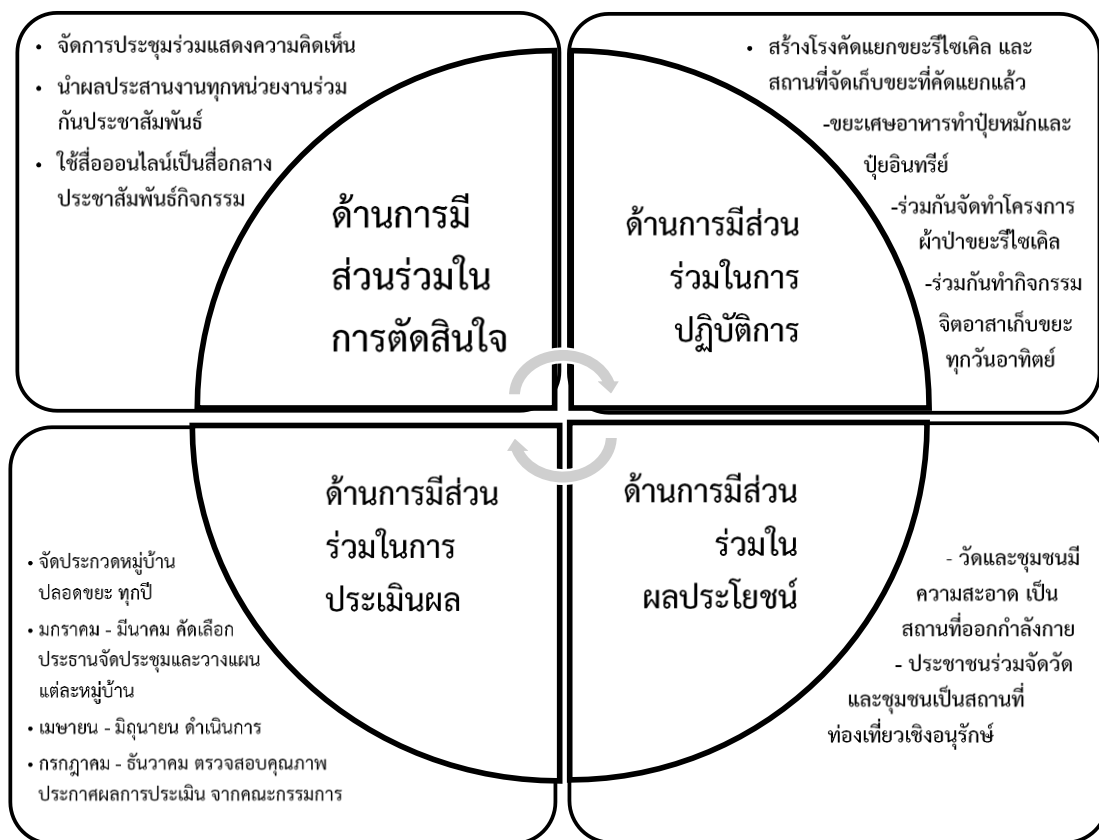
๓) **ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์** พระสงฆ์ทุกวัดควรมีการอบรมการจัดการขยะมูลฝอยเพื่อให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม ควรปลูกจิตสำนึก เพื่อให้รู้ว่าเป็นหน้าที่ที่ควรทำ ร่วมกันทำโครงการวัดสะอาดจากขยะมูลฝอยเป็นวัดตัวอย่าง หาสถานที่ทิ้งถังขยะให้มากขึ้นหรือหาถังขยะที่ไปไม่ใหญ่มากนักเพื่อในพื้นที่จำกัดไม่กว้างที่จะตั้งถังขยะมูลฝอยได้ ถังขยะควรที่จะอยู่ใกล้กับที่พักที่อาศัย และมี

พนักงานเก็บขยะมาเก็บขยะอย่างสม่ำเสมอ พระสงฆ์และประชาชนควรร่วมกันหาจุดตั้งถังขยะให้เหมาะสมกับสถานที่และง่ายต่อการทิ้งขยะของประชาชนและต้องมีฝาปิดมิดชิดป้องกันสัตว์รบกวนและลดกลิ่นของขยะด้วยนำเอาหลักการและความรู้ที่ทางการให้ข้อมูล แล้วนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังเพื่อลดปริมาณของขยะมูลฝอย เก็บรวบรวมขยะมูลฝอยตามท้องที่ต่าง ๆ ควรเก็บรวบรวมขยะมูลฝอยให้ง่ายต่อการจัดเก็บขยะมูลฝอยทำให้ง่ายต่อการขนส่ง การบริหารจัดการอุปกรณ์และถังขยะมูลฝอยที่ดี จะทำให้ประชาชนไม่เผาขยะในพื้นที่ไม่ทำให้เดือดร้อนเพื่อนบ้าน มีถังขยะรองรับในที่ ๆ เหมาะสมในสถานที่สาธารณะ และต้องหมั่นดูแลและเก็บขยะในแม่น้ำที่มีขยะจำนวนมากขึ้นมาด้วยเพื่อเป็นพื้นที่สวยงาม

๔) **ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล** พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. นำผลที่ประเมินจากการทำงานมาปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ประชาชนควรให้ความร่วมมือในการประเมินเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม ให้ความร่วมมือและเข้าใจในปัญหาเป็นธุระหน้าที่ของตนเองทุกสถานที่ ๆ ต้องรับผิดชอบ ควรมีการเก็บขยะในพื้นที่ที่มีการพักอาศัยของผู้คน ควรวางถังขยะเอาไว้ที่จุดหลายจุด มีการแยกขยะจากครัวเรือน ไปจนถึงการแยกถังขยะตามประเภทและสีของขยะ การขนส่งก็มีการคัดแยกจริง การลดขยะมูลฝอยจากงานต่าง ๆ พระสงฆ์เป็นผู้นำหรือเป็นต้นแบบภายในวัดให้ใช้สิ่งที่เป็นประโยชน์ได้ เช่น พัดลม ผ้าห่ม นาฬิกาแทนพวงหรีดดอกไม้ในงานต่าง ๆ การจัดการในแบบรีไซเคิล การทำก๊าซชีวภาพ ควรที่จะมีการดูแลในเรื่องของพนักงานให้มีการเก็บขยะในทุก ๆ พื้นที่ มีความชัดเจนเรื่องการกำหนดอัตราค่าเก็บค่าขยะ เพื่อนำเงินไปบริหารจัดการ และจัดจ้างคนทำงานให้เพียงพอกับปริมาณขยะ วางแผนให้ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอยในรูปแบบต่าง ๆ พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ควรที่จะมีการจูงใจประชาชนให้รักษาสิ่งแวดล้อมโดยใช้เสียงตามสายที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์เกี่ยวกับการจัดการขยะให้มากขึ้นกว่าเดิม ตรวจสอบในเรื่องปริมาณขยะมูลฝอยจัดเก็บรวบรวมนำมาดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพและสะดวกกับการเก็บขยะของพนักงานและรถเก็บขยะให้ได้ผลดีมากขึ้น พระสงฆ์มีส่วนร่วมในแผนการดำเนินการตรวจสอบตั้งแต่ต้น ติดตามผลและมีการประเมินผลของระบบการดำเนินการขยะมูลฝอย จัดการขยะมูลฝอยให้ครบวงจรเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผลมากขึ้น เป็นต้น

๔.๖.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

จากการศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยได้สรุปองค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัยโดยการแสดงแผนภาพ ดังแผนภาพที่ ๔.๒

แผนภาพที่ ๔.๒ องค์ความรู้ที่ได้สังเคราะห์จากการวิจัย

ที่มา : จากการสังเคราะห์ของผู้วิจัย

จากแผนภาพที่ ๔.๒ สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้าน คือ ๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พระสงฆ์ร่วมการประชุมในชุมชน นำผลประสานงานทุกหน่วยงานร่วมกันประชาสัมพันธ์ ๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พระสงฆ์สนับสนุนสร้างโรงคัดแยกขยะและสถานที่จัดเก็บขยะที่คัดแยกแล้ว ส่วนขยะเศษอาหารหมักและทำปุ๋ยอินทรีย์ พระสงฆ์และประชาชนร่วมกันจัดทำโครงการผ้าป่าขยะรีไซเคิล พระสงฆ์ร่วมกับประชาชนร่วมกันทำกิจกรรมจิตอาสาเก็บขยะในชุมชนทุกวันอาทิตย์ ๓) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ วัดและชุมชนมีความสะอาด ร่วมจัดวัดและชุมชนเป็นสถานที่ท่องเที่ยว ๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล จัดประกวดหมู่บ้านสะอาด ปลอดขยะ จัดการประเมินทุกปี มกราคม - มีนาคม คัดเลือกประธาน จัดประชุม และวางแผน แต่ละหมู่บ้าน เมษายน - มิถุนายน ดำเนินการ ตามเป้าหมายของแต่ละชุมชน แต่ละตำบล กรกฎาคม - ธันวาคม คณะกรรมการตรวจสอบคุณภาพ ประกาศผลการประเมินจากคณะกรรมการ เป็นต้น

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการคือ

๑) เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒) เพื่อศึกษาผลเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

๓) เพื่อนำเสนอ ข้อเสนอแนะ ปัญหา อุปสรรค เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

การวิจัยครั้งนี้ใช้ระเบียบวิธี วิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยเก็บข้อมูลจากพระสงฆ์ในเขตอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In Depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) เพื่อสนับสนุน แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทั้งนี้จากผลการวิจัยสามารถสรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และมีข้อเสนอแนะดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ตามวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้

๕.๑.๑ การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๐ ปี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๖ มีพรรษา ๑-๕ พรรษา จำนวน ๘๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๘ มีการศึกษาสามัญระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน ๑๔๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๗ มีวุฒิการศึกษาทางธรรมระดับไม่มีวุฒิต่างธรรม จำนวน ๖๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๑.๔ มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมไม่มีวุฒิปเปรียญธรรม จำนวน ๑๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑

๒. ระดับความคิดเห็นของพระสงฆ์ที่มีต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒.๑ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๙, S.D. = ๑.๐๓๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๒.๒ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๐๓, S.D. = ๑.๐๙$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๒.๓ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๙๗, S.D. = ๑.๐๙๔$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๒.๔ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๓.๒๗, S.D. = ๑.๑๘๑$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๒.๕ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = ๒.๗๑, S.D. = ๑.๑๒๒$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน

๕.๑.๒ ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังนี้

โดยภาพรวม พบว่า พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้วพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน โดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ด้านอายุ พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้าน

ด้านวุฒิการศึกษาสามัญ พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญ ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาสามัญต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน

ด้านวุฒิการศึกษาทางธรรม พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านแล้ว พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล แตกต่างกัน

วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีระดับความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ไม่แตกต่างกันทุกด้าน

๕.๑.๓ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑) ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัญหา อุปสรรค ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า

- ๑) ประชาชนไม่ให้ความร่วมมือและขาดจิตสำนึก
- ๒) ปัญหาด้านขยะ วัดแต่ละวัดทุกวันนี้จะนำขยะเข้าวัด เช่นถุงพลาสติกที่มากับอาหารบิณฑบาตร ก่อเกิดขยะในวัด
- ๓) ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยร่วมกัน ต่างส่วนต่างทำ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พบว่า

- ๑) ควรให้พระมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะ, จัดเตรียมสถานที่ในการวางถังขยะให้มากขึ้นให้ พอใช้งานกับประชาชนที่มีจำนวนมาก
- ๒) ควรที่จะประชาสัมพันธ์เรื่องการทิ้งขยะที่ถูกต้องอย่างต่อเนื่อง
- ๓) การลดจะต้องมีกระบวนการนำขยะมาบริหารจัดการ เช่นโครงการวัด ประชา รัฐ สร้างสุข ด้วย ๕ส ตามลำดับ

๒) ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ปัญหา อุปสรรค ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า

๑. ถังขยะมีน้อย ควรตั้งถังขยะมูลฝอยให้มากกว่าเดิมในพื้นที่ต่าง ๆ
๒. ถังขยะตั้งอยู่ไกลมาก ต้องเดินไปทิ้งขยะไกล
๓. ประชาชนทั่วไปไม่สนใจที่จะแยกประเภทขยะ
๔. ถังแยกประเภทขยะมีจำนวนน้อย ควรเพิ่มถังขยะแยกประเภทให้มากขึ้น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พบว่า

- ๑) ควรให้ความรู้และร่วมกันลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง
- ๒) ควรประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยมากขึ้น
- ๓) ควรให้ความรู้ด้านสิ่งแวดล้อมกับประชาชน, ใช้ถุงผ้าแทนถุงพลาสติก
- ๔) ควรแยกขยะ เช่น ขยะเปียก, ขยะแห้ง, ควรมีการแนะนำ ให้รู้จักการคัดแยกขยะเพื่อให้เกิดประโยชน์ ตามลำดับ

๓) ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ปัญหา อุปสรรค ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า

๑) สถานที่ตั้งถังขยะไม่ค่อยมี, พื้นที่จำกัดไม่กว้างที่จะตั้งขยะได้

๒) ประชาชนยังคงเผาขยะในพื้นที่ทำให้เดือดร้อนเพื่อนบ้าน

๓) ยังขาดอุปกรณ์และถังขยะที่จะตั้งในหลาย ๆ จุด

๔) ขาดการบริหารจัดการขยะมูลฝอยที่ดี ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พบว่า

๑) ถังขยะควรที่จะอยู่ใกล้กับที่พักที่อาศัย และมีพนักงานเก็บขยะมาเก็บ ขยะอย่างสม่ำเสมอ

๒) หน่วยงานรัฐที่เกี่ยวข้องควรอบรมและมีถังขยะรองรับในที่ ๆ เหมาะสม, ต้องเก็บขยะในแม่น้ำที่มีขยะจำนวนมากขึ้นมาด้วย

๓) ทุกวัดต้องทำให้ญาติโยม เห็นความสำคัญว่า ความสะอาด การทิ้งขยะวัดต้องเป็นตัวอย่าง

๔) ควรมีการอบรมการจัดการขยะ เพื่อให้ได้เรียนรู้เพิ่มเติม, ควรปลูกจิตสำนึก เพื่อให้รู้ว่าเป็นหน้าที่ที่ควรทำ

๔) ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัญหา อุปสรรค ที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า

๑) ขาดความร่วมมือและไม่เข้าใจในปัญหา, ควรที่มีการเก็บในพื้นที่ที่มีการพักอาศัยของผู้คน ไม่ควรที่จะวางถังขยะเอาไว้ที่จุดเดียว

๒. รถเก็บขยะและพนักงานเก็บขยะมีจำนวนน้อย, ความไม่พร้อมของตัวบุคลากรในการจัดเก็บขยะ และภาชนะอุปกรณ์ไม่เพียงพอ

๓. ถึงแม้จะมีการแยกขยะจากครัวเรือน ไปจนถึงการแยกถังขยะตามประเภทและสีของขยะ แต่การขนส่งก็ไม่ได้มีการคัดแยกจริง

๔. ควรที่จะมีการดูแลในเรื่องของพนักงานให้มีการเก็บขยะในทุก ๆ พื้นที่ ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พบว่า

๑) มีความชัดเจนเรื่องกำหนดอัตราค่าเก็บค่าขยะ เพื่อนำเงินไปบริหารจัดการ และจัดจ้างคนทำงานให้เพียงพอกับปริมาณขยะ

๒) นำเอาผลที่ประเมินจากการทำงานมาปรับปรุงการทำงานอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๓) ถือว่าไม่ใช่ธุระของตนเองและไม่ใช้สถานที่ ๆ ต้องรับผิดชอบ

๔) ควรให้ความร่วมมือในการประเมินเป็นอย่างดีในทุกกิจกรรม ตามลำดับ

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยครั้งนี้ จะกล่าวถึงการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงประเด็นสำคัญและน่าสนใจและนำมาอภิปรายดังนี้

๕.๒.๑. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านภาพรวม พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ทำให้พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กนกอร บุญมี** ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง “แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น” ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ๓ ด้าน ได้แก่ การสำรวจปัญหาและพัฒนาแผนจัดการขยะชุมชน การปฏิบัติตามแผนการติดตามผลทุกด้าน^๑

ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะมูลฝอยตามประเภทของขยะ เช่น ขยะพลาสติก ขวดแก้ว และขยะทั่วไป พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประชาสัมพันธ์เรื่องการลดขยะมูลฝอย พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดระบบการลดขยะมูลฝอย ในการจัดเก็บขยะและการกำจัดขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุปลัมภ์** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี” ผลวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลพลับพลา อำเภอมือง จังหวัดจันทบุรี

^๑ กนกอร บุญมี, “แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอมือง จังหวัดขอนแก่น”, วารสารสถาบันวิจัยพินลธรรม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) : ๘๕.

พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ^๒

ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. จัดกิจกรรม รณรงค์การกำจัดขยะมูลฝอย พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณาสถานที่ฝังกลบขยะ พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณาสถานที่เก็บขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดทำแผนการจัดการแยกขยะโดยใช้ถังขยะเฉพาะในเขตชุมชนและในวัด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิเลิศ วรรณทิพย์และคณะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “กระบวนการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลวิจัยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณา รายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า พระภิกษุ ประชาชนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๓

ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาท่อน้ำตัน พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. โดยการจัดการทำให้ชุมชนสะอาดมากขึ้น เพื่อลดภาวะโลกร้อน พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ด้วยการกำจัดขยะมูลฝอยในแม่น้ำลำคลองเพื่อลดปัญหาน้ำเน่าเสีย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **ปิยะวัฒน์ โพชะกะและคณะ** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขวงโสภะประชา อำเภอลพบุรี จังหวัดลพบุรี” พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมการประเมินผล การรับผลประโยชน์ และการวางแผน ด้านการปฏิบัติการ

^๒ ญัตติวุฒิชัย ทรัพย์อุบลรัตน์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลพลับพลา อำเภอมะนัง จังหวัดจันทบุรี”, วารสารวิจัยรำไพพรรณี ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑), : ๕.

^๓ วิเลิศ วรรณทิพย์และคณะ, “กระบวนการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม, ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๖๒), : ๑๒๓-๑๒๔.

อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๔

ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล พระสงฆ์มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า พระสงฆ์มีส่วนร่วมทั้งเทศบาล/อบต. ในการประเมินผลด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย พระสงฆ์มีส่วนร่วมทั้งเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย พระสงฆ์มีส่วนร่วมทั้งเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **มหคุณาภรณ์ ชัยวีรกุล** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองชลุ่ง จังหวัดจันทบุรี” ผลการวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองชลุ่ง จังหวัดจันทบุรี ในภาพรวมร่วมในการดำเนินการ และร่วมในการติดตามประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน^๕

๕.๒.๒. ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำแนกโดยตามปัจจัยส่วนบุคคล

๑. พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า อายุของผู้ตอบแบบสอบถามพระสงฆ์ที่มีอายุต่างกันไม่มีผลที่แตกต่างกันในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระปลัดสมมารด สังข์เงิน** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอด่านมะกอก จังหวัดกาญจนบุรี” ผลวิจัยพบว่า บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอด่านมะกอก จังหวัด

^๔ ปิยะวัฒน์ โพชะกะและคณะ, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแขวงโสภพระ อำเภอลพบุรี จังหวัดขอนแก่น”, *ภาควิชาวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น*, (บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรขอนแก่น, ๒๕๕๕).

^๕ มหคุณาภรณ์ ชัยวีรกุล, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองชลุ่ง จังหวัดจันทบุรี”, *วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น*, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๖).

กาญจนบุรี พระสงฆ์ที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อบทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนโดยภาพรวม แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^๖

๒. พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า พรรษาของผู้ตอบแบบสอบถามมีต่างกัน ย่อมไม่มีผลที่แตกต่างในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ สุเทวเมธี)** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน” ผลวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีพรรษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อพระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^๗

๓. พระสงฆ์ที่มีการศึกษาสามัญต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมโดยภาพรวม แตกกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การศึกษาสามัญของผู้ตอบแบบสอบถามมีแตกต่างกัน แต่ไม่มีผลที่แตกต่างในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมหาคนอง จันทรคำลอย** ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในชนบทกรณี ศึกษาวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม” ผลวิจัยพบว่า พระสงฆ์ที่มีการศึกษาสามัญต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในชนบทกรณี ศึกษาวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^๘

^๖ พระปลัดสมภาร สัจจเงิน, “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอด่านมะกอก จังหวัดกาญจนบุรี”, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา, (บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๗).

^๗ พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ สุเทวเมธี), “พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน”, วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต, ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๖๑) : ๑๒๗.

^๘ พระมหาคนอง จันทรคำลอย, ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในชนบทกรณี ศึกษาวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม, สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขา รัฐประศาสนศาสตร์, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม , ๒๕๕๖).

๔. พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมโดยภาพรวมต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ซึ่งยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าวุฒิการศึกษาทางธรรม ต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถามมีหลายระดับก็จริง แต่มีผลที่แตกต่างในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระสมุห์ปิยะพงษ์ วงศ์ตาผล ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดนครพนม” ผลการวิจัยพบว่า พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาทางธรรมต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้^๙

๕. พระสงฆ์ที่มีวุฒิการศึกษาเปรียญธรรมต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมโดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม ต่างกันของผู้ตอบแบบสอบถามแตกต่างกัน แต่มีผลที่ไม่แตกต่างกันในการแสดงความคิดเห็นในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พระอภินิษฐ์ สิริปญโญ (อาจวิชัย) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการด้านสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี” จากผลการวิจัยพบว่า พระสังฆาธิการที่มีวุฒิการศึกษาปริยัติธรรม (แผนกเปรียญธรรม) ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อที่แตกต่าง มีความคิดเห็นต่อการบริหารจัดการด้านสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ จึงปฏิเสธสมมติฐานที่ตั้งไว้^{๑๐}

^๙ พระสมุห์ปิยะพงษ์ วงศ์ตาผล, “ประสิทธิผลการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดนครพนม”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, (มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒๕๖๓).

^{๑๐} พระอภินิษฐ์ สิริปญโญ (อาจวิชัย), “การบริหารจัดการด้านสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในอำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔).

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง“การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยขอเสนอแนะดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะทั่วไป

๑. ควรมีการให้ข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ ธารรงค์ ความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการจัดการขยะมูลฝอยให้พระสงฆ์และประชาชนแต่ละชุมชนอย่างต่อเนื่อง โดยเริ่มจากการลดการเกิดขยะ การคัดแยกขยะมูลฝอยจากครัวเรือน

๒. ส่งเสริมให้มีความรู้ความเข้าใจการคัดแยกประเภทขยะออกเป็นแต่ละประเภท ขยะรีไซเคิลนำไปขายหรือนำไปแปรรูป ขยะเศษอาหารทำปุ๋ยหมักใช้ประโยชน์ได้

๓. เพิ่มถังขยะมูลฝอยแบบแยกให้มากกว่าเดิมเพื่อเพียงพอต่อปริมาณขยะแต่ละชุมชน และจัดหาสถานที่ในการจัดการขยะรีไซเคิล

๔. ควรมีแนวทางการแก้ไขปัญหา เรื่องสิ่งแวดล้อม เรื่องชุมชนน่าอยู่ด้วยจิตสำนึก จัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครถิ่น ดูแลให้เกิดประโยชน์ในชุมชนตนเอง

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ผลการวิจัยเรื่อง“การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” ผู้วิจัยขอเสนอเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไปดังนี้

๑. การวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. มีการติดตามผลการปฏิบัติงานทุกครั้งที่ส่งงานเพื่อให้ได้ผลงานตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยต้องวางแผนการปฏิบัติอย่างไร

๓. ควรนำงานวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มาใช้ในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เพื่อให้มีประโยชน์อย่างมากในการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. **ปกรณวิเสสภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาปกรณวิเสส**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์วิญญาน, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

ประกอบ กรรณสูตร. **สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : ด้านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๒.

พระมหากษัตริย์ กิตติโสภโณ. ผศ.ดร., **ระเบียบวิธีวิจัยทางการจัดการเชิงพุทธ**. พระนครศรีอยุธยา : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.

สุวรรีย์ ศิริโกคาภิรมย์. **การวิจัยทางการศึกษา**. ลพบุรี : ฝ่ายเอกสารการพิมพ์สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖.

(๒) ดุษฎีนิพนธ์/วิทยานิพนธ์/สารนิพนธ์:

กรรณิมา อาชานุสรณ์. “การศึกษาวิธีการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนเพื่อชุมชนน่าอยู่ กรณีศึกษาหมู่บ้าน บ้านบัวทอง ตำบลบางรักพัฒนา อำเภอบางบัวทอง จังหวัดนนทบุรี”. **วิทยานิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมศาสตร์และการจัดการเชิงธุรกิจ**. คณะวิศวกรรมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.

กิตติ มีศิริ. “ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน : กรณีศึกษาชุมชนเกตุไพเราะ ๓,๔,๕ เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ**. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๙.

โคเฮน และอัฟฮอฟฟ์ (Cohen & Uphoff, 1977 อ้างถึงใน ธนวัฒน์ คำภีลานนท์. “การมีส่วนร่วมของกรรมการชุมชนในการพัฒนาท้องถิ่น เขตเทศบาลเมืองคูคต จังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนคร, ๒๕๕๐.

บรรณานุกรม (ต่อ)

จรรยา ปานพรม. “การมีส่วนร่วมในการคัดแยกขยะมูลฝอยของครัวเรือน: เทศบาล ตำบลคลองจิก อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”. **วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต การจัดการสิ่งแวดล้อม. คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๔.**

ชัยวิชิต พลหลา. “แนวทางการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ. สาขาวิชาบริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ สำหรับนักบริหารรัฐศาสตรมหาบัณฑิต. บริหารรัฐกิจและกิจการสาธารณะ. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๙.**

ฐิตติลีนา ใจเพียร. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมืองลำพูน จังหวัดลำพูน : ภายใต้งบระบวนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๘.**

ปนัดดา วิเศษจนา. “การจัดการขยะมูลฝอยของสำนักงานเขตดินแดง กรุงเทพมหานคร”. **วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต. คณะรัฐศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๙.**

ปภาวรินทร์ นาจำปา. “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลคลองใหญ่ อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด”. **หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน. วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๗.**

ปิยะวัฒน์ โพชะกะและคณะ. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการมูลฝอยชุมชน ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแวงโสภพระ อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น”. **ภาควิชาวิทยาศาสตร์อนามัยสิ่งแวดล้อม คณะสาธารณสุขศาสตร์มหาวิทยาลัยขอนแก่น. บัณฑิตวิทยาลัย : วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรขอนแก่น, ๒๕๕๕.**

พระปลัดสมมารด สังข์เงิน. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอนาทม จังหวัดกาฬสินธุ์, วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี”. **ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. บัณฑิตศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๕๗.**

พระมหาคนอง จันทรคำลอย. “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการวัดของเจ้าอาวาสในชนบทกรณี ศึกษาวัดในเขตการปกครองคณะสงฆ์อำเภอวังยาง จังหวัดนครพนม”. **สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารรัฐกิจ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๖.**

พระมหานิพนธ์ ปรีบุญโณ (เชียงใหม่). “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะของชุมชน ตำบลทุ่งลูกนก อำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๒.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระมหาสุนทร ปุณฺณญา. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลบางขนุน อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี”. สารนิพนธ์รัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย. สาขารัฐประศาสนศาสตร์ : มหาวิทยาลัยสยาม, ๒๕๕๘.

พระสมุห์ปิยะพงษ์ วงศ์ตาผาล. “ประสิทธิภาพการบริหารกิจการคณะสงฆ์ในจังหวัดนครพนม”. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, ๒๕๖๓.

พระอภินิษฐ์ สิริปัญญา (อาจวิชัย). “การบริหารจัดการด้านสาธารณูปการของพระสังฆาธิการในอำเภอมืองจังหวัดปทุมธานี”. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.

พิศดาร แสนชาติ และคณะ. “การศึกษาสภาพการจัดการขยะมูลฝอยของเทศบาลในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย”. ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาพุทธศาสตร์การพัฒนา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี, ๒๕๖๐.

พริยา วัชรวิทย์, และคณะ. “การจัดการขยะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษา เทศบาลตำบลเมืองแกลง จังหวัดระยอง”. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการสิ่งแวดล้อม. คณะบริหารการพัฒนาสิ่งแวดล้อม : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๗.

มหคณาภรณ์ ชัยวีรกุล. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลเมืองขลุง จังหวัดจันทบุรี”. วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครองท้องถิ่น. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี, ๒๕๕๖.

ยุวัลดา ชูรักษ์และคณะ. รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนของเทศบาลตำบลเขาหัวช้าง อำเภอตะโหมด จังหวัดพัทลุง”, วิทยานิพนธ์สาขาวิชาพัฒนสังคม (คณะศึกษาศาสตร์และศิลปศาสตร์ : มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, ๒๕๖๐.

วรรณวรานศ ศุทธชัย และคณะ. “มาตรการทางกฎหมายเพื่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะชุมชน”. วิทยานิพนธ์คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์. คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, ๒๕๖๒.

วิชัย โสสุวรรณจินดา. “มาตรการทางกฎหมายในการจัดการขยะมูลฝอยของประเทศไทย”. การศึกษาในหลักสูตร ประกาศนียบัตรธรรมบาลีสิ่งแวดล้อมสำหรับผู้บริหารระดับสูง รุ่นที่ ๒ พ.ศ. ๒๕๕๘ หลักสูตรปริญญาเอกสาขานโยบายสาธารณะและการจัดการสิ่งแวดล้อม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ๒๕๕๘.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วินัย มีแสง. “รูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี”. **วิทยานิพนธ์สาขาวิชาวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม คณะวิทยาศาสตร์. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี, ๒๕๖๐.**
- รณัน จุลชาติ. “แนวทางการจัดการและปลูกจิตสำนึกของคนเมืองในการคัดแยกขยะ”. **งานวิจัยหลักสูตร ป้องกันราชอาณาจักร. หลักสูตรการป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ ๖๐ ประจำปีการศึกษา พุทธศักราช ๒๕๖๐-๒๕๖๑.**
- สมบัติ เอกเชี่ยวชาญ. “การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เขต ๒”. **วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๖๐.**
- สุจินตรา สะพุ่ม. “ปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในนโยบายการจัดการการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนของ ททท. กรณีศึกษา: เชื้อนป่าสักชลสิทธิ์ อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดลพบุรี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๙.**
- สุภักชัย บดีการ. “การศึกษาแนวทางในการจัดการขยะมูลฝอย ของเทศบาลตำบลนาหวาง อำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๖๑.**
- สุภาวดี รัชย์. “ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการบริหารจัดการขยะของเทศบาลตำบลบ้านสวน อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง”. **หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๕.**
- สุริยะ หาญพิชัย. “การจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมของเทศบาลตำบลลำน้ำรายณ์ อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี”. **คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๖๐.**
- ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์. “ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการมูลฝอยของประชาชนเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”. **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา. กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘.**
- ศุภลักษณ์ แว่วสวัสดิ์, “ความรู้และพฤติกรรมในการจัดการมูลฝอยของประชาชนเขตเทศบาลเมืองอ่างศิลา อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี”, **วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา, (กลุ่มวิชาการบริหารทั่วไป วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ : มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๕๘.**

บรรณานุกรม (ต่อ)

เอกรินทร์ ตั้งนิธิบุญ และคณะ. “ขยะมูลฝอย แนวคิดขยะเหลือศูนย์ การจัดการขยะมูลฝอย”. **งานวิจัยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี**. คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี : มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี, ๒๕๖๒.

(๓) วารสาร:

กนกอร บุญมี. แนวทางการจัดการขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านเป็ด อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น.

วารสารสถาบันวิจัยพัฒนารม ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มิถุนายน ๒๕๖๐) : ๘๕.

ณัฐวุฒิ ทรัพย์อุบลมภ์. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล ตำบลพลับพลา อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี. **วารสารวิจัยรำไพพรรณี**. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม, ๒๕๖๑) : ๕.

พระครูปลัดเถรานุวัตร (สุเทพ สุเทวเมธี). พระสงฆ์กับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน.

วารสารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสวนดุสิต. ปีที่ ๑๔ ฉบับที่ (กันยายน - ธันวาคม, ๒๕๖๑) : ๑๒๗.

วิเลศ วรรณทิพย์และคณะ. กระบวนการจัดการขยะแบบมีส่วนร่วมเพื่อเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่ดีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. **วารสารโรงพยาบาลมหาสารคาม** ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม, ๒๕๖๒) : ๑๒๓-๑๒๔.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์:

กรมปกครองส่วนท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. **เทคนิคการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล**. มาตรการลดปริมาณขยะมูลฝอย. [ออนไลน์]. แหล่งข้อมูล : http://www.dla.go.th/work/e_book/eb1/9_6. [๒๕ มกราคม ๒๕๖๓].

ชาญ ชุกกลิ่น, อรุณยา กลุ่มคนรักคลองโพธิ์ ร่วมกันฉีดยาหมักชีวภาพ พ.ด. ๖ลงคลองโพธิ์, ข่าวทั่วไป, องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโพ, [ออนไลน์] แหล่งที่มา: <http://www.tcnewsstation.com/?p=36003> [๓ มิถุนายน ๒๕๖๓].

บรรณานุกรม (ต่อ)

ชานิกา กันภัย. นายอำเภอบางปะอินเร่งให้แต่ละตำบลในอำเภอบางปะอินกำจัดผักตบชวาในคลองก่อนวัน
ลอยกระทง. [ออนไลน์] แหล่งที่มา : สำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. สำนัก
ข่าวกรมประชาสัมพันธ์ #NNT #ILOVETHAILAND [๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๓].

พิมลพรรณ ศิริโก่งธนู. หมวดข่าว: ข่าวกิจกรรม, เทศบาลตำบลคลองจิก. [ออนไลน์] แหล่งที่มา :
https://www.klongjig.go.th/news_detail.php?id=5822 [๓ มิถุนายน ๒๕๖๓].

วิกิพีเดีย พจนานุกรมเสรี,. เขตปกครองคณะสงฆ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<https://th.wikipedia.org/wiki/เขตปกครองคณะสงฆ์จังหวัดพระนครศรีอยุธยา> [๒๘ พฤษภาคม
๒๕๖๓].

วัชร บัญแท้, อยุธยาร่วมจัดรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนา คลองสวยน้ำใส ณ วัดเชียงราก
น้อย และวัดเปรมประชา, สยามรัฐออนไลน์ (๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒), ภูมิภาค, [ออนไลน์]
แหล่งที่มา : <https://siamrath.co.th/n/65677>, [๒ ธันวาคม ๒๕๖๓].

สำนักงานชลประทานที่ ๑๑, การรณรงค์สร้างการรับรู้และนำองค์ความรู้เพื่อพัฒนาคลอง, [ออนไลน์]
แหล่งที่มา : http://www11.rid.go.th/rid11/news_detail.php?/1044, [๒ ธันวาคม ๒๕๖๓].

สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน. บัญชีสำรวจพระภิกษุ สามเณร และศิษย์วัด.
(พระนครศรีอยุธยา : สำนักงานเลขาธิการเจ้าคณะอำเภอบางปะอิน, ๒๕๖๒. [๑๑ ธันวาคม
๒๕๖๒])

(๕) สัมภาษณ์/สนทนากลุ่ม:

สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์. เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

_____ พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา. เจ้าคณะตำบลขนอน. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

_____ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปัญญา. เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง. จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

_____ นายวัชร กระแสร์ฉัตร. นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

_____ นายประดับ โพธิกาญจนวัตร. ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

_____ นายจิรเดช หาธานี. ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง. อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
, ๑ สิงหาคม ๒๕๖๓.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- _____ นางสาวสิริกานต์ สิทธีชนแก้ว. ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด. อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.
- _____ นายมนตรี ยมนา. นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน. อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.
- _____ นายสุรพจน์ โอริส. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชัน. อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๓.

๒. ภาษาอังกฤษ

Bartz, A.E., *Basic Statistical Concepts*. 4th ed., New Jersey: Prentice-Hall, 1999.

Lee J. Cronbach. *Essentials of Psychological Testing*. 4th ed., New York: Harper & Row, 1971.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขออนุญาตให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๐

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๗๔

วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร, ผศ.ดร.

ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุมัติขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ดำรงยศ

พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร
พระปลัดระพีณ พุทธิสารโร, ผศ.ดร.

10, 11, 25 63

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๔

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๐

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ก ๑๗๔

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน พระมหานิกธ ฐานุตโร, ดร.

ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออโนทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(พระมหานิกธ ฐานุตโร, ดร.)

...../...../.....

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๕๔๔๘

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๐

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ก ๑๗๔

วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เจริญพร รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร

ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

๒๕๐๑ น.๑๐

รศ. ดร. สุรินทร์ นิยมางกูร

๑๐ ก.ค. ๖๓.

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๘

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ ร ๑๑๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอบึงนาราง
จังหวัดพิจิตร 31170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เรียน พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

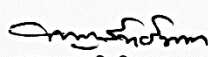
ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออโนทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

mlcumbul
(พระเมธาวิเชียร, รศ.ดร.)
๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๓
ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต
โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๙๔๔๘

(พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ร ๑๑๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำลูกกา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์

เจริญพร รศ.ดร.อำนาจ บัวศิริ

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณา
ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำสารนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขออนุโมทนาขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพราเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

เจริญพร

๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๓

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๔๕๔๔

ภาคผนวก ข

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ (IOC) ของแบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย พระสมพล ยสชาติ

รหัส ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล								
๑.	พระสงฆ์เข้าประชุมกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อ เสนอการแก้ไขปัญหาลดขยะมูลฝอย ภายในวัด ด้วยวิธีการใช้วัสดุซ้ำได้	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. เรื่อง ให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะมูลฝอยตาม ประเภทของขยะ เช่น ขยะพลาสติก ขวด แก้ว และขยะทั่วไป	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมใช้ถังขยะสีต่างๆ ในการ คัดแยกประเภทขยะ เช่น กระดาษ ขวดแก้ว	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญคนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	พลาสติกและขยะอื่นๆ ก่อนนำไปทิ้งในถัง ขยะ								
๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการกับหน่วยงานต่างๆ ในการให้ม้(คัดเลือกบริษัทกำจัดขยะ)การ จัดจ้างบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ประชาสัมพันธ์ในเรื่องการลดขยะมูลฝอย ภายในวัด (เป็นโครงการวัดปลอดขยะ/วัด สะอาดปราศจากขยะมูลฝอย)	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการ ทำแผนการในการลดขยะมูลฝอย การ จัดเก็บขยะและการกำจัดขยะที่เกิดขึ้น ภายในวัด	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล								
๑.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมของ เทศบาล/อบต. ในการรณรงค์การกำจัดขยะ มูลฝอยในวัด ร่วมการพิจารณาจัดแยกสิ่ง ขยะให้มีความชัดเจนในการแบ่งประเภท	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาล/อบต. ร่วมกัน ทำเอกสารประชาสัมพันธ์วิธีการและขั้นตอน การลดขยะ การคัดแยกขยะมูลฝอยในชุมชน	+๑	๐	+๑	๐	+๑	๓	๐.๖	ใช้ได้
๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการ พิจารณาสถานที่ในการเก็บขยะให้ ครอบคลุมทุกพื้นที่	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการเสนอแนวทาง วิธีการในการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยร่วมกัน ภายในวัดแก่เทศบาล/อบต.	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการ จัดทำแผนการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน และในวัด	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๖.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการพิจารณาสถานที่ฝัง กลบขยะ	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล								
๑.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการทำให้ขยะมูลฝอย ภายในสถานที่วัดให้สะอาดมากขึ้น	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการทำให้ขยะมูลฝอย ภายในวัดลดลงหรือน้อยลงจากการจัด กิจกรรม	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการจัดโครงการอบรม ให้ความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อลดขยะมูลฝอยภายในวัด	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการจัดโครงการที่มุ่ง ประชาชน เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ในวัด	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการจัดสถานที่ที่ทั้ง ขยะมูลฝอย โดยใช้สถานที่ที่วัดมีอยู่	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้
๖.	พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ได้รับความ ร่วมมือจากประชาชนในการจัดการขยะมูล ฝอยภายในบริเวณวัดมากขึ้น	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๔	๐.๘	ใช้ได้

ที่	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการ ขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด พระนครศรีอยุธยา	ผู้เชี่ยวชาญ/คนที่					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่า IOC	แปลผล
	๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล								
๑.	พระสงฆ์เข้าร่วมปรึกษาหารือกับเทศบาล/ อบต. เพื่อเสนอปัญหาและแนวทางเรื่องการ จัดการขยะมูลฝอย	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ปัญหา เรื่องความต้องการของประชาชนของชุมชน เพื่อจัดทำกิจกรรมการกำจัดขยะมูลฝอย	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการ ประเมินผล การเก็บ การขนส่งและการ จัดการขยะมูลฝอย ของรถเก็บขยะของทาง เทศบาล/อบต. ที่มีอยู่ ที่ปฏิบัติงานอยู่	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมในการเสนอแนะ ในการแก้ไขปัญหาขยะที่เกิดขึ้นภายในวัด	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. เพื่อ แจ้งให้รู้ถึงขยะมูลฝอยมีไม่เพียงพอ สำหรับทั้งขยะต่างๆ	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้
๖.	พระสงฆ์เข้าร่วมปรึกษาหารือกับเทศบาล/ อบต. เพื่อเสนอปัญหาและแนวทางเรื่องการ จัดการขยะมูลฝอย	+๑	๐	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘	ใช้ได้

๐๗๖๖/๖๖

๐๖-๐๖-๖๖

(พระมหาสุเมธ ฐนโท, ผศ.ดร.)

๑๖/๐๖/๖๖

ภาคผนวก ค

ผลการหาค่าความตรงตามเนื้อหา (CVI) แบบสอบถาม

ผลการหาค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหา

(Content Validity Index = CVI)

สารนิพนธ์เรื่อง : การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย พระสมพล ยสชาติ

รหัส ๒๒๐๑๒๐๔๒๑๒

หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อที่	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที)					จำนวนผู้เชี่ยวชาญ ที่เห็นสอดคล้อง	I-CVI (รายข้อ)
	๑	๒	๓	๔	๕		
๑	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๒	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๓	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๔	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๕	✓	✓	-	✓	✓	๔	๐.๘
๖	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๗	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๘	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๙	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๑๐	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๑๑	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๑๒	-	✓	✓	✓	✓	๔	๐.๘
๑๓	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๔	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๕	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๖	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๗	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๘	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๑๙	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๒๐	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑

๒๑	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๒๒	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๒๓	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
๒๔	✓	✓	✓	✓	✓	๕	๑
ความจริงเนื้อหาทั้งฉบับ (S-CVI)							๐.๙๓

หมายเหตุ ✓ แทน ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญให้คะแนน ๓ หรือ ๔

๐๕๐๓/๒๖

 (พระมหาสุพันธ์์ สุนโท, ผศ.ดร.)
 ๑๒ / ๑๑ / ๖๓

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของแบบสอบถาม (TRY OUT)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/๑๖๐

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม

เรียน พระมหาชาญชัย วิฑูริโย เจ้าอาวาสวัดคิวาราม

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

ด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากพระภิกษุในวัดของท่าน จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของแบบสอบถามในการวิจัยซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
จัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่าน
ด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

พระมหาชาญชัย วิฑูริโย

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๙๙๔๔๘

ภาคผนวก จ

ผลความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) ของแบบสอบถาม

Case Processing Summary

	N	%
Valid	30	100.0
Cases Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.975	.975	24

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.67	.802	30
a2 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.80	1.095	30
a3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.97	1.066	30
a4 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.50	1.225	30
a5 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	3.73	.944	30
a6 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.17	.874	30
b1 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.83	.913	30
b2 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.67	1.028	30
b3 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.73	.907	30
b4 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.43	1.073	30

b5 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.60	1.037	30
b6 การตัดสินใจในการปฏิบัติการ	3.33	1.184	30
c1 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.80	.961	30
c2 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.73	1.172	30
c3 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.63	.964	30
c4 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.70	1.208	30
c5 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.67	1.124	30
c6 การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	3.60	1.070	30
d1 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.63	.999	30
d2 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.43	1.251	30
d3 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.37	1.159	30
d4 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.47	1.224	30
d5 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.60	1.163	30
d6 การมีส่วนร่วมในการประเมินผล	3.50	1.106	30

๓๑/๑๑/๖๐

พระมหาสุบันท์ สุนนฺโท

(พระมหาสุบันท์ สุนนฺโท, ผศ.ดร.)

๑๑/๑๑/๖๐

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอความอนุเคราะห์อนุญาตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

ที่ อว ๘๐๐๕๒/๑๗๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๙ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์ เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒ นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาด้านหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากพระสงฆ์ในเขตปกครองของท่าน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

อภินันท์ อินทร์กุล
พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์
จ. บางปะอิน

ขอแสดงความนับถือ

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๕๙๔๔๘

ภาคผนวก ข

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เชิงลึก (Key Information)

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๒๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี่ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอบางบาล จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา เจ้าคณะตำบลขนอน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๒๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

อ.ดร. วิจิตร อภินันท์
พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา
เจ้าคณะตำบลขนอน

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๔๕๔๕๔

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ว ๑๕๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม ใจนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พระใบฎีกาวัลย์ อินทบุญญ์ เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

พระใบฎีกาวัลย์ อินทบุญญ์
เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๔

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๔๐

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายวัชร กระแสร์ฉัตร นายอำเภอบางปะอิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๒๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้บันทึกดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพราหมเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอเจริญพร

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

- อสม
- จินดา อดมณเฑาะว์

(นายวัชร กระแสร์ฉัตร)
นายอำเภอบางปะอิน

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๕๔๔๘

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ร ๑๕๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติขอพระราชทานให้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายจิเรศ ทาธานี ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้บันทึกดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

- ยืนยง วัฒนวรคุณ

ขอเจริญพร

ในพระสัมมาสัมพุทธเจ้า

(พระครูเลขา นธ:ป)

(พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๘

ที่ อว ๘๐๐๕๒/ก ๑๔๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม ไขนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นางสาวสิริกานต์ สิทธิขันแก้ว ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมหาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

- นิสิตให้สัมภาษณ์

ขอเจริญพร

พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๙๔๔๘

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๕๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขออนุมัติโครงการให้ทุนสนับสนุนการวิจัย
เจริญพร นายประดัด โพธิ์กาญจน์วัตร ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขออนุมัติโครงการให้ทุนสนับสนุนการวิจัยให้ทุนสนับสนุนการวิจัยให้ทุนสนับสนุนการวิจัยให้ทุนสนับสนุนการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพามาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอเจริญพร

ฉันทวิญญู ความอนุเคราะห์

(พระอุดมสิทธิธนายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(นายมานิช เลวณโพนธ์)

นักวิชาการศาสนาชำนาญการพิเศษ

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๘

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๕๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม ไขนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรุ่งน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายมนตรี ยมนา นายเทศมนตรีตำบลบางปะอิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอเจริญพร

(พระอุทมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

รับไว้ที่ทางมหาวิทยาลัย
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

(พิมพ์ชื่อ นามสกุล)
นาย อรุณ จิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ผู้อำนวยการกองบริหารงาน
๓๐ ก.ค. ๖๓

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ : ๐๖๑-๓๔๕๔๔๔๔

ที่ อว ๘๐๐๕.๒/ว ๑๕๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม ไขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เจริญพร นายสุรพจน์ โอริส นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชั้น
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย พระสมพล ฉายา ยสชาโต นามสกุล คล้ายสุบรรณ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๒๐๑๒๐๔๒๑๒
นิสิตหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ เพื่อการนี้จึงใคร่
ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ต่อไป

ขอเจริญพร

(พระอุดมสิทธินายก, ผศ.ดร.)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

(นายสุรพจน์ โอริส)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลิ่งชั้น

ผู้ประสานงาน : พระสมพล ยสชาโต

โทรศัพท์ติดต่อ : ๐๖๓-๓๔๕๐๔๔๔

ภาคผนวก ซ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง

การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา แบบสอบถามเพื่อการวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา อันจะเป็นประโยชน์ในการบริหารการจัดการขยะ ทั้งยังสามารถใช้เป็นแนวทางแก้ไขปัญหามลพิษ และพัฒนาการบริหารจัดการขยะต่อไป

ข้อมูลที่ได้ จะแปลผลวิจัยในภาพรวม ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลของท่านเป็นความลับ และใช้ประโยชน์เฉพาะการวิจัยเท่านั้น ไม่มีผลกระทบต่อนานหรือหน่วยงานของท่านแต่อย่างใด

แบบสอบถามนี้ แบ่งเป็น ๓ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผู้วิจัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่า คงจะได้รับความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี จึงขอกราบขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

พระสมพล ยสชาติ

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๑ ปัจจัยส่วนตัวของผู้ตอบ (ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม)

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] และเติมข้อความลงในช่องว่างที่กำหนดไว้ให้ ตามความเป็นจริง

๑. อายุ

- [] ๒๐-๓๐ ปี
 [] ๓๑-๔๐ ปี
 [] ๔๑-๕๐ ปี
 [] ๕๑ ปีขึ้นไป

๒. จำนวนพรรษา

- [] ๑-๕ พรรษา
 [] ๖-๑๐ พรรษา
 [] ๑๑-๒๐ พรรษา
 [] ๒๑ พรรษาขึ้นไป

๓. วุฒิการศึกษาสามัญ

- [] ต่ำกว่าปริญญาตรี
 [] ปริญญาตรี
 [] ปริญญาโท
 [] ปริญญาเอก

๔. วุฒิการศึกษาทางธรรม

- [] ไม่มีวุฒิทางธรรม
 [] นักธรรมชั้นตรี
 [] นักธรรมชั้นโท
 [] นักธรรมชั้นเอก

๕. วุฒิการศึกษาเปรียญธรรม

- [] ไม่มีวุฒิเปรียญธรรม
 [] ประโยค ๑-๒ - ป.ธ.๓
 [] ป.ธ.๔ - ป.ธ.๖
 [] ป.ธ.๗ - ป.ธ.๙

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องระดับความคิดเห็นว่าท่านมีความคิดเห็นต่อเรื่องนี้ในระดับใด ที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง โดยกำหนดระดับคะแนน ดังนี้

๕ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด

๔ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง

๓ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับระดับน้อย

๒ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อย

๑ หมายถึง มีความคิดเห็นอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ○ ด้านการติดต่อราชการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล					
๑.	พระสงฆ์เข้าประชุมกับเทศบาล/อบต. เพื่อเสนอการแก้ไขปัญหาลดขยะมูลฝอย ด้วยวิธีการใช้วัสดุซ้ำได้					
๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการให้ความรู้เกี่ยวกับการแยกขยะมูลฝอยตามประเภทของขยะ เช่น ขยะพลาสติก ขวดแก้ว และขยะทั่วไป					
๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ใช้ถังขยะสีต่างๆ ในการคัดแยกประเภทขยะ เช่น กระดาษ ขวดแก้ว พลาสติกและขยะอื่นๆ ก่อนทิ้งในถังขยะ					
๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการให้มติดเลือกการจัดจ้างบริษัทกำจัดขยะมูลฝอย					
๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประชาสัมพันธ์เรื่องการลดขยะมูลฝอย					

ข้อ	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น				
		มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
๖.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดระบบ การลดขยะมูลฝอย ในการจัดเก็บขยะและการกำจัดขยะ					
	๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล					
๗.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. จัดกิจกรรม รณรงค์การกำจัดขยะมูลฝอย					
๘.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดทำ เอกสารประชาสัมพันธ์การลดและการคัดแยกขยะมูล ฝอยในชุมชน					
๙.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณา สถานที่เก็บขยะให้ครอบคลุมทุกพื้นที่					
๑๐.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการเสนอ แนวทางและวิธีการแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยในชุมชน					
๑๑.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดทำ แผนการจัดการแยกขยะโดยใช้ถังขยะเฉพาะในเขต ชุมชนและในวัด					
๑๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการพิจารณา สถานที่ฝังกลบขยะ					

ข้อ	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล					
๑๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจูงใจประชาชน เพื่อลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย					
๑๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการทำให้ขยะมูลฝอยลดลงหรือน้อยลง					
๑๕.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดให้ความรู้ในเรื่องการคัดแยกขยะมูลฝอย เพื่อลดขยะมูลฝอย					
๑๖.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. โดยการจัดการทำให้ชุมชนสะอาดมากขึ้น เพื่อลดภาวะโลกร้อน					
๑๗.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการจัดสถานที่ทิ้งขยะมูลฝอยเพิ่มมากขึ้น เพื่อป้องกันปัญหาท่อน้ำตัน					
๑๘.	พระสงฆ์และเทศบาล/อบต. ได้รับความร่วมมือจากประชาชน ด้วยการกำจัดขยะมูลฝอยในแม่น้ำลำคลอง เพื่อลดปัญหาน้ำเน่าเสีย					
	๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล ○ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย ○ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย ○ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย ○ ด้านสถานที่กำจัดขยะ ○ ด้านระบบจัดการขยะมูล					

ข้อ	การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอย ในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๑๙.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประเมินผล ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย					
๒๐.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในการประเมินผล ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย					
๒๑.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน การเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย					
๒๒.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน การเก็บขนส่งขยะมูลฝอย					
๒๓.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย					
๒๔.	พระสงฆ์มีส่วนร่วมกับเทศบาล/อบต. ในประเมินผลด้าน ด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย					

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

ปัญหาและอุปสรรค

๑.๑ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

.....

.....

๑.๒ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

.....

.....

๑.๓ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย

.....

.....

๑.๔ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย

.....

.....

๑.๕ ด้านสถานที่กำจัดขยะ

๑.๖ ด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา

๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

ปัญหาและอุปสรรค

๒.๑ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

๒.๒ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

๒.๓ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย

๒.๔ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย

๒.๕ ด้านสถานที่กำจัดขยะ

๒.๖ ด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไขปัญหา

๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

ปัญหาและอุปสรรค

๓.๑ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

๓.๒ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

๓.๓ ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย

๓.๔ ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย

๓.๕ ด้านสถานที่กำจัดขยะ

๓.๖ ด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย

ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข้ปัญหา

๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ปัญหาและอุปสรรค

๔.๑ ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

๔.๒ ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย

๔.๓ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล

๔.๔ ด้านการเก็บข้อมูล

๔.๕ ด้านสถานที่จัดเก็บ

๔.๖ ด้านระบบจัดการข้อมูล

ข้อเสนอแนะเพื่อการแก้ไข

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามนี้

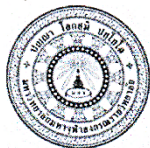
พระสมพล ยสชาโต

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ณ
แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

คำแนะนำ : การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน

จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

ชื่อผู้ให้สัมภาษณ์..... ฉายา/นามสกุล.....

ตำแหน่ง.....

วัน/เดือน/ปี ให้สัมภาษณ์.....

ตอนที่ ๒ แบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๔ ด้าน คือ

- ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
- ๒) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ
- ๓) การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์
- ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๑. ด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
๒. ด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย
๓. ด้านการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย
๔. ด้านการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย
๕. ด้านสถานที่กำจัดขยะ
๖. ด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย

๑. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ประเด็นที่ ๑ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

๑. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอยอย่างไรบ้าง ?

.....

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านสถานที่กำจัดขยะ อย่างไรบ้าง ?

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๒. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประเด็นที่ ๒ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการ

๑. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านสถานที่กำจัดขยะ อย่างไรบ้าง ?

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๓. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประเด็นที่ ๓ การมีส่วนร่วมในผลประโยชน์

๑. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
อย่างไรบ้าง ?

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อย่างไร
บ้าง ?

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในสถานที่กำจัดขยะ อย่างไรบ้าง ?

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๔. การมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการจัดการขยะมูลฝอยในอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
ประเด็นที่ ๔ การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

๑. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการลดอัตราการเกิดขยะมูลฝอย
อย่างไรบ้าง ?

.....

๒. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการคัดแยกขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๓. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บรวบรวมขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๔. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในการเก็บขนส่งขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

๕. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านสถานที่กำจัดขยะ อย่างไรบ้าง ?

.....

๖. ท่านมีความคิดเห็นในการการมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ในด้านระบบจัดการขยะมูลฝอย อย่างไรบ้าง ?

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่ตอบแบบสอบถามนี้

พระสมพล ยสชาโต

นิสิตปริญญาโท หลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการจัดการเชิงพุทธ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ง

ภาพถ่ายการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

สัมภาษณ์ พระครูสุธีปริยัติยาภรณ์, เจ้าคณะอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

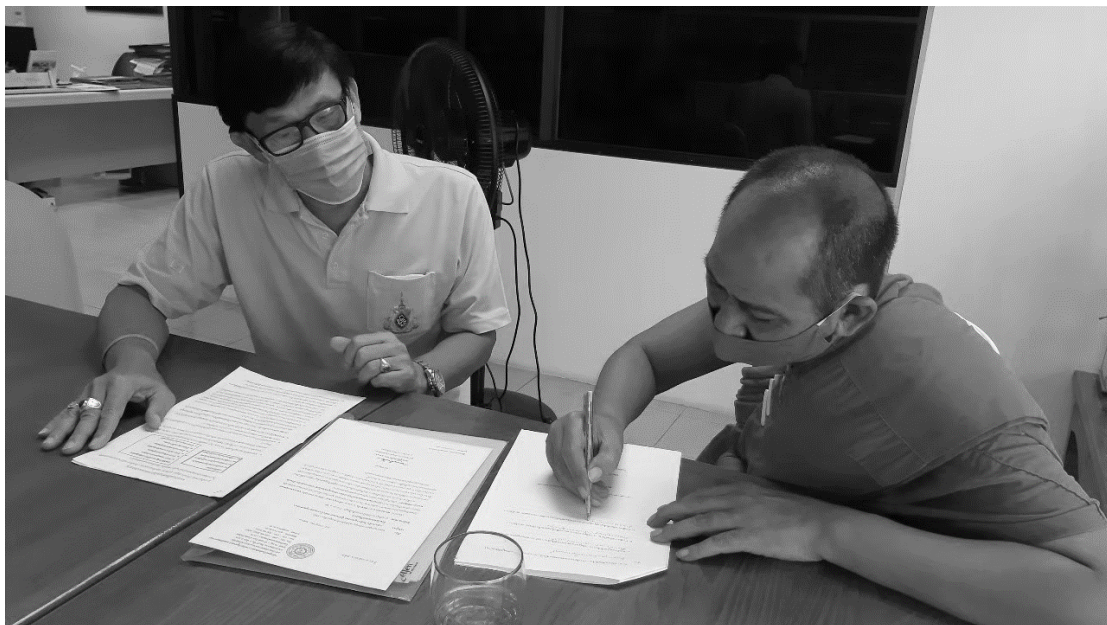
สัมภาษณ์ พระมหาประสิทธิ์ อภิปัญญา, เจ้าคณะตำบลขนอน, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

สัมภาษณ์ พระใบฎีกาถวัลย์ อินทปญโญ เจ้าอาวาสวัดบ้านสร้าง, จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

สัมภาษณ์ นายวัชร กระแสร์ฉัตร นายอำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๒๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

สัมภาษณ์ นายมานิช เลาธนไพบูลย์ นักวิชาการศาสนาชำนาญพิเศษ (แทน)
นายประดیب โพธิกาญจนวัตร, ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาจังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

สัมภาษณ์ นายจิรเดช หาธานี, ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบ้านสร้าง, อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา,
วันที่ ๑ เดือนสิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

สัมภาษณ์ นายพุลลาภ จุมทอง ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม (แทน)
นางสาวสิริกานต์ สิทธิชนแก้ว, ปลัดเทศบาลเมืองบ้านกรวด, อำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

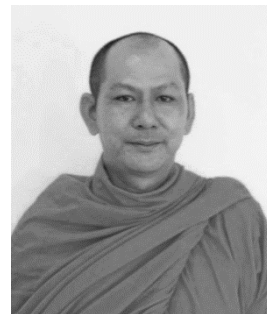

สัมภาษณ์ นางสาวสมจิตร เมณสินธ์ ผู้อำนวยการกองสาธารณสุข (แทน)
นายมนตรี ยมนา, นายกเทศมนตรีตำบลบางปะอิน, อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

สัมภาษณ์ นายสุรพจน์ โอริส, นายกองค้การบริหารส่วนตำบลลิ้งขัน, อำเภอบางปะอิน จังหวัด
พระนครศรีอยุธยา, วันที่ ๒๗ เดือนกรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๓.

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : พระสมพล ยสชาโต (คล้ายสุบรรณ)
- เกิด : วันที่ ๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๑๖
- สถานที่เกิด : สุราษฎร์ธานี
- อุปสมบท : วันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๗
- สังกัด : วัดบ้านสร้าง เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐
- หน้าที่ : ผู้ช่วยเจ้าอาวาส : วัดบ้านสร้าง
: ครูพระสอนศีลธรรม : โรงเรียนปณณวิชญ์
- การศึกษา : ประถมศึกษา - โรงเรียนบ้านยาง
: ประกาศนียบัตรการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ป.บส. รุ่น ๑๑ พ.ศ. ๒๕๕๘
: นักรธรรมเอก
: ปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ (พธ.บ. ๒๕๖๒)
: ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
- เข้าศึกษา : เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๒
- สำเร็จการศึกษา : เมื่อ พ.ศ. ๒๕๖๔
- ที่อยู่ปัจจุบัน : วัดบ้านสร้าง เลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๕ ตำบลบ้านสร้าง อำเภอบางปะอิน
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๑๗๐ โทร. ๐๖๑-๓๔๕๙๔๔๘